

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

Politické aspekty územní samosprávy obce Grygov

Eva Buchtová

©2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra humanitních věd

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Eva Buchtová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Politické aspekty územní samosprávy obce Grygov

Název anglicky

Political aspects of local government of Grygov

Cíle práce

Východiskem diplomové práce je specifčnost demografického vývoje obce, která je objektem studia. Obec Grygov se nachází v suburbánním prostoru města Olomouce a je typická kontinuálním přírůstkem obyvatel. Rozvoj obce generuje politické prostředí, které je možné chápat jako konfliktní. Z charakteru obce pramení cíl práce, kterým je ověřit uplatnitelnost teorie cleavages k interpretaci místního politického procesu. Dílčími cíli práce je charakterizovat volební chování obyvatel obce Grygov ve volbách místního zastupitelstva, charakterizovat vývoj místního stranického systému a taktéž popsat podobu participace obyvatel na veřejném životě obce.

Metodika

Práce bude pojata jako případová studie. Objektem studia je obec Grygov. Výběr obce je záměrný. Jedná se o municipalitu, která je v podmínkách České republiky specifická demografickým rozvojem. K naplnění cíle práce bude analyticky využito dat, která budou získána prostřednictvím semistrukturovaných rozhovorů s představiteli místní územní samosprávy, politických subjektů, ale také občanů obce. Využita budou taktéž statistická data, zejména pokud se týče dat volebních. Další potřebná data a informace budou získány studiem dokumentů, jako jsou materiály místních politických subjektů, zápisy z jednání zastupitelstva obce, místní periodikum, atd.

Doporučený rozsah práce

60-80 stran

Klíčová slova

konfliktní linie, politický proces, komunální politika, zastupitelstvo obce, volby, volební chování, volební strany

---

Doporučené zdroje informací

BALÍK, Stanislav. Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 250 s. ISBN 978-80-247-2908-4.

BUBENÍČEK, Václav, KUBÁLEK, Michal. Konfliktní linie v malých obcích, Acta Politologica [online]. 2010, roč. 2, č. 3, s. 30-45. Dostupný na World Wide Web: <http://acpo.fsv.cuni.cz/ACPO-36.html>. ISSN: 1803-8220.

ČMEJREK, Jaroslav, BUBENÍČEK, Václav, ČOPÍK, Jan. Demokracie v lokálním politickém prostoru: [specifika politického života v obcích ČR]. Vyd. 1. Praha: Grada, 2010, 224 s. ISBN 978-80-247-3061-5.

KLÍMA, Michal. Volby a politické strany v moderních demokraciích. Vyd. 1. Praha: Radix, 1998, 273 s. ISBN 80-86031-13-6.

KUBÁLEK, Michal, BUBENÍČEK, Václav. Charakter lokální politiky v suburbánním politickém prostoru, Acta Politologica [online]. 2012, roč. 4, č. 3, s. 284-305. Dostupný na World Wide Web: <http://acpo.fsv.cuni.cz/ACPO-36.html>. ISSN: 1803-8220.

Předběžný termín obhajoby

2015/06 (červen)

Vedoucí práce

Ing. Radek Kopřiva, Ph.D.

Elektronicky schváleno dne 12. 11. 2014

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 13. 11. 2014

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 22. 03. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci „Politické aspekty územní samosprávy obce Grygov“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne _____

Poděkování

S úctou a upřímně chci poděkovat vedoucímu mé diplomové práce Ing. Radku Kopřivovi, Ph.D. za podněty, připomínky, rady, odborné vedení a čas, který mi při psaní této práce věnoval. Velký dík patří za podporu v průběhu studia mé rodině. Děkuji rovněž za vstřícnost Obecnímu úřadu v Grygově a všem partnerům rozhovorů, za jejich otevřenost, bez nichž by se tato práce neobešla.

Politické aspekty územní samosprávy obce Grygov

The Political Aspects of the Local Government of Grygov

Souhrn

Diplomová práce se zabývá politickými aspekty územní samosprávy obce Grygov, která se nachází v okrese Olomouc. Práce je pojata jako případová studie a je rozdělena na část teoretickou a praktickou.

Teoretická část práce v rámci zkoumání politického procesu na komunální úrovni definuje podstatné pojmy, jako je demokracie a její podoby, politické strany, volby, volební chování a politická participace, způsoby sestavování koalic a možné konfliktní linie.

Empiricky zaměřená praktická část představuje zkoumanou obec, dále zachycuje vývoj stranického systému v obci, analyzuje kandidátní listiny a srovnává výsledky komunálních voleb v letech 2002 – 2014. V rámci těchto analýz je sledován mechanismus místního stranického systému, sestavování kandidátních listin a formování místního zastupitelstva. Práce popisuje zapojení občanů do činnosti jednotlivých politických stran a hledá odpověď na otázku případných konfliktních linií.

Klíčová slova: Konfliktní linie, politický proces, komunální politika, zastupitelstvo obce, volby, volební chování, volební strany

Summary

This thesis deals with political aspects of the municipality of Grygov local administration in the district of Olomouc. The thesis is dealt as a case study and is divided into a theoretical and practical part.

The theoretical part of the thesis in terms of examination of political process at municipal level defines essential terms such as democracy and its forms, political parties, elections, electoral attitude and political participation, ways of coalition forming and possible cleavages.

The empirically focused practical part introduces the examined municipality, further it describes the development of municipal political system, analyses lists of candidates and compares the results of the municipal elections in the years 2002 - 2014. In terms of these analyses the thesis examines the political system, forming lists of candidates and the local government. It also describes the involvement of local citizens in activities of particular political parties and searches for the answer to the question of possible cleavages.

Key words: cleavages, political process, municipal politics, Village Hall council, elections, electoral attitude, local political parties

OBSAH

1. Úvod	4
2. Cíl práce a metodika	6
3. Teoretická východiska	8
3.1. Demokracie a její formy	8
3.1.1. Modely demokracie	10
3.1.2. Demokracie a lokální politika	13
3.1.3. Lokální demokracie	15
3.2. Politické strany	17
3.3. Volby	19
3.3.1. Volební chování a politická participace	19
3.3.2. Způsob sestavování koalic.....	20
3.4. Konfliktní linie	22
3.4.1. Konfliktní linie a lokální politické prostředí	26
4. Praktická část	29
4.1. Obec Grygov	29
4.1.1. Profil a vývoj obce Grygov	31
4.1.2. Demografie obce Grygov	33
4.2. Grygovská samospráva - historie	35
4.3. Lokální politické subjekty	36
4.4. Historie voleb v obci Grygov	38
4.4.1. Komunální volby v Grygově na období 2002 - 2006.....	41
4.4.2. Komunální volby v Grygově na období 2006 - 2010.....	45
4.4.3. Komunální volby v Grygově na období 2010 - 2014.....	50
4.4.4. Komunální volby v Grygově na období 2014 - 2018.....	54
4.5. Lokální konfliktní linie	57
5. Shrnutí a diskuse	60
6. Závěr	62
7. Seznam použitých zdrojů	64
8. Přílohy	68

1. Úvod

Jednou ze základních procedur, které neodmyslitelně patří k demokratickému zřízení států ve světě, je výběr zástupců většiny do řídicích orgánů v pravidelně se opakujících svobodných volbách, s vygenerovanými výsledky voleb se dostavuje zvědavost, jaké faktory ovlivnily volební chování jedinců a tím se promítly do volebních výsledků. Zejména u malých obcí je poměrně málo zmapovaná oblast lokální politiky. Komunální politika však v poslední době zaznamenala vzrůstající zájem jak politologů, tak samotné veřejnosti a místních politických aktérů a začínají vznikat práce, zaměřující se na lokální politické stranictví. Problematika lokálních politických systémů, podložená analýzami a výzkumy konkrétních lokalit byla zpracována v nesčetných odborných publikacích, např. Petra Jüptnera, Stanislava Balíka, Václava Bubeníčka, Michala Kubálka, Jaroslava Čmejčka, Jana Čopíka a dalších. Výsledky studia komunálního volebního systému, občanské participace, vzorců volebního chování a místních faktorů působících na rozhodování voličů, mohou odpovědět na nespočet otázek. Jednou z nich je uplatnitelnost teorie štěpení (cleavages) v malých obcích.

Studium politiky na komunální úrovni se tak následně může stát součástí politologických výzkumů na národní úrovni, neboť analýzou lokální politické scény lze mnohdy odhalit podstatné skutečnosti o politických systémech na úrovni národní. V současnosti již lze oblast komunální politiky považovat za samostatný obor.

České prostředí chápe úroveň komunální politiky dvěma různými způsoby. První způsob nahlíží na politiku shora, kdy komunální úroveň politiky je na nejnižší příčce politiky jako celku. Druhý způsob vnímá komunální politiku zdola. Chápe obec jako politický prostor se svými místně charakteristickými vlastnostmi. Výrazem tohoto přístupu je metoda jednotlivých případových studií.¹

Případovou studií je i tato diplomová práce, která se zabývá politickým procesem na lokální úrovni v obci Grygov. Předkládaná práce neanalyzuje pouze volební výsledky.

---

¹ BALÍK, S., *Okresy na severu. Komunální politika v okresech Šumperk a Jeseník v letech 1989-2006*. Brno: CDK, s.5, ISBN 978-80-7325-174-1.

Deskripcí místního politického systému se pokouší objektivně zhodnotit činnost místní územní samosprávy v jednotlivých volebních obdobích, z uskutečněných rozhovorů získat náhled na smýšlení místních obyvatel a odhalit případné determinanty štěpení.

2. Cíl práce a metodika

Cílem diplomové práce je ověřit uplatnitelnost teorie cleavages při interpretaci místního politického procesu. Práce je pojata jako případová studie.

Teoretická část práce je zpracována na základě odborné literatury, zabývající se samotným vymezením demokracie, politických stran, voleb a volebního chování. Úvod do praktické části diplomové práce je věnován charakteristice obce Grygov, demografickému vývoji, její územní samosprávě a historii voleb. Diplomová práce charakterizuje místní politický proces na základě analýzy lokálního stranického systému, kdy objekty studia jsou občané a jejich politické postoje. Technikou sběru dat, využitou k naplnění cíle práce, jsou semistrukturované rozhovory (záznamový arch rozhovoru včetně grafického porovnání odpovědí je součástí Přílohy č. 6 a č. 7) s hlavními politickými aktéry v obci, studium dokumentů s různou mírou formality, jako např. zápisů z jednání zastupitelstva, místního i regionálního tisku, kroniky obce, webových stránek obce.

V rámci zvoleného tématu je v praktické části v první úrovni dílčím cílem práce charakterizovat obec Grygov, zejména volební kontinuitu od historie po současnost, a to s využitím základních sociodemografických a volebních dat obce. Následným dílčím cílem je v další úrovni identifikace aktérů politického procesu v obci Grygov, tj. lokálních politických subjektů, analýza jejich vzájemných vztahů, srovnání volebního chování obyvatel obce v jednotlivých volebních obdobích se záměrem porovnat jejich participaci. Autorka považuje toto srovnání za zajímavé, zejména v kontextu s dokumenty, ilustrujícími komunikaci mezi opozičními seskupeními (kopie jsou součástí Přílohy č. 1 – č. 5) a aktuálně uskutečněnými semistrukturovanými rozhovory. Základem poslední úrovně je rozbor lokálních štěpících témat a diskurzu v položených rozhovorech, které byly prováděny v zásadě metodou chápacího rozhovoru. Tyto rozhovory byly zaměřeny na identifikaci konfliktní linie v obci, interpretaci aktérů a identifikaci možných skupinových zájmů.

K naplnění stanoveného cíle práce je taktéž analyticky využito statistických dat, získaných prostřednictvím Českého statistického úřadu. S podklady je naloženo komparativně. Pro rozhovory byli vybráni představitelé politického a společenského života i neformální autority v obci. Účelem terénního výzkumu bylo získat informace o formách a úrovni participace občanů na obecních aktivitách, o zapojení obyvatel do veřejného života či rozhodovacího procesu, se snahou popsat témata a otázky, které místní obyvatele rozdělují, charakterizovat opoziční postoje a posoudit tak případné místní štěpící linie.

V případové studii nebude v zájmu zachování anonymity, jež byla do určité míry podmínkou dotazovaných, odkazováno konkrétně na určité rozhovory.

3. Teoretická východiska

3.1. Demokracie a její formy

V době antického Řecka, které je pokládáno za kolébku demokracie, významní myslitelé té doby - Platon a Aristoteles - pohlíželi na demokracii s nedůvěrou jako na „vládu davů“. Platón považoval demokracii za slabou, protože je v ní vláda rozdrobena, charakterizoval ji jako rovnost stejně rovných i nerovných. Aristoteles vnímal demokracii jednak jako vládu mnohých, jednak jako špatnou formu zřízení, které upřednostňuje prospěch chudých, nikoli všeobecný prospěch. Tocqueville viděl jako podstatu demokracie ne svobodu, ani rovnost před zákonem, dokonce ani rovnost příležitostí, ale rovnost společenských podmínek. Zjišťuje, že demokracie chce vytvořit podmínky pro svůj vlastní vznik. Demokratické společnosti tak mají tendenci směřovat k organizované anarchii se „státem“, který ve skutečnosti není státem, ale pouze správcem statků.² Lincoln říká, že demokracie je vláda lidu, lidem a pro lid. Často opakovaným výrokem Rousseaua, který je považován za otce moderního demokratismu je, že demokracie v pravém slova smyslu, tj. aby všichni lidé vládli, je nemožná a nikdy nebyla a nebude.³ To hlavní český představitel demokracie Tomáš Garrigue Masaryk přistupoval k demokracii jako k filosofickému tématu a tvrdil, že demokracie má smysl, pouze je-li založena humanitně. Demokracii považoval za diskusi a byl toho názoru, že i demokracie má své chyby, protože i občané mají své chyby, tedy jaký pán, takový krám. Demokracie podle něj klade důraz na vládnutí, znamená sice lidovládu, ale neběží o vládnutí a panování, ale o lidosprávu.⁴ Jeho nehlubší argument pro demokracii spočíval ve víře v hodnoty člověka, „demokracie je názor na život, spočívá na důvěře v lidi, v lidskost a lidství, a není důvěry bez lásky, není lásky bez důvěry“.⁵

Samotná podstata demokracie je stále nevyčerpaným tématem diskuse. Je nepochybné, že masové přiklání politických systémů k demokracii je jednou z nejvýznamnějších událostí světových dějin.

---

² HENRIE, Mark. *Alexis de Tocqueville a úskali demokracie* [online]. 1.12.1995 [cit. 2014-09-07]. Dostupné z: <http://www.obcinst.cz/alexis-de-tocqueville-a-uskali-demokracie/>

³ MASARYK, T.G. *Demokratism v politice*, Praha: Melantrich, 1990. s. 100, ISBN 80-7023-036-3

⁴ tamtéž s. 103

⁵ ČAPEK, Karel. *Spisy. Hovory s T. G. Masarykem*, Praha: Československý spisovatel, 1990. s. 296, ISBN 80-202-0170-X

Demokracie – řecky vláda lidu – je mnohoznačný termín, kterým se obvykle označuje politický princip založený na účasti lidu na řízení společnosti, podřízení se menšiny většině a uznání svobody a rovnosti občanů. Ve starém Řecku termín charakterizoval zejména rovnost před zákony.

První známá demokracie vznikla tedy v řeckých městských státech a trvala přibližně 100 let. Vztahovala se jen na svobodné muže, kteří měli občanství městského státu, nevztahovala se na ženy, přistěhovalce, cizince a na otroky. Po obsazení řeckých států Římem přímá demokracie jako systém státního zřízení na dvě tisíciletí zaniká.

Nejednoznačnost aristotelského pojetí demokracie (její pozitivní i negativní smysl) se udržela až do 18. století. Pro moderní chápání demokracie je rozhodující období Velké francouzské revoluce, tedy roky 1780 – 1800, kdy začala být demokracie (a slovo demokratický) chápána jako výraz sociální a politické síly, hnutí (nikoli pouze jako forma zřízení). Nové pojetí zevšeobecnělo v 19. stol., kdy vznikají po Evropě novodobé liberální demokracie se zcela novými znaky – osvobození lidí z poddanství, zastupitelský systém. Ve 20. stol., kdy dochází k většímu rozšíření osob oprávněných volit, již stojí proti sobě pojetí demokracie liberální (založené na myšlence trhu a osobní svobody) a marxistické (založené na uskutečnění socialismu a komunismu). V období mezi dvěma světovými válkami dochází k selhání demokracií v řadě evropských států, např. v Itálii, Německu, Španělsku, Portugalsku a v dalších. Po druhé světové válce se v zemích západní Evropy obnovuje demokracie, naproti tomu v zemích sovětského vlivu jsou likvidovány. Sovětské satelity jsou řízeny totalitně. Po rozpadu sovětského bloku dochází v jeho bývalých zemích k postupnému znovuzavedení demokracií. Tato restaurace demokracie je však v řadě států obtížnější, než se předpokládalo, navíc s poměrně spornými výsledky.

Jedním z hlavních rysů demokracie je princip politické rovnosti, což lze chápat jako volební právo pro všechny dospělé jedince. Moderní liberální demokracie 21. století je založena na třech komplexech všeobecných principů: a) tradiční občanská práva; b) předpoklad, že státní moc vychází z lidu, který ji ustanovuje a kontroluje a ukládá jí odpovědnost vůči všem občanům; předpokladem demokratické moci je ústavnost vlády, zákonodárství, zákonnost správy a nezávislé soudnictví; c) vůle lidu je uplatňována všeobecnými, přímými a tajnými volbami, vedoucími v zastupitelské demokracii

k lidovému zastoupení. Demokracie není jen označením politického systému, nýbrž je spjata s hodnotami, jako je svoboda, rovnost, a se způsoby jednání, jako je tolerance, ochota ke kompromisům. Současně se objevují teorie, které demokracii pojímají jako proceduru, tedy postup, jak se zbavit špatné vlády bez krveprolití. Klasikem procedurálního pojetí je Joseph Schumpeter, podle něhož je demokracie režim, který umožňuje soutěž politických elit o moc.

3.1.1. Modely demokracie

Demokratický princip, jako základní charakteristika politického a ústavního systému, je výslovně uveden jak v Ústavě České republiky, tak v Listině základních práv a svobod. V preambuli a v základních ustanoveních první hlavy Ústavy České republiky se uvádí, že Česká republika je jednotný a demokratický právní stát, založený na úctě k právům a svobodám člověka a požadavek demokracie je konkretizován v dalších příslušných ústavních ustanoveních o legislativních, exekutivních a soudních orgánech tak, že vznik všeobecně závazných norem vychází od voličů.⁶

Demokratický proces je z podstatné části realizován prostřednictvím zastupitelských orgánů nepřímo. Demokracie zastupitelská je založena na pravidelných svobodných rovných přímých a tajných volbách a volené zastupitelské orgány rozhodují v zastoupení celého českého lidu.⁷

System tzv. zastupitelské demokracie se vyvinul v průběhu posledních zhruba 200 let a je všeobecně používán. Občané si ve volbách zvolí z jednotlivých politických stran své zástupce, kteří jsou následně jejich jménem zmocněni rozhodovat o veřejných záležitostech. V dnešní době ale zastupitelská demokracie ztrácí u občanů svůj kredit. Přestože nominálně existuje více politických stran a občané mají možnost vybírat z většího spektra, v praxi je mezi programy jednotlivých stran stále menší rozdíl. Je to jeden z důvodů, proč lidé stále méně chodí k volbám. Občanskou nedůvěru zvyšuje i leckdy neprůhledné financování volebních kampaní a jejich větší komercializace. Vytvořila se

---

⁶ VODIČKA, K., ČABADA, L. *Politický systém České republiky*, Praha: Portál, s.r.o., 2003, 2007. s. 145, ISBN 978-80-7367-337-6

⁷ Podle čl. 2 odst. 1 Ústavy vykonává lid státní moc prostřednictvím „orgánů moci zákonodárné, výkonné a soudní“.

také relativně stabilní skupina několika málo politických stran, které se už několik volebních období střídají u moci.

Citlivým tématem je korupce a informace, které podléhají různým formám utajení, a s tím spojené tendence různých zájmových skupin, které prostřednictvím korupce a manipulace s těmito informacemi mají možnost na úkor zájmu veřejnosti prosadit své zájmy. Občané získávají pocit ztráty vlivu na veřejné dění, což se samozřejmě projevuje nízkou volební účastí, která naopak posiluje vliv jinak obtížně volitelných stran.

Právo občanů rozhodovat lidovým hlasováním o důležitých politických otázkách, a to nezávisle na přání vlády či parlamentu, představuje přímá demokracie. Dvě hlavní formy jsou participativní demokracie a deliberativní demokracie. Participativní demokracie je doplnění rozhodování zvolených zastupitelů metodami přímé účasti občanů. Občané tím získávají možnost lidovým hlasováním zásadním způsobem zasáhnout do rozhodnutí zvolených zastupitelů. Participativní demokracie je dnes součástí evropského modelu společnosti a je zmiňována v člancích 10 a 11 Smlouvy o EU. v čl. 10 odst. 3 je občanům kromě toho přiznáno „právo podílet se na demokratickém životě Unie“ a je stanoveno, že „rozhodnutí jsou přijímána co nejotevřeněji a co nejbližší občanům“, což je poukázání na požadavek dodržovat zásadu subsidiarity. Účast se tedy stává občanským právem a subsidiarita pilířem participativní demokracie.⁸ Deliberativní, tzv. upovídáná demokracie pracuje s tím, že politika se stává prostředím pro komunikaci a diskuzi, ve které není rozhodující součet sladění a zájmů, ale utváření společného mínění. Vytváření prostoru pro neformální politickou komunikaci uvnitř veřejné sféry prosazoval jeden z hlavních představitelů této teorie Jürgen Habermas.⁹ Deliberativní demokracie umožňuje, aby konkrétní opatření či legislativní normy byly přijímány až na základě veřejné diskuze. Hlavní myšlenkou je představa, že politika je především o komunikaci a výměně názorů, že politika tedy není prosazení zájmů, ale deliberace – rozprava, při níž názor na to, co je

---

⁸ *Participativní demokracie v 5 bodech* [online]. Evropská unie, 2011, no. CESE-2011-10-CS [cit. 2014-07-10]. ISBN 978-92-830-1702-8. Dostupné z: <http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/pd-in-5-points-cs.pdf>

⁹ *Komunitní plánování. III. Deliberativní demokracie* [online]. [cit. 2014-07-10]. Dostupné z: <http://www.komunitniplanovani.estranky.cz/clanky/zakladni-pojmoslovi/iii.-deliberativni-demokracie.html>

vlastní zájem a jak je velký, teprve vznikne. Pro realizaci je však nezbytná vysoká úroveň politické kultury a etiky.¹⁰

Přímá demokracie je v současné občanské společnosti praktikována např. referendem a iniciativou či účastí ve správním řízení. Referendum, jako základní prvek přímé demokracie, se řídí především zákonem o místním referendu č. 22/2004 Sb. Vyvolání místního referenda patří mezi nejúčinnější způsoby, jak danou věc na místní úrovni prosadit, neboť jeho výsledek při splnění určitých podmínek je pro obec závazný. Jedná se o situace, kdy např. námi zvolení zástupci prosazují určitý záměr, přestože jeho realizace zjevně není obci prospěšná, či existují-li důležité změny, které ve shodě s většinou obyvatel je dobré prosadit. Je třeba však mít na paměti, že místním referendem lze rozhodovat pouze o přesně formulovaných otázkách, které patří do samostatné působnosti obce¹¹ (pouze v intencích konkrétních paragrafů zákona o obcích č. 128/2000 Sb.) a na které lze stručně odpovědět „ano“ nebo „ne“. Referendum může vypsát i obec sama, aniž by jí byl předložen návrh od přípravného výboru. Při splnění všech zákonných podmínek je návrh předložen k projednání zastupitelstvu na nejbližším zasedání. Zatím největší místní referendum proběhlo v roce 2004 v Brně a jednalo se o odsun hlavního nádraží.¹²

Podávání petic upravuje zákon č. 85/1990 Sb. o právu petičním. Obracet se na státní orgány v záležitostech, které patří do jejich působnosti, má právo každý občan. Při splnění podmínky nezasahování do nezávislosti soudu, či vyzývání k porušování ústavy a zákonů, se lze peticí v zásadě domáhat vlastně čehokoliv.¹³ Přestože je petiční právo součástí demokratického státního zřízení, není na místě jeho význam přeceňovat. Praxe ukazuje, že vynaložené úsilí je v nepoměru k hubeným výsledkům, neboť reakce správních orgánů je obvykle neurčitá. Aby petice měla kýženou politickou váhu, je nezbytné pečlivě zvážit nejen administrativní náročnost, ale současně počítat s nejistým výsledkem. Vhodné

---

¹⁰ ZNOJ, Milan. *Deliberativní – a co dál?* [online]. No. 4/2005 [cit. 2014-07-10]. Dostupné z: <http://www.obcinst.cz/alexis-de-tocqueville-a-uskali-demokracie/>

¹¹ Obec, resp. její orgány, v přenesené působnosti, vystupuje jako nejnižší stupeň státní správy. Činí a koná v souladu s příslušnými zákony a předpisy, případně dle rozhodnutí nadřízených orgánů, nedělají tedy to, co si občané prostřednictvím zastupitelé přejí. V přenesené působnosti tak obec například rozhoduje jako stavební úřad podle stavebního zákona, úředníci odboru životního prostředí podle zákona o ochraně přírody a krajiny apod. Navíc jsou obce členěny podle rozsahu vykonávání státní správy na obce s rozšířenou působností (obce prvního stupně), pověřené obecní úřady (obce druhého stupně) a obecní úřady ostatních obcí (obce třetího stupně).

¹² Podle speciálně přijatého ústavního zákona č. 515/2002 Sb. Proběhlo celostátní referendum o vstupu do Evropské unie.

¹³ *Občanská společnost. Účast na rozhodování* [online]. [cit. 2014-07-11]. Dostupné z: <http://obcan.ecn.cz/index.shtml?apc=uj--1->

je její použití při řešení daných problémů jako podpůrného prostředku. Orgán, kterému je petice adresována, je povinen ji přijmout a posoudit v zákonem daných lhůtách, nelze se v zásadě žádnými účinnými právními prostředky (s výjimkou např. podání stížnosti, vystoupení na jednání zastupitelství, medializování) bránit proti reakci úřadu či jeho nečinnosti.

Efektivním způsobem, jak ovlivnit záměry, které by mohly poškodit životní prostředí, zdraví lidí či jejich majetek (např. vypuštění odpadních vod, kácení stromů, těžba nerostných surovin, realizace nejrůznějších investičních záměrů), a které musí být v souladu se zákonem posouzeny a povoleny státními orgány, představuje účast ve správním řízení. Základní obecnou normou pro vedení správního řízení je zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. Veškeré vznesené návrhy a připomínky je správní orgán povinen posoudit. Nejčastějším druhem správního řízení je územní a stavební řízení, které detailněji upravuje zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu.

3.1.2. Demokracie a lokální politika

Historicky se demokracie vyvinula z lokální politiky. Těmi prvními byly městské politické komunity, tou nejznámější je aténská polis. Západní forma demokracie v moderních národních státech vznikala dlouhým historickým procesem, vyvinula se postupně z lokální úrovně politiky. Na spoluvytváření občanské společnosti se podílely místní samosprávy, sdružení, celkový spolkový život za působení různých korporací.¹⁴

V české politické tradici byla lokální politika vždy důležitou úrovní politického života. Pro celkovou stabilitu demokracie ve státě má úroveň demokracie v lokální politice velký význam. Možnost podílet se na veřejné činnosti s přímým dopadem na kvalitu veřejného života je jedním ze základních znaků demokracie. Občanské postoje, chování, hodnotová orientace, kritická role aktérů, zásadně ovlivňuje demokracii i na lokální úrovni. „Tyto občanské hodnoty a postoje vedou také k rozvoji občanských samospráv a sdružení,

---

¹⁴ NOSÁL, Igor. *Politická kultura a lokální politika v České republice*, Cahiers du CEFRES [online]. No. 16, str. 23 [cit. 2014-07-14]. Dostupné z: http://www.cefres.cz/IMG/pdf/nosal_1999_politicka_kultura_ceska_

které působí jako spontánní a neformální instituce lokálního politického života, bez nichž by demokracie nebyla stabilní, a formální demokratické instituce by ztrácely účinnost.“¹⁵

V České republice je politický život do značné míry ovlivňován nikoliv samotnými občany, ale volenými reprezentanty občanů, vykonávajícími politickou moc ve státě. To je politiky – poslanci, senátory, hejtmany, starosty a krajskými nebo obecními zastupiteli. Na lokální úrovni není politika považována za vládnutí, ale za projev vykonávání místní samosprávy – obstarávání určitých činností. „Tak jako je zvolený poslanec nebo senátor reprezentantem celého lidu, je analogicky zvolený zastupitel formálně reprezentantem celé obce, všech občanů bez ohledu na to, kdo jej ve skutečnosti navrhl, umístil na kandidátní listinu, a kdo jej volil. Zastupitel hájí zájmy občanů obce, rozhoduje nikoli dle jejich instrukcí, ale podle svých vlastních znalostí a zkušeností. Má vykonávat svůj mandát svědomitě, čestně a v souladu s právem. Je vázán výhradně svým slibem, nikoli příkazy či přáním vedení strany, kolegů, příbuzných, jemu blízké nebo jiné skupiny obyvatel obce.“¹⁶

Na druhou stranu má občan dle příslušného zákona právo volit a být volen, účastnit se obecního referenda, zasedání zastupitelstva, podávat orgánům obce podněty, návrhy, připomínky, právo být informován o hospodaření obce. Toto zapojování občana na jedné straně posiluje lokální demokracii, na druhou stranu ale snižuje význam a roli volených zástupců při rozhodování. Obecně však převažuje názor, že pro správné fungování lokální demokracie je důležité, aby zastupitelé činili jen taková rozhodnutí, která považují za správná, a to nezávisle na okamžitých názorech místních obyvatel. Přesto zastupitelé nepodceňují význam shody s názory občanů obce a vzájemné komunikace. Nelze opomenout, že ve hře jsou i další aktéři – firmy, místní spolky nebo politické strany.

Přestože je nepopiratelná důležitost účasti občanů v lokální politice, lze jen souhlasit s tím, že „občané se na jedné straně o místní politiku příliš nezajímají, neangažují

---

¹⁵ tamtéž s. 24

¹⁶ SZTWIERTNIA, Radomír. *Analýza lokální reprezentace v malých obcích*, Sblížení politikou – výchova k aktivnímu občanství a lokální demokracii [online]. CZ.1.07/3.1.00/37.0272 [cit. 2014-07-14]. Dostupné z: <http://www.sblizenipolitikou.cz/system/resources/BAhbBlsHOgZmSSJMMjAxNC8wMS8yMy8xM18wNF8wN180NjhfQW5hbF96YV9sb2tfbG5fcmVwcmV6ZW50YWwNIX3ZfbWFsX2NoX29iY19jaC5wZGYGOgZFVA/Anal%C3%BDza%20lok%C3%A1ln%C3%AD%20reprezentace%20v%20mal%C3%BDch%20obc%C3%ADch.pdf>

se v ní a mají dojem, že se ani angažovat nemohou, na druhé straně jsou však s touto politikou a s místními orgány poměrně spokojeni a projevují jim důvěru.“¹⁷

3.1.3. Lokální demokracie

Existence různých teorií a přístupů dává pojmu lokální demokracie široký rámec. Obecně ji lze označit jako politický proces na lokální úrovni, jehož počátky sahají hluboko do historie. Teorie normativního přístupu hodnotí, zvažuje a filosofickými metodami dochází od obecných východisek ke konkrétním závěrům. „Lokální vládnutí (local governance) chápe jako „řízení konfliktních situací“ (conflict management) a lokální demokracii pojímá ve dvou rovinách – jako instituce lokální vlády (starosta, obecná rada, zastupitelstvo atp.) a organizace či aktivity občanské společnosti.¹⁸ Lokální demokracie by měla ve své podstatě zlepšit dobré vztahy mezi občany a budovat společensky angažovanou komunitu.¹⁹

Základním územním společenstvím občanů s právem na samosprávu je dle Ústavy ČR obec. Obec je spravována přímo volenými zastupiteli, vázanými slibem, že budou svou funkci vykonávat svědomitě a v zájmu obce a jejich občanů. Jedná se tak o model lokální demokracie, kterou můžeme označit jako zastupitelskou. Občané si vybírají z určitého počtu kandidátů, ať už z nezávislých nebo z politických stran, většinou ty, kterým důvěřují a o kterých se mohou domnívat, že budou prosazovat obecní i jejich zájmy. Tito zvolení zastupitelé po celé své funkční období už samostatně rozhodují o záležitostech, které se týkají tak celé lokální společnosti. Veškerá jejich činnost ale podléhá kontrole občanů, zejména prostřednictvím veřejných zasedání zastupitelstva.

Ačkoli to na první pohled není zřejmé, na kvalitu lokální demokracie má podstatný vliv i velikost obce. Lze předpokládat, že čím je obec menší, tím jsou vzájemné vztahy mezi zastupiteli a spoluobčany užší, pocit sounáležitosti větší, výsledkem by mělo být usnadnění vzájemné komunikace. Místní správa v malých obcích se právě z důvodů

---

¹⁷ RYŠAVÝ, Dan. *První generace lokálních a regionálních politických lídrů* [online]. Sociální studia. Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity, 1-2-/2007, str. 115-130 [cit. 2014-07-14]. ISSN 1214-813X. Dostupné z: <http://socstudia.fss.muni.cz/dokumenty/080305113128.pdf>

¹⁸ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J., *Demokracie v lokálním politickém prostoru*, České Budějovice: Grada Publishing, a.s., 2010. s. 11 a 12, ISBN 978-80-247-3061-5

¹⁹ tamtéž, s. 13

blízkosti, vzájemné znalosti, spolupráce s občany, tak může těšit větší důvěře občanů. Tato obecná úvaha o kvalitě demokracie v malých obcích nemusí platit v případě měst, kde lze pozorovat jiný typ politické soutěže. Důvodem je zejména to, že se do politických procesů více zapojují politické strany. Propast mezi městskými zastupiteli a občany má za následek pak mimo jiné nižší volební účast.

Větší velikost obce je svým způsobem předpokladem pro existenci diferencovaného místního politického systému, do kterého vstupují rozmanité subjekty a jejich zájmy či vzájemné soutěže nebo naopak kontroly, což by mělo být podstatou demokratické lokální politiky. Studie Sociologického ústavu Akademie věd České republiky uvádí, že v obcích s větším počtem obyvatel existuje větší rezervoár kompetentních kandidátů na volené funkce v zastupitelstvu a radě obce a zájemců o práci ve výborech zastupitelstva a v komisích rady. Protože s velikostí obce vzrůstá i prestiž těchto funkcí, lze současně předpokládat i větší ochotu resp. zájem kvalifikovaných osobností se o ně ucházet.²⁰

Velké obce mohou svůj další vývoj zvažovat v širších souvislostech, protože mají obvykle větší možnost zajistit přípravu příslušných koncepcí a plánů na profesionálnější úrovni. Jsou také v menší míře ohrožovány vnějšími i vnitřními podmínkami, např. změnami cenové hladiny nebo při potížích významného zaměstnavatele v obci. S důsledky těchto změn se vyrovnávají lépe než obce malé. Nelze však opomenout ani opačné hledisko, a to že různým programům rozvoje obce je ze strany občanů věnována menší pozornost.

Lokální politiku v malých obcích více ovlivňují osobní vztahy, někdy působení autoritárních osobností, místních klik nebo rodinných klanů. Určitou výhodou malých obcí je menší fyzická, organizační a obvykle i sociální vzdálenost mezi občany s místními politiky, umožňující jejich snazší kontrolu. Menší rozměr komunity tak poskytuje přehled, kdo je kdo, jak se chová a co lze od něho očekávat, občany lze snáze mobilizovat pro různé veřejné akce apod.²¹ V malé obci je možné spoléhat na sousedskou výpomoc, ale některé nárazové změny, jako například odstěhování se většího počtu obyvatel, které by větší obce

---

²⁰ VAJDOVÁ, Z., ČERMÁK, D., ILLNER, M., *Autonomie a spolupráce: důsledky ustavení obecního zřízení v roce 1990*, Praha: Sociologický ústav Akademie věd České republiky, 2006. s. 21, ISBN 80-7330-086-9

²¹ tamtéž s. 22

pravděpodobně ustály, mohou mít pro obce malé fatální následky. Pro významnou část obyvatel je obec, v níž bydlí, hlavním prostorem jejich každodenních aktivit. Vázanost na prostředí malé obce je nejvyšší u těch skupin obyvatel, které nedisponují prostředky osobní dopravy, nicméně platí do jisté míry i pro všechny ostatní skupiny obyvatel. „Občasné poukazy na jednoznačně pozitivní význam komunitního charakteru malých obcí jsou ovšem neméně problematické. Komunitní vztahy mohou totiž lokální demokracii nejen podpořit, jak o tom byla výše zmínka, ale prosazováním tradičních, často autoritárních hodnot ji také mohou zablokovat.“²²

Shrnutím všech pro a proti, nejen těch několika málo shora uvedených, přitom nelze jednoznačně vyvodit, že větší obce se jeví výhodnější z hlediska efektivnosti místního vládnutí, kdežto obce menší zase z hlediska lokální demokracie. Samotné fungování obcí podle Illnera na úrovni společnosti jako celku a současně na subjektivních podmínkách každé obce, tj. jejich regionální poloze, demografii, sídelní stabilitě obyvatel, charakteru místní ekonomiky, celkové struktury obyvatel obce, zejména její vzdělanosti, povaze místní politické kultury, místních tradic, patriotismu obyvatel, osobnosti starosty a dalších.²³

3.2. Politické strany

Politická strana je organizované společenství podobně smýšlejících lidí, které je tvořeno souhrnem menších skupin, formujících se víceméně na území celého státu a které jsou vzájemně koordinačními orgány propojeny.²⁴ Jsou nezbytným prvkem fungování moderní politiky a jejich vznik je úzce spojen s postupnou demokratizací moderních společností již v 19. století. Jsou pojítkem mezi státem a společností, reprezentují zájmy jednotlivců a skupin, přičemž současně soutěží o pozice v systému vlády prostřednictvím voleb.

V politickém životě demokratických států plní politické strany několik funkcí. Spoluprací ve prospěch dosažení cílů strany sjednocují oddělené zájmové skupiny. Tím, že

---

²² tamtéž s. 22

²³ ILLNER, M., *Velikost obcí, efektivita jejich správy a lokální demokracie*, České Budějovice: Grada Publishing, a.s., 2010. s. 11 a 12, ISBN 978-80-247-3061-5

²⁴ tamtéž s. 19

dávají možnost zájmovým skupinám účastnit se na formování a prosazování stranického programu, plní také integrační úlohu. Učí členy stran pravidlům politické hry, získávat zkušenosti a znalosti vystupovat na veřejnosti, řídit schůze, jak dojít ke kompromisu. Hlavní a nejviditelnější funkce stran ale spočívá v zisku co největšího počtu hlasů ve volbách. Odměnou vítězné strany je právo obsadit vládní místa. Přestože většina stran má za cíl získat podíl na moci a kontrolovat vládu, v demokratickém systému nemá žádná z politických stran možnost zcela prosadit pouze své cíle. Účinně tomu brání opozice uvnitř parlamentu, určitý vliv má veřejné mínění a sdělovací prostředky.²⁵

V České republice je v současné době registrováno 97 politických stran.²⁶ Jednou z nejstarších českých stran, jejíž kořeny sahají až do období 19. století, je Československá strana lidová (ČSL). v roce 1992 se ČSL sloučila s Křesťansko demokratickou unií, která v té době byla hnutím, a změnila oficiální název strany na Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová (KDU-ČSL). Ke stranám s dlouhou tradicí, sahající také až do 19. století, patří Česká strana sociálně demokratická (ČSSD). Tato strana v období první republiky patřila k nejsilnějším politickým stranám. ČSSD se stala jednou z mála sociálně demokratických stran v zemích středovýchodní Evropy, jež není stranou postkomunistickou.²⁷ Spojením levicově radikálních skupin vznikla v roce 1921 Komunistická strana Československa (KSČ). Po druhé světové válce se stala nejsilnější politickou stranou, v roce 1948 nastolila diktaturu, trvající 40 let, která vrhla Československo do hlubokého hospodářského, mravního a ekologického úpadku.²⁸ Přímo pokračovatelkou předlistopadové KSČ je Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM). KSČM má ze všech českých stran nejvíce členů, ovšem její členská základna je složena především z občanů nejvyšších věkových kategorií. Polistopadová historie dala vzniknout Občanskému fóru (OF). V reakci na zásah bezpečnostních sil proti pokojné demonstraci, uspořádané při příležitosti Mezinárodního dne studentstva, ho založili studenti, zástupci kulturní obce a disidenti. Uvádí se, že vzniklo 19. listopadu 1989 v pražském Činoherním klubu. Již v roce 1991 bylo však OF rozděleno na Občanskou demokratickou stranu a Občanské hnutí. OF jako takové zaniklo. Občanská demokratická strana (ODS) považuje

---

²⁵ KLÍMA, M. *Volby a politické strany v moderních demokraciích*, Praha: RADIX, spol. s r.o., 1998. s. 35, ISBN 80-86031-13-6

²⁶ Seznam politických strana a hnutí. Portál ministerstva vnitra České republiky [online].aktualizováno 11.9.2014 [cit. 2014-09-11]. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/seznam-politickyh-stran/SearchResult.aspx?type=1&status=1>

²⁷ VODIČKA, K., CABADA, L. *Politický systém České republiky*, Praha: Portál, s.r.o., 2003, 2007. s. 225, ISBN 978-80-7367-337-6

²⁸ tamtéž s. 233

za základ politického systému svobodnou soutěž politických stran, svou politiku staví na individuálních svobodách, podnikavosti, soukromém vlastnictví.²⁹ Nejmladší parlamentní stranou v České republice je Strana zelených (SZ). Program SZ se soustřeďuje na koncept preferující způsob života společností, který se neděje na úkor budoucích generací, klade důraz na zlepšení životního prostředí v České republice i v planetárním rozměru, netají se negativním postojem k jaderné energetice.

3.3. Volby

Všeobecná deklarace lidských práv přijatá Valným shromážděním Organizace spojených národů v roce 1948, zahrnuje volební právo mezi základní politická práva. Volby jsou totiž mechanismem, kterým demokratická společnost vyjevuje většinovou vůli a podle ní se řídí. V zemi se zastupitelskou formou vlády se občané mohou jednorázově podílet na politickém rozhodování, prostřednictvím voleb a referenda, organizovaných na základě všeobecného, rovného, přímého rozhodování tajným hlasováním.³⁰ „Všeobecné“ vyjadřuje fakt, že každý člověk má právo volit a tak se nepřímou podílet na politickém řízení společnosti. „Rovné“ označuje tu skutečnost, že na každého občana připadá jeden hlas se stejnou hodnotou. Součástí celkového procesu vývoje volebního práva je postupné zavádění přímé volby. „Tajné“ hlasování představuje zamezení možnosti zjistit, kdo jak volil, a tím i zamezení volební manipulaci.³¹

3.3.1. Volební chování a politická participace

Chování voličů a jejich preference ovlivňuje hlavně jejich sociální postavení, dále vzdělání a neopomenutelná je i hodnotová náboženská orientace. Dle některých pramenů zhruba dvě třetiny obyvatel volí v závislosti na své aktuální ekonomické situaci. Zatímco voliči s vyššími příjmy volí pravicové strany, ti méně vydělávající volí sociální demokracii nebo komunistickou stranu. Proto sociální demokraté mají okruh svých voličů mezi učiteli a státními úředníky, zejména ale mezi dělníky v tradičních průmyslových regionech, tj. severní Morava a severní Čechy, což je skupina obyvatel celkově nespokojených

---

²⁹ tamtéž s. 229

³⁰ KLÍMA, M. *Volby a politické strany v moderních demokraciích*, Praha: RADIX, spol. s r.o., 1998. s. 184, ISBN 80-86031-13-6

³¹ tamtéž s. 189

s polistopadovým vývojem. Naopak lidé s vyššími příjmy, podnikatelé a ti, kteří se identifikují se změnou systému, volí občanskou demokratickou stranu. Poměrně stabilní voličskou základnu Komunistické strany Čech a Moravy tvoří důchodci, často se jedná o bývalé stranické kádry. Nejstálejší voliče má KDU-ČSL, jedná se o obyvatele převážně zemědělských oblastí, mezi nimiž je více než 80% věřících katolíků.³²

Jedním z projevů a také základním ukazatelem politické participace je volební účast. Tato volební účast je vlastně definována jako průměrná intenzita účasti obyvatel ve volbách a je vyjadřována v procentech jako podíl voličů ke všem občanům disponujícím volebním právem, jež si vyzvedli úřední obálku pro odevzdání svého hlasu.³³ v rámci celé České republiky volební účast po roce 1990 u všech druhů voleb, tedy i obecních, až do roku 2006 klesala. Nelze ji však paušalizovat, je třeba zohlednit nejen typ voleb, ale i prostor a čas. Míru volební účasti ovlivňují například také geografické podmínky, četnost voleb, sociálně demografické faktory, aj. Významným parametrem ovlivňujícím volební účast občanů má charakter místního politického systému včetně všech jeho změn.

Dalšími aspekty participace občanů na politickém procesu představuje zapojení občanů do činnosti jednotlivých politických stran či zájmových skupin. Dále různé občanské iniciativy, jako například petice nebo různé akce vyjadřující občanský odpor.

3.3.2. Způsob sestavování koalic

Stranický systém v České republice je systémem s dominancí dvou ideově odlišných politických systémů – levicové České strany sociálně demokratické a liberálně-konzervativní Občanské demokratické strany. S těmito oběma velkými stranami může vytvářet koalici třetí, neméně významná, Křesťanskodemokratická unie – Československá strana lidová. Výstavbu stabilních vládních koalic však narušuje silná Komunistická strana Čech a Moravy. Nechutí a neschopností se důsledně distancovat od období let 1948 – 1989 je ostatními stranami z případných koalic vylučována.³⁴

---

³² VODIČKA, K., CABADA, L. *Politický systém České republiky*, Praha: Portál, s.r.o., 2003, 2007. s. 212, ISBN 978-80-7367-337-6

³³ BALÍK, S. *Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky*, Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. s. 165, ISBN 978-80-247-2908-4

³⁴ KLÍMA, M. *Volby a politické strany v moderních demokraciích*, Praha: RADIX, spol. s r.o., 1998. s. 239, ISBN 80-86031-13-6

Obecně se koalice dělí na dvě kategorie – minimálně vítězné a nadměrné. Minimální vítězné se dále člení na ideově propojené, které se jeví jako nejlogičtější řešení povolební situace a současně maximalizují politický vliv konkrétní strany, a ideově nepropojené koalice, kterou tvoří subjekty opačného politického spektra. U nadměrných koalic rozlišujeme velké koalice, kdy spolupracují dva dominantní ideově protikladní aktéři, nadměrné ideově propojené koalice, které vznikají v systémech, kde opozice vystupuje jednotně proti vládě a kde by minimální vítězná koalice měla jen nejtěsnější většinu. Dále mohou být nadměrné ideově nepropojené koalice, kterou tvoří ideově vzdálení členové, široké koalice, kdy motivem vzniku je snaha o zapojení co největšího množství subjektů do společné zodpovědnosti, přičemž existují důvody, proč jeden subjekt participovat nemůže³⁵, a všestranná koalice, kdy po volbách je pro vítěznou stranu jistější vzájemná spolupráce.

Kandidaturu koalice politické strany či hnutí a nezávislých kandidátů volební zákon umožňuje. Možnost volit napříč kandidátkami, tj. vlastně preferenční hlasování pro kandidáty z různých stran nemá takový význam, jaký mu voliči přisuzují, protože k preferencím kandidáta se přihlíží až po započtení těchto hlasů nejprve dané politické straně.

Komunální stranické systémy malých obcí se obvykle vyznačují neúplností kandidátních listin a nepostradatelností kandidatury nezávislých kandidátů. Tento stav je nezdědkou důsledkem nestability lokálních politických subjektů a neochoty místních obyvatel aktivně participovat na lokálním politickém procesu. Velmi často se kandidátní listiny sestavují až těsně před volbami a vzniklá volební strana tak nemusí vždy spojovat kandidáty s jednotným názorem na vedení obce.³⁶ Vznikne-li v obci koalice, k měření sil koalice a opozice dochází například při strategickém hlasování, týkajícího se rozvoje obce či významné zakázky.

---

³⁵ BALÍK, S. *Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky*, Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. s. 195, ISBN 978-80-247-2908-4

³⁶ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J., *Demokracie v lokálním politickém prostoru*, České Budějovice: Grada Publishing, a.s., 2010. s. 109, ISBN 978-80-247-3061-5

3.4. Konfliktní linie

Pojem cleavages, v české literatuře známý jako konfliktní linie, štěpení nebo rozpory, představuje konflikt odlišných zájmů několika skupin obyvatel, okolo nichž se mohou vytvářet politické subjekty. O konfliktní linii lze hovořit jen tehdy, pokud rozdíl mezi skupinami obyvatel přeroste z potenciálního rozporu v otevřený konflikt s dlouhotrvajícím charakterem.³⁷ Štěpné linie se mohou vytvářet mezi původními obyvateli obce, tj. „starousedlíky“ a nově přistěhovalými, nebo mezi místními a „víkendovými“ a mohou vyjadřovat zájmy či rivalitu různých částí obce. Dalším velmi častým cleavage mohou být konkrétní investiční projekty.³⁸ Otázka zkoumání konfliktních linií v malých obcích, jejichž politické prostředí se obvykle vyznačuje místní stranickou nestabilitou, je otázkou zvoleného teoretického a metodického přístupu.³⁹

Demokratická politika má povahu soutěže mezi různými zájmy, není to boj dobra a zla, ale konfliktní hra, spočívající v umění se tzv. „přátelsky rozejít v názorech“. Občané, kteří do politiky vstupují, tím obětují značnou část svého soukromí. Veřejnost na ně klade někdy až nepřiměřené nároky, vadí jim velké prohřešky stejně jako určitá bezkonfliktnost, přičemž ve své podstatě politikou opovrhují.

V politických vědách není mezi politology jednotný názor na definování pojmu rozpor (anglicky „cleavage“), protože každý politolog k otázce zaujímá subjektivní postoj zahrnující individuální hodnotový a názorový systém. Rozpor představuje střet odlišných zájmových skupin, jejichž zájmem je přisvojení co největší části materiálních nebo nemateriálních hodnot.⁴⁰ Každé sporné politické téma může vyprovokovat vznik konfliktní linie, v případě, že je toto vzájemné soupeření dlouhodobé, dochází k rozčlenění

---

³⁷ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J., *Demokracie v lokálním politickém prostoru*, České Budějovice: Grada Publishing, a.s., 2010. s. 125, ISBN 978-80-247-3061-5

³⁸ BALÍK, Stanislav (2008). *Okresy na severu. Komunální politika v okresech Šumperk a Jeseník a Jeseník v letech 1989-2006*, Brno: CDK. 156 s., ISBN 978-80-7325-174-1. ČMEJREK, Jaroslav (ed.) (2009). *Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR*. Praha: Kernberg Publishing. 133 s. ISBN 978-80-87168-10-3. *Recenze Petra Jüptnera*. Acta Politologica [online]. No. 1, Vol. 1, r. 2009, str. 2 [cit. 2014-07-15]. Internetový recenzovaný časopis vydává Univerzita Karlova v Praze, Katedra politologie Institutu politologických studií Fakulty sociálních věd, ISSN 1803-8220. Dostupné z <http://acpo.vedeckecasopisy.cz/publicFiles/00039.pdf>

³⁹ BUBENÍČEK, Václav, KUBÁLEK, Michal. *Konfliktní linie v malých obcích*, Acta Politologica [online]. No. 3, Vol. 2, r. 2010, str. 42 [cit. 2014-07-15]. Internetový recenzovaný časopis vydává Univerzita Karlova v Praze, Katedra politologie Institutu politologických studií Fakulty sociálních věd, ISSN 1803-8220. Dostupné z <http://acpo.vedeckecasopisy.cz/publicFiles/00085.pdf>

⁴⁰ KLÍMA, M. *Volby a politické strany v moderních demokraciích*, Praha: RADIX, spol. s r.o., 1998. s. 65, ISBN 80-86031-13-6

společnosti na skupiny.⁴¹ v dnešní době rozlišujeme čtyři štěpící linie – centrum-periferie, církev-stát, město-venkov a vlastníci-pracující neboli rozpor třídní.

Centrálně periferní rozpor souvisí s vymezováním hranice a rozšiřováním politické autority na větší území.

Náboženský rozpor ovlivňoval politický život Evropy již od 16. století. Soudobé křesťanské strany kladou důraz na aktuální náboženské problémy společnosti přerůstající v politický konflikt. Jedná se o morální otázky typu interrupce, eutanazie, pornografie atd.⁴² Konfliktní linie stát-církev je v dnešní době omezena snad jen na všeobecný odpor k restituci církevního majetku.

Rozpor mezi městem a venkovem má své počátky hluboko v historii, již v dobách středověku. Jádrem rozporu je ekonomické hledisko – pocit rolníků, že jsou vykořisťováni, druhá rovina má teritoriální charakter, třetí prvek má podobu kulturní opozice.

Třídní rozpor vychází z konfliktu na trhu práce, mezi buržoazií a dělnickou třídou. Obecně lze uvést, že každá země má v důsledku svého specifického vývoje svou zvláštní strukturu rozporů, lišící se dobou vzniku, intenzitou a rozsahem,⁴³ které ovlivňují podobu stranických systémů v jednotlivých zemích. K zeslabování konfliktů dochází při rostoucí ekonomické prosperitě, zvyšující se úrovni vzdělání. Dochází ale ke znásobení síly rozporů, egoistický boj o omezené zdroje se zostřuje, objevuje se ekonomická diskriminace, „všeprocházející“ třídní rozpor⁴⁴. Politickou obec může ostře a nesmiřitelně polarizovat konfliktní linie na bázi identity, tedy nacionalistická konfliktní linie, způsobená např. existencí minoritního etnika, související s náboženským vyznáním nebo jazykovou odlišností. V hierarchii rozporů tak dominuje etnický, náboženský nebo regionální rozpor.

Rozpory ve společnosti mohou, ale také nemusí, vést k vytvoření politických stran. Vznik politické strany není závislý pouze na eventuálním rozporu, na procesu vzniku se podílí politické, ekonomické, geografické a další jevy.

---

⁴¹ BALÍK, S. *Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada Publishing, a.s., 2009. s. 179, ISBN 978-80-247-2908-4

⁴² KLÍMA, M. *Volby a politické strany v moderních demokraciích*, Praha: RADIX, spol. s r.o., 1998. s. 97, ISBN 80-86031-13-6

⁴³ tamtéž s. 126

⁴⁴ tamtéž s. 129

Politický vývoj v České republice po roce 1989, a vznik stranických systémů, se vyznačoval a v některých případech stále vyznačuje, negativním postojem voličů ke stranám, kdy volič ví, které strany by v žádném případě nevolil, ale nemá jasno v tom, které strany by volit chtěl. Vznikaly tak různé konfliktní linie (viz Tabulka č. 1). První vytvořenou linií štěpení (cleavages) v České republice byl politický spor mezi komunistickou stranou a všemi ostatními stranami o zachování komunistického režimu či nastartování demokratické reformy.

Český stranický systém představoval v té době soutěž mezi poměrně širokým hnutím Občanské fórum (OF) a Komunistickou stranou Československa (KSČ). Jednalo se o spor o podobu režimu mezi stoupenci Komunistické strany Československa a jejími oponenty. Přestože v prvních volbách v roce 1990 přesvědčivě s převahou více než 50 % Občanské fórum zvítězilo, následující rok 1991 se rozpadlo a hlavním nástupnickým subjektem se stala Občanská demokratická strana (ODS). Současně vznikla Křesťanská a demokratická unie – Československé strany lidové (KDU-ČSL), omezující se na nevelkou skupinu věřících katolíků. V současnosti představuje nejdůležitější konfliktní linii spor o hospodářskou politiku, ve které proti sobě stojí sociální demokraté, požadující více státních zásahů, Občanská demokratická strana a TOP 09.⁴⁵

Tabulka č. 1: Hlavní konfliktní linie transformace⁴⁶

Konfliktní linie transformace	Klíčové sporné otázky	Strany profilující se na této konfliktní linii
Spor o podobu režimu	<ul style="list-style-type: none"> • Povaha (charakter) režimu, rychlost, intenzita a směřování společenské a politické transformace 	<ul style="list-style-type: none"> • Komunistické strany Občanská hnutí typu fóra • Antikomunistické formace disidentské provenience
Socioekonomická konfliktní linie	<ul style="list-style-type: none"> • Otázka zisků či ztrát ekonomické transformace • Spor o podobu a rychlost ekonomické transformace 	<ul style="list-style-type: none"> • Liberálně-konzervativní formace • Sociálně-demokratizované

⁴⁵ HLOUŠEK, V., KOPEČEK, L. Konfliktní linie v současné české a slovenské politice: mezi stabilitou a změnou [online]. Working Paper č. 10, r. 2005, str. 6 [cit. 2015-01-29]. Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity v Brně. Dostupné z: http://www.iips.cz/userfiles/file/wp_10_konfliktni_linie.pdf

⁴⁶ tamtéž, str. 6

	<ul style="list-style-type: none"> • Zárodek cleavage vlastníci versus-pracující (otázky míry ekonomické redistribuce) 	<ul style="list-style-type: none"> • exkomunistické strany • Obnovené „historické“ sociálnědemokratické či socialistické formace
Nacionalistická konfliktní linie	<ul style="list-style-type: none"> • Existence menšinového etnika či specifického regionu • Existence jiného národa vnímaného jako tradiční “nepřítel” • Spor o podobu režimu (inkluzivní občanská společnost versus “etnokracie”) 	<ul style="list-style-type: none"> • Strany/hnutí národnostních menšin • Regionální formace • Nacionalistické formace s “celonárodním posláním”
Reziduální konfliktní linie z rané éry demokratizace v 19. a první polovině 20. století	<ul style="list-style-type: none"> • Církev versus stát • Město versus venkov 	<ul style="list-style-type: none"> • Křesťanskodemokratické a křesťansko-národní strany • Agrární formace
Reziduální konfliktní linie komunismus versus antikomunismus	<ul style="list-style-type: none"> • Proces dekomunizace • Vztah ke komunistické minulosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Exkomunistické strany • Nekomunistické strany • Strany vzniklé z hnutí typu fóra
Revitalizovaný spor o podobu režimu	<ul style="list-style-type: none"> • Otázky respektování liberálních práv a hodnot, právního státu, férovost politické soutěže 	<ul style="list-style-type: none"> • Strany vzniklé z hnutí typu fóra (někdy) • Exkomunistické, Křesťanskodemokratické, liberální a další formace (ideově-programová orientace a původ stran nemusí hrát zásadní roli)
Zárodečná postmaterialistická konfliktní linie	<ul style="list-style-type: none"> • Materiální versus postmateriální hodnoty 	<ul style="list-style-type: none"> • Strany zelených • Hnutí typu fóra (částečně) • Sociálně-liberální formace

Začátkem 90. let lze zaznamenat i poměrně slabé působení konfliktní linie město-venkov (Spojenectví zemědělců a venkova; SZV) a nevýznamné konfliktní linie materialismus – postmaterialismus. V této době byla nově založena i Strana zelených (SZ),

kteřá se příliš neprosadila, protože environment figuroval v programech většiny parlamentních stran.

Spor o podobu režimu, který v některých zemích zanikl po prvních demokratických volbách, někde přetrvává v podobě konfliktu mezi exkomunistickými formacemi a jejich antikomunistickými pravicovými protihráči.⁴⁷

Ve všech postkomunistických zemích lze vysledovat socioekonomickou konfliktní linii transformace, vznikající z neujasněného sociálního a ekonomického statusu jedince, nejasných vlastnických vztahů, ale také např. ze sporů kolem privatizace nebo liberalizace ekonomiky. Až postupující ekonomická reforma dává vzniknout sociálním skupinám, které podporují různé politické ať už levicové či pravicové politické strany.⁴⁸

3.4.1. Konfliktní linie a lokální politické prostředí

Pro pochopení procesu formování stranického systému má zkoumání štěpících linií velký význam, neboť samotné systémy politických stran jsou dle Čmejřka samy o sobě již určitým štěpením.⁴⁹ Otázkou zůstává uplatnitelnost těchto linií ve venkovských obcích. Provedené výzkumy zde celou řadu štěpících linií odhalily, které se ale projevují zejména existencí rozdílných představ občanů o prioritách komunity.

Malé obce a jejich politická prostředí se dle Bubeníčka vyznačují především nestabilitou místních stranických systémů, popřípadě absencí jakýchkoli lokálních stranických struktur.⁵⁰ Daná situace tak ztěžuje výzkum a objektivní interpretaci např. komunálních volebních výsledků. Někteří politologové zastávají názor, aby se výzkum malých obcí zaměřil na místní politické prostředí, protože pochopení lokálních politických

---

⁴⁷ HLOUŠEK, V., KOPEČEK, L. Konfliktní linie v současné české a slovenské politice: mezi stabilitou a změnou [online]. Working Paper č. 10, r. 2005, str. 2 [cit. 2015-01-29]. Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity v Brně. Dostupné z: http://www.iips.cz/userfiles/file/wp_10_konfliktni_linie.pdf

⁴⁸ tamtéž, str. 4

⁴⁹ ČMEJREK, J. a kol., *Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR*, Davle: Kernberg Publishing a Praha: Alfa Nakladatelství, 2009. s. 33, ISBN 978-80-87168-10-3

⁵⁰ BUBENÍČEK, Václav, KUBÁLEK, Michal. *Konfliktní linie v malých obcích*, Acta Politologica [online]. No. 3, Vol. 2, r. 2010, str. 30 [cit. 2015-03-03]. Internetový recenzovaný časopis vydává Univerzita Karlova v Praze, Katedra politologie Institutu politologických studií Fakulty sociálních věd, ISSN 1803-8220. Dostupné z <http://acpo.vedeckecasopisy.cz/publicFiles/00085.pdf>

jevů v jednotlivých malých obcích může přispět ke komplexnějšímu porozumění komunálního politického prostředí České republiky jako celku.⁵¹

Ve společnosti může existovat současně více konfliktních linií, které se mohou vzájemně i prolínat. O konfliktní linii lze hovořit pouze tehdy, pokud rozdíly mezi skupinami přerostou z eventuálního rozporu v otevřený a trvalý konflikt představující politický problém umožňující profilaci existujících politických stran.⁵² Zde se nabízí otázka, zda lze přenést tuto teorii i na úroveň českého politického prostředí, zejména malých obcí. Politologové, kteří se tímto tématem zabývají, se shodují na názoru, že čím menší je obec, tím je také menší prostor pro vznik a existenci rozporů vyplývajících z rozdílných ideologicky politických názorů. Dle některých autorů lze zdroj „politických sporů“ v malých obcích hledat více v osobních vztazích.⁵³

Teorii konfliktních linií lze demonstrovat na odlišném pojetí funkce obce a lidského soužití, kdy je v protikladu pospolitost (*Gemeinschaft*) občanů a společnost (*Gesellschaft*) jako taková.⁵⁴ Pro *Gemeinschaft* jsou typické venkovské společnosti, kde osobní vztahy jsou definovány a upraveny na základě tradičních společenských pravidel. Vzájemné vazby jsou založené na spontánně vznikajících emocích a projevech sentimentu. *Gesellschaft* je naopak typická moderní kosmopolitní společnost s vládnoucí byrokracií, pro kterou je příznačný racionálně prosazovaný vlastní zájem a neosobní mezilidské vztahy. Chápání obce jako nejnižší územní samosprávné jednotky nebo v kontextu teorie *Gemeinschaft – Gesellschaft* se odráží v místních politických debatách například o účelnosti realizovaných investic obce nebo ekonomické efektivitě samosprávy v protikladu k vzájemné výpomoci a sounáležitosti s komunitou.⁵⁵ Dle Čmejřka lze konfliktní linii na základě této koncepce považovat za dominantní rozpor v komunálním politickém prostředí malých obcí.⁵⁶

---

⁵¹ tamtéž str. 31

⁵² ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J., *Demokracie v lokálním politickém prostoru*, České Budějovice: Grada Publishing, a.s., 2010. s. 125, ISBN 978-80-247-3061-5

⁵³ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J., *Demokracie v lokálním politickém prostoru*, České Budějovice: Grada Publishing, a.s., 2010. s. 126, ISBN 978-80-247-3061-5

⁵⁴ Teorii dichotomie *Gemeinschaft* a *Gesellschaft* zavedl do sociologie Ferdinand Tönnies. Oba pojmy představují dvě základní formy lidského soužití jako ideální typy sociálních organizací, které se však v ideální podobě reálně nevyskytují, pouze jako kombinace.

⁵⁵ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J., *Demokracie v lokálním politickém prostoru*, České Budějovice: Grada Publishing, a.s., 2010. s. 126, ISBN 978-80-247-3061-5

⁵⁶ tamtéž str. 126

Lokální politické systémy malých obcí se liší od politického prostředí velkých měst. Proto jejich výzkum vyžaduje přizpůsobení obvyklých postupů zkoumání politických jevů, případných konfliktních linií, jejich interpretaci a aplikaci politologických teorií na lokální úroveň. V lokálních stranických systémech malých obcí se může jednat ve většině případů o jednorázové konfliktní situace, které vznikají v souvislosti s konkrétními projekty. Jakmile je však již rozhodnuto, konflikt obvykle skončí a podmínky pro střet názorů zanikají. V těchto případech se v pravém slova smyslu o konfliktní linii nejedná, neboť nebyla naplněna podmínka rozporu jako konfliktu trvalého charakteru. Pokud se však jedná o konfrontaci odlišných vizí rozvoje obce, spojených s konkrétními politickými osobnostmi či lokálními stranami, lze hovořit o štěpení politického spektra.

4. Praktická část

4.1. Obec Grygov

Obec Grygov územně spadá pod Olomoucký kraj, přičemž pověřenou a příslušnou obcí s rozšířenou působností je přibližně sedm kilometrů vzdálené krajské město Olomouc.

Olomoucký kraj vznikl na základě zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územních samosprávných celků. Nachází se v severozápadní a střední části Moravy. Sousedí na západě s krajem Pardubickým, na východě s Moravskoslezským, na jihozápadě s krajem Jihomoravským a na jihovýchodě s krajem Zlínským s rozlohou 5 266,58 km², tj. 6,7% z rozlohy státu, je na osmém místě, s počtem obyvatel 637 609 (k 31. 12. 2012) mu patří pátá příčka ze všech čtrnácti krajů ČR.

Z administrativního hlediska se Olomoucký kraj člení na 13 správních obvodů obcí s rozšířenou působností, 20 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem, má 399 obcí, z nichž statut města jich má přiznaných 30. V těchto třiceti městech žije celkem 56,4% obyvatel Olomouckého kraje, přičemž hustota obyvatelstva je 121,1 obyvatel na km². Krajským městem je statutární město Olomouc, které k 31.12.2010 mělo 99 471 obyvatel.⁵⁷

Etnograficky se tato část střední Moravy nazývá Haná. Poloha obce v povodí řeky Moravy, nadmořská výška 206 m.n.m. a velký podíl orné půdy z celkové rozlohy hranic katastru (12,75 km²) již historicky předurčuje obyvatelstvo převážně k zemědělské činnosti.

Historie obce je zaznamenána v několika svazcích Kroniky obce Grygov, mapující bezmála půlstoletí. Kronika začíná: „Kniha obce grygovské na všelijaký obecní věci založena jest za rychtáře Antona Groffa a purkmistra Martina Hlobila dne 29. března 1796.“⁵⁸ První písemná zmínka o území obce, tehdy ještě bez názvu a obyvatel, je z roku

---

⁵⁷ Charakteristika kraje. Český statistický úřad: Krajská správa ČSÚ v Olomouci [online]. © ČSÚ, 2014, aktualizováno 13. 1. 2014 [cit. 2014-07-17]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xm/redakce.nsf/i/charakteristika_kraje

⁵⁸ zdroj Kronika obce Grygov, kniha první

1306. v historických pramenech je zmiňován vznik názvu vesnice někdy kolem roku 1352, tehdy v podobě Kriegaw neboli spor o nivu.⁵⁹ Již o necelých 50 let později uvádí záznamy státního archívu dle dochovaných listin zcizování nemovitostí, z čehož lze odvodit, že obec se poměrně rychle osídlila a rozrůstala o usedlosti. Napomáhala tomu výhodná poloha obce u řeky Moravy, ale také bohaté přírodní zdroje vápence. Postupně byla v obci zřízena městskou radou města Olomouce vápenka i mlýn. Spojení s okolím zajistila už v první polovině devatenáctého století železnice, u které tehdy vzniklo i malé vesnické nádraží.

Tehdejší rozvoj obce Grygov dokresluje postavení vlastní školy, na přelomu nového století vznik hasičského spolku, o několik let později napojení obce na elektrické osvětlení a v roce 1921 se dokonce podařilo zřídit poštu. Po roce 1989 se začal měnit život občanů, vznikly nové firmy, rozrostla se síť služeb, byla provedena plynofikace obce a dokončila se stavba čistírny odpadních vod.⁶⁰ Historie obce je zachycena v již zmiňované obecní kronice, která je vedena do současnosti. Obec má i své slavné osobnosti – Msgre ThDr. Jana Šrámka – římskokatolického kněze a politika⁶¹ a JUDr.doc. Milana Grégra, českého a československého politika.

Obrázek č. 1: Mikroregion Království

Zdroj: vlastní

⁵⁹ Historie obce. [online]. [cit. 2014-07-17]. Dostupné z: <http://www.grygov.cz/grygov/historie-obce/>

⁶⁰ Historie obce. [online]. [cit. 2014-07-17]. Dostupné z: <http://www.grygov.cz/grygov/historie-obce/>

⁶¹ Tradiční zakotvení v politickém systému I. ČSR měla Československá strana lidová (ČSL) reprezentující křesťansko-katolický proud ve společnosti. Její elektorát se rekrutoval zejména z oblasti Moravy, kde si strana udržovala stabilní postavení, k hlavním partnerům strany patřila katolická církev. ČSL byla (mimo úřednické kabinety) součástí všech vládních koalic let 1918-1938. Nejznámější postavou strany byl moravský rodák z Grygova Msgre ThDr. Jan Šrámek. Vedle něj lze např. zmínit Mořice Hrubana, v letech 1926-1929 předsedu senátu. Zdroj: <http://ksv.upol.cz/txt/DejinyCSR.pdf>

Moderní současnost nabízí v rámci občanské vybavenosti 1483 (k 1.1.2015) obyvatelům obce Grygov knihovnu, kulturní dům, poštovní úřad, sportovní areál s tělocvičnou, prodejnu potravin, mateřskou školku a v neposlední řadě základní školu nižšího stupně. Mezi obcí Grygov a řekou Moravou se prostírá lužní les Království s přírodní rezervací o rozloze více než 600 ha. Les byl darován králem Václavem III. městu Olomouci, odtud pramení jeho název Les Království u Grygova. Podle lesa se jmenuje sdružení obcí Mikroregion Království, kterého je obec součástí, stejně jako Mikroregionu Olomoucko (viz Obrázek 1).

4.1.1. Profil a vývoj obce Grygov

Novodobou historii obce Grygova lze rozdělit na období po roce 1989, který byl obecně pro vývoj českého venkova významným mezníkem, a zcela novou etapu od roku 2000. Na přelomu let 1989 – 1990 všechny venkovské lokality, Grygov nevyjímaje, podstatně ovlivnil ústup od centrálního plánování, pozvolná demokratizace společnosti a s tím spojený přechod k tržní ekonomice. S dopady politiky 70. let, kdy rozvoj malých vesnic byl záměrně tlumen a docházelo k degradaci životních podmínek, se obec Grygov potýká dodnes a do jisté míry obtížně překonává důsledky v podobě nedostatečné vybavenosti infrastrukturou či jejího nevyhovujícího stavu. Existence různých společenských institucí, způsoby myšlení a návyky, vyvinuté za čtyřicet let období socialismu, ještě i dnes tvoří bariéru ve vývoji venkova.

Celkový vývoj v obci Grygov ovlivnila postsocialistická transformace, která představovala velmi složitý proces změn a adaptací institucí, firem a lidí na politický systém s pluralitní demokracií a ekonomiku ovládanou ideologií trhu a soukromými subjekty. Jako určité pozitivum se jeví přirozený proces suburbanizace, vznikající v zázemí větších měst, který byl během komunistického režimu potlačen. Proces suburbanizace bývá však veřejností nesprávně chápán jako výstavba residenčních lokalit v předměstských oblastech. Jedná se však o proces stěhování se obyvatel do nových čtvrtí rodinných domů na okrajích a za okraje měst, kdy se současně přesouvají z jádra města do jeho zázemí i některé aktivity těchto lidí. Suburbanizace znamená změnu sociálního prostředí, struktury obyvatelstva, architektury, populační a prostorový růst, ve svém důsledku mění dosavadní vzorce soužití starousedlíků s nově příchozími, kteří s sebou přinášejí jiné způsoby

chování, zvyky či trávení volného času. Noví i původní obyvatelé obce tak musí částečně přizpůsobit svůj životní styl jiným podmínkám. Blízkost a dopravní dostupnost Olomouce z Grygova a migrace z města přenášející prvky městského životního způsobu do obcí ovlivňuje názory, přejímání odlišných žebříčků hodnot, podněcuje vyšší požadavky na vybavení domácností, prožívání volného času apod.⁶²

Občané obce Grygova po roce 1989 téměř na společenský život rezignovali. Důvodem mohly být jak starosti o zaměstnání, tak i obavy začínajících podnikatelů o rozvoj jejich činností. Lidé dávali přednost pasivnímu odpočinku, sporadicky pořádané kulturní akce zaznamenávaly nízkou návštěvnost. Kulturní dění v obci oživil do určité míry až příchod nových obyvatel po roce 2000. Tento rok byl pro obec významný zejména rozvojem výstavby nových rodinných domů, slavnostním otevřením nové čistírny odpadních vod a také nákladnou rekonstrukcí obecního úřadu. Neméně důležitou kulturní událostí toho roku se stala oslava 100 let hasičského sboru v Grygově.

Přestože obyvatelé Grygova posuzují práci obecního úřadu a samosprávy, oproti předrevolučnímu období, příznivěji, úroveň kulturního života, dle mínění některých (jak vyplynulo z uskutečněných rozhovorů) stagnuje. Část obyvatel si stěžuje na nízkou angažovanost jiných spoluobčanů na akcích realizovaných ve prospěch obce. Toto sociální klima v obci vede u některých obyvatel k uzavírání se do soukromí rodiny, tak typické pro předchozí desetiletí.

Obec Grygov se po roce 2000 cíleně zaměřila na rozvoj bydlení. Základním předpokladem nové bytové výstavby v obci bylo vymezení vhodných ploch v územním plánu obce a stanovení typu zástavby, která by respektovala tradiční charakter okolních domů a krajiny. Územní plánování obecně usiluje o dosažení souladu veřejných a soukromých zájmů. Z uskutečněných rozhovorů s občany Grygova bylo zřejmé, že právě tato oblast, týkající se stavebních pozemků, tvořila základ vleklého sporu obyvatel a členů zastupitelstva.

---

⁶² SÝKOROVÁ, Dana. *Rodina a obec ve střední Evropě*. Ze sociologických výkumů [online]. [cit. 2014-07-17]. Dostupné z: http://sreview.soc.cas.cz/uploads/4d6aa416b387bba2cc2b0ec3d131f3190fa908ef_211_207SYKOR.pdf

Aktuálně patří mezi rozvojové záměry obce dobudování komunikací se vzdálenějšími částmi obce, protipovodňová ochrana, výstavba domu pro seniory a rekultivace skládky. Rovněž tyto otázky názorově rozdělují jak občany navzájem, tak občany a vedení obce.

Pro život v obci mají velký význam nejrůznější spolky. V současnosti působí v Grygově několik organizací, zájmových spolků či sportovních klubů, např. Sbor dobrovolných hasičů Grygov, H-minigolf club Grygov, Honební společnost Grygov-Nový Dvůr, Český rybářský svaz – kroužek mladých rybářů Grygov, místní organizace Českého červeného kříže, Baby club, Klub seniorů, Amatérské sdružení poloprofesionálních hudebníků, o.s. (Kapela „Žízeň“), TJ Sokol Grygov (stolní tenis, aerobik, oddíl malé kopané, oddíl Tai-či, oddíl kopané), Jezdecký klub ZVR Grygov, šachový oddíl Agentura 64 Grygov. V roce 2009 bylo v obci již registrováno celkem 16 organizací a spolků, z toho 9 sportovních a 7 společenských. Evidováno je v obci 311 podnikatelských subjektů, podle právní formy je nejvíce živnostníků, zastoupeny jsou obchodní společnosti, zemědělství podnikatelé i družstevní organizace⁶³.

Dotazovaní respondenti se shodli na názoru, že rozvoj spolkového života v obci posiluje komunitní vazby mezi občany, a jak je důležité pravidelné setkávání obyvatel a společné řešení problémů. V počátcích bytové výstavby byly vztahy starousedlíků a do Grygova nově přistěhovalých obyvatel poměrně napjaté. Obě skupiny se původně příliš nestýkaly. Postupně se noví spoluobčanů začali zapojovat do chodu obce a do činností spolků, které se tak v obci Grygov staly jedním ze sjednocujících prvků původních a nových obyvatel.

4.1.2. Demografie obce Grygov

Stejně jako se proměňuje venkov, proměňuje se i venkovské obyvatelstvo. Zatímco před rokem 1989 lidé, zejména mladí, odcházeli z venkova do měst, dnes se vrací. Tento

---

⁶³ Český statistický úřad: Vybrané statistické údaje za obec. [online]. [cit. 2014-09-23]. Dostupné z: http://vdb.czso.cz/vdbvo/tabdetail.jsp?kapitola_id=5&potvrdr=Dokon%C4%8Dit+%C3%BApravy&pro_1_154=501841&cislotab=MOS+ZV01&str=tabdetail.jsp

proces s sebou přináší i negativa, jako je zvýšení intenzity dopravy či napjaté vztahy mezi starousedlíky a nově přistěhovalými.

Převažujícím současným trendem ve vývoji věkové struktury v obci Grygov je, i díky rozvoji bydlení, její omlazování. Při porovnání situace v roce 2000 a 2013 (viz Tabulka č. 2) je zřejmý nárůst počtu obyvatel a současně výrazný nárůst nově narozených. Změna věkové struktury obyvatel Grygova, způsobená novou bytovou výstavbou, s sebou přinesla řadu lokálních důsledků. Vedle změn v sociálním prostředí obce a povaze mezilidských vztahů a vazeb, se jako problém projevila nedostatečná kapacita místní mateřské a základní školy. V návaznosti na rostoucí počet dětí a mládeže v obci nevyhovovaly ani další služby, například v oblasti zdravotní péče a volného času. Nabídka sportovního vyžití je důležitým kritériem kvality života v obci a požadavkem nejen mladých rodin, ale i dospívající mládeže. Proto vybudování nového hřiště a zázemí pro maminky s kočárky bylo stěžejním plánem v programu nově se formujícího grygovského seskupení Zkusíme to lépe.

Tabulka č. 2: Statistika a pohyb obyvatelstva obce Grygov

ROK	POČET OBYV. CELKEM	MUŽI	ŽENY	PRŮM. VĚK	PŘÍSTĚHOVANÍ	VYSTĚHOVANÍ	NAROZENÍ	ZEMŘELÍ
2000	1363	687	676		34	30	14	18
2001	1384	712	672		43	29	14	19
2002	1381	705	676		27	28	10	12
2003	1385	702	683	39,9	24	25	14	9
2004	1376	699	677	40,4	44	58	14	9
2005	1397	705	692	40,2	47	22	17	21
2006	1406	707	699	40,1	46	31	13	19

2007	1422	704	718	40,1	65	54	18	13
2008	1436	716	720	40,4	40	39	21	8
2009	1441	712	729	40,5	33	43	27	12
2010	1475	728	747	40,4	43	16	19	12
2011	1468	712	756	40,7	31	23	12	12
2012	1469	722	747	40,9	46	41	10	14
2013	1479	724	755	41,0	28	29	21	10

Zdroj: tabulka vlastní dle údajů ČSÚ dostupných z: http://www.czso.cz/cz/obce_d/index.htm

Podstatné rovněž bylo zvážit, zda je Grygov připraven na nárůst obyvatel, související s rozvojem bytové výstavby. Zda disponuje kvalitní a dostatečnou technickou infrastrukturou, tj. zda je v obci vodovod, plynofikace a elektrifikace, kanalizace zakončená čističkou odpadních vod a pokrytí signálem mobilních operátorů a vysokorychlostním internetem. Problémem Grygova byl také technický stav komunikací, což zhoršovalo dopravní dostupnost periferních částí obce, v kterých byla nová bytová výstavba plánována.

Nedostatečná občanská vybavenost a sociální zázemí by mohly být v budoucnu důvodem pro odliv mladší generace z Grygova do blízkého krajského města Olomouce, tím by se procento zastoupení starší generace zvýšilo. Kromě toho je třeba v budoucnu počítat s navýšením podílu seniorů, který budou tvořit přistěhovalí obyvatelé. Pro udržení přirozené skladby obyvatelstva má velký význam zkvalitnění a rozvoj občanské vybavenosti, infrastruktury i životního prostředí.

4.2. Grygovská samospráva - historie

O minulosti Grygova, o tom, jak celá komunita žila, jak vypadalo sociální složení obce, vypovídají dobové smlouvy na prodej pozemků na domky. Jsou zároveň ojedinělým dokladem o počátku domkařské zástavby v Grygově. Tyto smlouvy obsahovaly dodatek,

že „schválení smlouvy se stalo na ouplném shromáždění sousedů“⁶⁴, myšleno sedláků, kteří měli v obci rozhodující postavení, neboť domkaři byli na sedlácích ekonomicky závislí. To rozhodujícím způsobem ovlivňovalo vzájemné vztahy, neboť sedláci byli v čele obecní samosprávy až do přelomu 19. a 20. století. Vedle majetku mělo svoji roli i tehdejší pojetí volebního práva. Voliči byli rozděleni do několika skupin (kurií) dle jejich majetku.⁶⁵ Zvrat nastal až na počátku dvacátého století zrušením kuriálního systému a zavedením všeobecného volebního práva, zatím však jen pro muže.⁶⁶ Všeobecné rovné právo tak, jak ho známe dnes, bylo zavedeno až po vzniku Československé republiky.⁶⁷

Původní úřadování obecní samosprávy bylo dnešními očima velmi jednoduché, nakonec ještě v první polovině 20. století nebylo výjimkou, že starosta nosil obecní razítko v kapse a při práci na poli a podle potřeby mohl úřadovat i zde. Rada obce mívala schůze obvykle v hostinci, někdy, pokud bylo ve vsi hospod více, je střídala. Společenská pravidla té doby podrobně popisují ve starobylé obecní kronice dochované „Artikule aneb Pravidla, jak jeden každý soused neb poddanny w obci Grigovské se chovati má“. Dokument je sice datován rokem 1868, z jeho textu je však zřejmé, že se jedná o opis starší písemnosti.

4.3. Lokální politické subjekty

V prvních polistopadových volbách do zastupitelstev obcí v roce 1994 měli své zástupce na kandidátních listinách v obci strany Komunistická strana Čech a Moravy, Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová, Občanská demokratická strana, Sdružení nezávislých kandidátů a Sdružení pro republiku – Republikánská strana Československa. Následující volební období 1998 – 2002 byly zastoupeny strany Česká strana sociálně demokratická, Komunistická strana Čech a Moravy, Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová, Občanská demokratická strana, Sdružení nezávislých kandidátů a Sdružení pro republiku – Republikánská strana

---

⁶⁴ zdroj Kronika obce, kniha první

⁶⁵ Občané byli do roku 1896 děleni do čtyř kurií – velkostatkářské, venkovských obcí, obchodních a živnostenských komor a obchodních měst, kde z volebního práva bylo vyloučeno dělnictvo, příslušníci ozbrojených sil a, s výjimkou velkostatkářské, také ženy. Po roce 1896 byla zavedena pátá volební kurie – muži starší čtyřadvaceti let. V celém tomto systému váha hlasu voliče nebyla stejná.

⁶⁶ V obcích bylo volební právo podmíněno věkem a domovským právem k obci, jak to upravoval Volební řád v obcích republiky Československé č. 75/1919 Sb.

⁶⁷ Dějinná událost vzniku samostatného státu znamenala z hlediska občanských práv a svobod významnou změnu v právním postavení žen. Vzniku práva volebního předcházela právo na vzdělání a právo účasti v politických stranách a spolcích. Získání diplomu, jako jednu z prvních žen, Alicí Masarykovou, napovídá, kdo stál po vzniku Československa za uzákoněním rovnoprávného postavení žen. Zařazení paragrafu 106 Ústavy Československé republiky je připisován právě Tomáši Garriquetu Masarykovi.

Československa. Vzhledem k zaměření diplomové práce na lokální stranický systém v obci Grygov zejména v období od 2002 do současnosti, představím ty strany a seskupení, které se v tomto mezidobí v komunálních volbách angažovaly a jejichž kandidáti byli zvoleni do zastupitelstva obce.

Křesťansko-demokratická unie - Čs. strana lidová se zúčastňovala komunálních voleb v obci s volebním programem zaměřeným obecně na rodiny s dětmi a seniory, na podporu práce s mládeží ve volném čase, na využití evropských programů v rámci rozvoje venkova, zkvalitnění odpadového hospodářství. Ústřední postavou kandidátní listiny této strany byla v počátcích Božena Skopalíková. KDU-ČSL v roce 2010 nesestavila vlastní kandidátní listinu. V posledních volbách 2014 za tuto stranu kandidoval na kandidátní listině seskupení Společně pro Grygov jako jediný Ing. Pavel Horák, který se však do zastupitelstva neprobojoval.

Zkusíme to lépe je seskupení, které se aktivizovalo před volbami v roce 2006 v reakci na nespokojenost některých občanů s fungováním tehdejšího vedení obce, a to jak s kroky okolo realizace zcizování nemovitostí obcí a od obce, tak s plány na rozvoj obce. Tehdejší starosta Otakar Hlaváč byl ze strany některých občanů i zastupitelů obviněn z nedostatečného hájení obecního zájmu, z nehospodárného a špatného vedení obce, celkově napjatá situace mezi občany vyústila v založení nové volební strany s cílem odstranit tehdejšího starostu z vedení obce. Seskupení v personálně téměř nezměněném obsazení s úspěchem kandidovalo i v posledních komunálních volbách v roce 2014. Lídrem volební strany je Ing. Tomáš Kubáček.

Sdružení nezávislých kandidátů působí na lokální politické scéně od roku 1994. Součástí jejich volebních programů bylo schválení komplexní pozemkové reformy a nového územního plánu, se záměrem přípravy pozemků pro novou výstavbu rodinných domů, aktivní činnost v rámci mikroregionu a v neposlední řadě snaha zajistit významné finanční prostředky z EU pro podporu a realizaci cílů. Při sestavování kandidátních listin vsadili na profesní odborníky, dle volebního letáku z roku 2006 a v reakci na název tehdy nového politického seskupení, již nemusí nic zkoušet. Klíčovým představitelem byl Otakar Hlaváč. Nezávislí se komunálních voleb v roce 2014 již nezúčastnili.

Společně pro Grygov bylo vytvořené účelově, jako zajímavé stranické spojení se seskupením Zkusíme to lépe k získání výhody ve volbách 2010. Na prvním místě kandidátky figurovala tehdejší místostarostka Božena Skopalíková. Tento politický tah zajistil Zkusíme to lépe výrazné volební vítězství a převahu v získaných mandátech. Společně pro Grygov se jako jedna ze dvou stran zúčastnila i posledních voleb 2014, již ale v nové sestavě bez Boženy Skopalíkové, a v zastupitelstvu obce získala dva mandáty.

Volební seskupení **Sdružení nezávislých kandidátů – Grygov 2010** zaregistroval a kandidátku sestavil Otakar Hlaváč s ambicemi získat více hlasů a majoritní podíl mandátů v zastupitelstvu obce. Jeho úmysl zmást politické protivníky a jejich sympatizanty se minul účinkem. Jím sestavená kandidátní listina získala pouhé dva mandáty, samostatné Sdružení nezávislých kandidátů ve volbách zcela propadlo a nezískalo žádný mandát. Dalších voleb se seskupení již nezúčastnilo.

Ačkoli volební letáky jednotlivých stran byly korektní a příliš se od sebe nelišily a neobsahovaly osobní útoky, nelze totéž říci o kontaktních kampaních. Setkání s voliči tváří v tvář strany vnímaly nejen jako způsob prezentace svého volebního programu a svých kandidátů, ale také jako možnost různými prohlášeními obviňovat opozici a ovlivnit tak voliče. Velkorysé plány někdejšího starosty, kandidujícího za seskupení NEZ/DEM se neseťkaly s přílišným pochopením místních obyvatel. Již dříve doutnající spory ohledně pozemků, daly vzniknout otevřenému konfliktu. V zásadě však šlo o rozdílný pohled na možný budoucí rozvoj obce.

4.4. Historie voleb v obci Grygov

Grygov patřil k vesnicím, kde se stranická příslušnost na životě obce projevila až po roce 1918.⁶⁸ Volby v roce 1919 vyhrála, zřejmě i vlivem první světové války, sociální demokracie, která s 226 hlasy měla více, než agrární a lidová strana dohromady. Totéž se zopakovalo v roce 1920. Do obecních voleb v roce 1923 šla sociální demokracie s agrárníky, což mohlo souviset se vznikem KSČ, která v těchto volbách získala 61 hlasů

---

⁶⁸ V roce 1919, tedy po skončení První světové války, vznikla Československá strana lidová, jejímž předsedou se stal rodák a významná osobnost z Grygova, Msgr. ThDr. Jan Šrámek.

a tím dva členy v zastupitelstvu. Rok 1927 sice znamenal pro sociální demokracii propad, ale naopak v roce 1931 již zaznamenal téměř stoprocentní nárůst hlasů.

V roce 1946 získala nejvíce hlasů Československá strana lidová, zřejmě i z toho důvodu, že organizátorem a dlouholetým vůdcem strany lidové byl grygovský rodák Msgre ThDr. Jan Šrámek. Po roce 1948 se už nepodařilo stranu obnovit.

Politický vývoj po roce 1948 změnil na půl století přirozené demokratické vztahy, které odrážely sociální strukturu vesnice a velmi výrazně se změnila i podoba obce, zejména z hlediska mezilidských vztahů. Zmizelo pestré spektrum politických stran, řada osobností byla vyloučena z veřejného života, některým živnostníkům byly odebrány lovecké zbraně a honební lístky. Šlo o rozmanitou řadu maličností a radikálních zásahů do života obce, skupin obyvatel i jednotlivců, které ve své podstatě byly projevem moci totalitního státu. Po Únoru 1948 měl zásadní postavení v obci místní akční výbor. V průběhu půlstoletí postupně slábla politická síla KSČ, která na jedné straně nebyla schopná řešit triviální problémy, na straně druhé byl však udržován systém sledování a udávání.⁶⁹ K tradicím, které začaly v Grygově po roce 1848, se obec velmi, velmi pozvolna vrací až v devadesátých letech dvacátého století.⁷⁰

V bouřlivých volbách do zastupitelstva obce v roce 1994 a po vítězství nezávislých kandidátů Patrioti Grygova, voliči z řad převážně starší populace občanů těžce nesly volební porážku strany KDU-ČSL. Ačkoliv se skladba obyvatel obce od roku 1972 s výstavbou bytových a panelových domů značně změnila, značný vliv na politické dění v obci, a to po celé volební období, měli stoupenci strany lidové a rodinné klany. Změnou vedení obce po volbách v roce 1994 a zvolením Otakara Hlaváče starostou doznal rozvoj obce nový rozměr. Veškeré úsilí nového zastupitelstva bylo věnováno zkvalitnění života v obci – bylo zahájeno jednání s městským úřadem Olomouc o ukončení skládky komunálního odpadu a snížení ekologické zátěže obce, to se s konečnou platností podařilo až v roce 1998, probíhalo dobudování infrastruktury, plynofikace, městského vodovodu a byla opravena místní kaplička, dům služeb, sokolovna, sportovní areál. Prioritou bylo

---

⁶⁹ Náhodná zpráva z voleb v Grygově v roce 1986 dokládá hlášení, kde je jmenovitě uvedeno šest občanů, kteří se nedostavili k volbám; jednalo se paradoxně o dělníky.

⁷⁰ Po odsouhlasení parlamentním výborem pro heraldiku byly obci v roce 1997 uděleny znak a prapor, jehož autorem je Jiří Louda.

zajištění kvalitního života občanů, zlepšení kulturního a společenského života v obci podporou spolků a společenských organizací. Druhou prioritou bylo připravení podmínek pro další rozvoj obce a příchod mladých rodin, podmíněnou změnou územního plánu a výkupem pozemků pro výstavbu nových rodinných domů. I přes počáteční napjaté vztahy mezi některými opozičními členy zastupitelstva obce, lze volební období 1994 – 1998 hodnotit jako konstruktivní.

V dalším volebním období 1998-2002 byl řízením obce opět pověřen Otakar Hlaváč. Zastupitelstvo obce věnovalo úsilí dobudování infrastruktury, bylo provedeno zasíťování pozemků pro výstavbu rodinných domů a zahájena výstavba rodinných domů. Obec je díky výhodné poloze v blízkosti okresních měst Olomouc a Přerov a velmi dobrému vlakovému spojení s těmito městy, poměrně atraktivní lokalitou pro bydlení. Záměr přivést do obce mladé, ekonomicky aktivní rodiny se začal plnit. Zásluhou starosty se podařily zajistit nemalé prostředky na výstavbu čistírny odpadních vod a dobudování kanalizační sítě. Dílo se podařilo zrealizovat. Další významnou stavební akcí byla rekonstrukce obecního úřadu. Avšak tato aktivita vyvolala značnou nevoli z řad hlavně starších občanů a členů KDU-ČSL. Vzhledem k tomu, že obecní úřad sídlí v bývalém rodném domě Msgre Šrámka, zástupci strany lidové odmítali jakýkoliv zásah do této budovy. Jejich záměrem bylo zde vytvořit muzeum. Přes počáteční neshody občanů se rekonstrukce zdařila a dnes se jedná o jednu z nejhezčích a nejzajímavějších budov v obci. Důležitým historickým momentem je založení svazku obcí Mikroregion Království se sídlem v Grygově, a to na návrh Otakara Hlaváče, který se současně stal jeho předsedou.

Dne 12. listopadu 2000 proběhly v Grygově první volby do krajského zastupitelstva Olomouckého kraje. Registrovaná účast voličů byla jednou z nejnižších za poslední roky. Z celkového počtu 1140 voličů se voleb zúčastnilo 494 osob, což představuje 43,3 %. Na kandidátních listinách politických stran a hnutí kandidovali i někteří občané Grygova (za Nezávislé – NEZ a Republikány Miroslava Sládka), žádný z nich se však do krajského zastupitelstva nedostal.

4.4.1. Komunální volby v Grygově na období 2002 - 2006

Jednotlivé politické subjekty při sestavování kandidátních listin postupují obdobně. Užší vedení vytipuje mezi místními vhodné kandidáty, obvykle bez politické příslušnosti, kteří je něčím zaujali a je zde šance, že zaujmou i voliče. Jedná se více o osobnosti než o politickou stranu, která je zastřešuje. Důležitá je skladba vybraných kandidátů, tak aby výsledná kandidátka byla co do vzdělání, profesí a věku pokud možno vyvážená. Pro zástupce místních stranických organizací není však snadné kandidátku naplnit, zásadní překážkou je nezájem spoluobčanů o politický život, potažmo o kandidaturu v obecních volbách, kterou občané vnímají jako nutné zlo. Výslednou volbu ovlivňuje osobní vzájemná známost obyvatel a kandidátů, nikoliv příslušnost k politické straně.

V roce 2002 se uskutečnily volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, komunální volby i volby do Senátu parlamentu ČR. Zatímco senátní volby se konaly pro jiný volební obvod, než do kterého obec Grygov spadá, volební účast ve volbách do Poslanecké sněmovny, kdy v Olomouckém kraji bylo zaregistrováno 22 politických stran, hnutí a koalic, činila v obci 62,77 % (viz Tabulka č. 3). Za kandidátní stranu Sdružení nezávislých kandidoval i tehdejší starosta obce pan Otakar Hlaváč.

Tabulka č. 3: Výsledky voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v Grygově

Česká strana sociálně demokratická	226 platných hlasů
Komunistická strana Čech a Moravy	156 platných hlasů
Občanská demokratická strana	131 platných hlasů
Koalice KDU-ČSL, US-DeU	77 platných hlasů
Sdružení nezávislých	68 platných hlasů
Strana zelených	12 platných hlasů
Strana za životní jistoty	11 platných hlasů
Akce za zrušení Senátu a proti vytunelování důchod. fondů	6 platných hlasů
Strana Naděje	5 platných hlasů

Republikáni Miroslava Sládka	4 platné hlasy
Volba pro budoucnost	3 platné hlasy
Česká strana národně sociální	3 platné hlasy
Republikáni	3 platné hlasy
Demokratická liga	2 platné hlasy
Moravská demokratická strana	2 platné hlasy
Pravý blok	2 platné hlasy
Strana zdravého rozumu	1 platný hlas
Strana venkova – spojené občanské síly	1 platný hlas ⁷¹

Z Tabulky č. 3 je zřejmá převaha hlasů pro Českou stranu sociálně demokratickou, což odpovídá celorepublikovým výsledkům. Oproti volebnímu zisku druhé nejsilnější strany v rámci celé republiky, tj. Občanské demokratické strany, byla v Grygově na druhém místě Komunistická strana Čech a Moravy.

V Grygově se komunální volby uskutečnily ve dnech 1. a 2. listopadu 2002 a zúčastnily se jich tři volební strany - Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová (KDU-ČSL), Komunistická strana Čech a Moravy a NEZÁVISLÍ.

Z kandidátních listin jednotlivých volebních stran je patrné, že naprostá většina z celkem 21 kandidátů byla bez politické příslušnosti, zastoupení mužů/žen je v poměru 14:7, přičemž průměrný věk je jen mírně vyšší, než průměrný věk všech obyvatel obce – viz Tabulka č. 4.

---

⁷¹ zdroj Kronika obce Grygov, kniha první

Tabulka č. 4: Kandidáti do obecního zastupitelstva v Grygově v roce 2002

Kandidátní listina	Kandidát	Věk	Hlasy		Politická přísluš.
			absolutní	relativní	
Křesť.demokr.unie- Čs.strana lidová	Bundilová Anna	58	185	12.06%	BEZPP
Křesť.demokr.unie- Čs.strana lidová	Dvorská Jitka	37	162	10.56%	BEZPP
NEZÁVISLÍ	Fuksík Jakub Ing.	26	369	10.58%	BEZPP
NEZÁVISLÍ	Gábrlík Jiří Ing.	42	454	13.02%	BEZPP
Komunistická strana Čech a Moravy	Grmolenský Vladimír	49	128	29.42%	KSČM
NEZÁVISLÍ	Hejhalová Ivana Mgr.	28	422	12.10%	BEZPP
NEZÁVISLÍ	Hlaváč Otakar	50	389	11.16%	NEZ
Křesť.demokr.unie- Čs.strana lidová	Holčák Vlastimil	30	168	10.95%	BEZPP
Křesť.demokr.unie- Čs.strana lidová	Horák Milan	41	227	14.80%	BEZPP
NEZÁVISLÍ	Hudek Jaromír PaedDr.	51	378	10.84%	BEZPP
NEZÁVISLÍ	Kopečný František	58	328	9.41%	BEZPP
NEZÁVISLÍ	Lengál Svatopluk	40	415	11.90%	BEZPP
Křesť.demokr.unie- Čs.strana lidová	Mádrová Věra	33	116	7.56%	BEZPP
NEZÁVISLÍ	Michlová Hana	50	340	9.75%	BEZPP
Křesť.demokr.unie- Čs.strana lidová	Nakládal Petr	27	133	8.67%	BEZPP
Křesť.demokr.unie- Čs.strana lidová	Nakládal Stanislav	52	161	10.50%	KDU- ČSL
Křesť.demokr.unie- Čs.strana lidová	Raková Dobromila	49	162	10.56%	KDU- ČSL
Křesť.demokr.unie- Čs.strana lidová	Skopalíková Božena	60	219	14.28%	BEZPP
Komunistická strana Čech a Moravy	Sotorník Jaromír	50	122	28.04%	BEZPP
NEZÁVISLÍ	Špás Pavel Ing.	44	390	11.19%	BEZPP

Komunistická strana Čech a Moravy	Zrost Jiří	55	185	42.52%	BEZPP
-----------------------------------	------------	----	-----	--------	-------

Zdroj: tabulka vlastní dle údajů ČSÚ dostupné z: <http://www.volby.cz>

Volební účast občanů činila 57,88%, odevzdáno bylo 5453 platných hlasů, vítězství s velkou převahou patřilo kandidátní listině NEZÁVISLÝCH – viz Tabulka č. 5.

Tabulka č. 5: Výsledky voleb do obecního zastupitelstva v Grygově v roce 2002

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	1 533	28.11 %	9	3
Komunistická str.Čech a Moravy	435	7.98 %	3	0
NEZÁVISLÍ	3 485	63.91 %	9	6

Zdroj: tabulka vlastní na základě údajů ČSÚ dostupných z: <http://www.volby.cz>

Tabulka (viz Tabulka č. 6) výsledně zvolených členů zastupitelstva obce Grygov ukazuje, že Komunistické straně Čech a Moravy se nepodařilo získat žádný mandát.

Tabulka č. 6: Výsledně zvolení členové zastupitelstva obce Grygov v roce 2002

Kandidátní listina	Kandidát	Věk	Hlasy		Politická přísluš.
Křesť.demokr.unie-Čs.strana lidová	Horák Milan	41	227	14.80%	BEZPP
Křesť.demokr.unie-Čs.strana lidová	Skopalíková Božena	60	219	14.28%	BEZPP
Křesť.demokr.unie-Čs.strana lidová	Dvorská Jitka	37	162	10.56%	BEZPP
NEZÁVISLÍ	Gábrlík Jiří, Ing.	42	454	13.02%	BEZPP
NEZÁVISLÍ	Hlaváč Otakar	50	389	11.16%	NEZ
NEZÁVISLÍ	Hejhalová Ivana, Mgr.	28	422	12.10%	BEZPP
NEZÁVISLÍ	Hudek Jaromír, PaedDr.	51	378	10.84%	BEZPP
NEZÁVISLÍ	Špás Pavel, Ing.	44	390	11.90%	BEZPP

NEZÁVISLÍ	Lengál Svatopluk	40	415	11.90%	BEZPP
-----------	------------------	----	-----	--------	-------

Zdroj: tabulka vlastní dle údajů ČSÚ dostupné z: <http://www.volby.cz>

V roce 2004 proběhly v obci volby do Evropského parlamentu, dále do krajských zastupitelstev a Senátu Parlamentu. Do Zastupitelstva Olomouckého kraje kandidoval a na kandidátní listině politického hnutí Nezávislí byl zařazen i tehdejší starosta obce pan Otakar Hlaváč.

4.4.2. Komunální volby v Grygově na období 2006 -2010

V červnu 2006 se uskutečnily volby do Poslanecké sněmovny České republiky. Komunální volby v tomtéž roce znamenaly pro obec a její politické prostředí zásadní změnu. Voleb se zúčastnila tři seskupení: Nezávislí demokraté (ND), nezávislí kandidáti Zkusíme to lépe (ZTL) a KDU-ČSL, která se v rámci svých předvolebních kampaní, snažila co nejvíce zapůsobit na obyvatele. Uspořádali kontaktní kampaně, tj. mítinky a setkání s kandidáty, s doprovodným programem a občerstvením, a distribuovali mezi občany také letáky, v nichž prezentovali navržené kandidáty a představovali témata.

Podle zvolených témat seskupení Nezávislých demokratů, uvedených ve volebním programu, bylo cílovou skupinou široké rozpětí respondentů – senioři, mládež, sportovci, podnikatelé a ostatní občané obce. Zaměřili se na investiční akce jako např. rekonstrukce základní školy, dokončení rekonstrukce kanalizace, zahájení rekonstrukce místních komunikací, úprava návsi a vybudování protipovodňových opatření.

Zvolený název kandidátů Zkusíme to lépe reflektuje postoje a názory tohoto seskupení na dosavadní činnost starosty. Jejich volební program je postaven na tématech, která se týkají každého občana. Slibuje vybudování dětských hřišť, dokončení naplánovaných projektů, zdůrazňuje lepší komunikaci s občany a transparentní jednání a aktivity obecního úřadu.

Kandidáti za KDU-ČSL si jako volební „tahák“ zvolili vybudování chodníku v části Podlesí, zabezpečení dodržování povolené rychlosti při vjezdu do obce na poměrně svažité ulici Týnecká a urychlení protipovodňových opatření v Blatecké ulici. V rámci

objektivitu lze poznamenat, že volební program KDU-ČSL se zaměřil na zcela konkrétní aktivity.

Jednotlivé volební strany nominovaly každá 9 kandidátů. Kandidátní listiny volebních stran byly sestaveny opět převážně z kandidátů bez politické příslušnosti, zastoupení mužů/žen je v poměru 18:9, přičemž průměrný věk kandidátů je 43,15, a to je mírně nad průměr všech obyvatel obce (viz Tabulka č. 7).

Tabulka č. 7: Kandidáti do obecního zastupitelstva v Grygově v roce 2006

Kandidátní listina	Kandidát	Věk	Hlasy		Politická příslušnost
			absolutní	relativní	
ZKUSÍME TO LÉPE	Aust Jiří Ing.	33	334	13,32%	BEZPP
ZKUSÍME TO LÉPE	Bartoněk Roman	31	243	9,69%	BEZPP
ZKUSÍME TO LÉPE	Buček Tomáš	35	242	9,65%	BEZPP
NEZ.DEMOKRATÉ (předs.V.Železný)	Buchtová Eva	41	266	9,12%	BEZPP
Křesť.demokr.unie- Čs.str.lid.	Dočkalová Jarmila	41	74	6,38%	BEZPP
Křesť.demokr.unie- Čs.str.lid.	Drápal Zdeněk	39	100	8,62%	BEZPP
Křesť.demokr.unie- Čs.str.lid.	Dvorská Jitka	41	89	7,67%	BEZPP
NEZ.DEMOKRATÉ (předs.V.Železný)	Gábrlík Jiří Ing.	46	406	13,93%	BEZPP
NEZ.DEMOKRATÉ (předs.V.Železný)	Hlaváč Otakar	54	329	11,29%	NEZ/DEM
Křesť.demokr.unie- Čs.str.lid.	Holčák Vlastimil	34	91	7,85%	BEZPP
Křesť.demokr.unie- Čs.str.lid.	Horák Milan	45	159	13,71%	BEZPP
Křesť.demokr.unie- Čs.str.lid.	Horák Pavel Ing.	42	207	17,86%	KDU-ČSL
NEZ.DEMOKRATÉ (předs.V.Železný)	Hudek Jaromír PaedDr.	55	316	10,84%	BEZPP
ZKUSÍME TO LÉPE	Chramosta Petr	38	275	10,97%	BEZPP

NEZ.DEMOKRATÉ (předs.V.Železný)	Kovářová Zlatoše MUDr.	49	270	9,26%	BEZPP
ZKUSÍME TO LÉPE	Křížek Vojtěch	31	262	10,45%	BEZPP
ZKUSÍME TO LÉPE	Kubáček Tomáš Ing.	36	341	13,60%	BEZPP
NEZ.DEMOKRATÉ (předs.V.Železný)	Lengál Svatopluk	44	344	11,80%	BEZPP
Křestř.demokr.unie- Čs.str.lid.	Lexová Petra	30	92	7,93%	BEZPP
NEZ.DEMOKRATÉ (předs.V.Železný)	Michlová Hana	54	297	10,19%	BEZPP
ZKUSÍME TO LÉPE	Pospíšil Vladimír	48	212	8,45%	BEZPP
Křestř.demokr.unie- Čs.str.lid.	Raková Dobromila	53	134	11,56%	KDU-ČSL
Křestř.demokr.unie- Čs.str.lid.	Skopalíková Božena	64	213	18,37%	BEZPP
NEZ.DEMOKRATÉ (předs.V.Železný)	Skopalová Jitka JUDr.	43	343	11,77%	BEZPP
NEZ.DEMOKRATÉ (předs.V.Železný)	Špás Pavel Ing.	48	343	11,77%	BEZPP
ZKUSÍME TO LÉPE	Vašo Vladimír	48	312	12,45%	BEZPP
ZKUSÍME TO LÉPE	Zavadil Roman	42	285	11,37%	BEZPP

Zdroj: tabulka vlastní dle údajů ČSÚ dostupné z: <http://www.volby.cz>

Již z předvolební kampaně vyplynulo, že nová volební strana ZKUSÍME TO LÉPE, založena oponenty dosavadního vedení obce, bude významným rivalem. Toto opoziční uskupení, které zformoval Tomáš Kubáček, budoucí starosta obce, reprezentovalo názory a zájmy občanů obce nespokojených se situací v obci, zejména co se týká investičních akcí, zcizování nemovitostí a komunikace s občany. Bylo nepochybné, že výsledek těchto komunálních voleb bude mít pro obě soupeřící seskupení zásadní význam při prosazování vlivu a následném rozhodování v obci. Zájem občanů se v těchto komunálních volbách oproti předchozím v roce 2002 promítl do zvýšeného procenta volební účasti. Odevzdáno bylo 6579 platných hlasů, tj. 65,16% - viz Tabulka č. 8.

Tabulka č. 8: Výsledky voleb do obecního zastupitelstva v Grygově v roce 2006

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
	absolutní	relativní (%)		
NEZÁVISLÍ DEMOKRATÉ	2 914	44.29 %	9	4
ZKUSÍME TO LÉPE	2 506	38.09 %	9	4
Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	1 159	17.62 %	9	1

Zdroj: tabulka vlastní na základě údajů ČSÚ dostupných z: <http://www.volby.cz>

První dvě seskupení na kandidátní listině měla, přes určitou procentní výhodu strany NEZÁVISLÍ DEMOKRATÉ v celkovém počtu získaných hlasů, v konečném počtu získaných mandátů vyrovnanou pozici. Z výsledku voleb bylo na první pohled zřejmé, že rozhodující hlas bude mít KDU-ČSL, prezentovaná Boženou Skopalíkovou. Do zastupitelstva byli zvoleni 4 noví zastupitelé. Rozložení sil ukazuje následující Tabulka č. 9:

Tabulka č. 9: Zvolení členové zastupitelstva obce Grygov v roce 2006

Kandidátní listina	Kandidát	Věk	Hlasy		Politická přísluš.
			absolutní	relativní (%)	
NEZÁVISLÍ DEMOKRATÉ	Gábrlík Jiří Ing.	46	406	13,93%	BEZPP
NEZÁVISLÍ DEMOKRATÉ	Hlaváč Otakar	54	329	11,29%	NEZ/DEM
NEZÁVISLÍ DEMOKRATÉ	Skopalová Jitka JUDr.	43	343	11,77%	BEZPP
NEZÁVISLÍ DEMOKRATÉ	Hudek Jaromír, PaedDr.	55	316	10,84%	BEZPP
ZKUSÍME TO LÉPE	Kubáček Tomáš Ing.	36	341	13,60%	BEZPP
ZKUSÍME TO LÉPE	Aust Jiří Ing.	33	334	13,32%	BEZPP
ZKUSÍME TO LÉPE	Vašo Vladimír	48	312	12,45%	BEZPP
ZKUSÍME TO LÉPE	Chramosta Petr	38	275	10,97%	BEZPP
Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	Skopalíková Božena	64	213	18,37%	BEZPP

Zdroj: tabulka vlastní dle údajů ČSÚ dostupné z: <http://www.volby.cz>

Při hlasování na ustavujícím veřejném zasedání zastupitelstva se zvolená kandidátka KDU-ČSL přiklonila k seskupení ZKUSÍME TO LÉPE. Tím ZKUSÍME TO LÉPE zajistila pozice ve vedení obce a sama získala funkci druhého místostarosty obce. Je na občanovi, aby objektivně posoudil, zda je existence a působení dvou místostarostů pro obec velikosti Grygova opodstatněná. Rozdělení funkcí ukazuje Tabulka č. 10:

Tabulka č. 10: Výsledně rozdělené funkce v zastupitelstvu obce Grygov v roce 2006

Starosta obce	Ing. Tomáš Kubáček	ZKUSÍME TO LÉPE
Místostarostové:	Petr Chramosta	ZKUSÍME TO LÉPE
	Božena Skopalíková	Křesť.demokr.unie- Čs.str.lid.
Další členové zastupitelstva:	Ing. Jiří Aust	ZKUSÍME TO LÉPE
	Vladimír Vašo	ZKUSÍME TO LÉPE
	Ing. Jiří Gábrlík	NEZÁVISLÍ DEMOKRATÉ
	JUDr. Jitka Skopalová	NEZÁVISLÍ DEMOKRATÉ
	Otakar Hlaváč	NEZÁVISLÍ DEMOKRATÉ
	PaedDr. Jaromír Hudek	NEZÁVISLÍ DEMOKRATÉ

Zdroj: tabulka vlastní

Přestože se voleb zúčastnily tři volební strany, ve skutečnosti se jednalo o boj mezi seskupením NEZ/DEM a stranou Zkusíme to lépe. Tomu odpovídají velmi vyrovnané volební výsledky. Rozhodující slovo na jednáních nového zastupitelstva obce paradoxně náleželo KDU-ČSL s jediným přiděleným mandátem. Neúčast či zdržení se hlasování KDU-ČSL tak mohlo zapříčinit patovou situaci. Pro přijetí důležitých rozhodnutí bylo nezbytné, aby jednání probíhala korektně, skutečnost však byla nezřídka opačná. Velmi brzy se projevila nezpůsobilost zastupitelstva v tomto složení dosáhnout v zásadě jakéhokoli konsensu. O nesoučinnosti i při zcela zásadních otázkách, které se týkaly celé obce, vypovídá Otevřený dopis zasláný opozičními zastupiteli starostovi obce Kubáčkovi (viz Příloha č. 1). Celé volební období 2006 – 2010 se vyznačovalo velmi vypjatou

atmosférou na všech zasedáních zastupitelstva obce, při běžném provozu obecního úřadu, na společenských a kulturních akcích a vyhocené spory mezi bývalým starostou Hlaváčem a současným starostou Kubáčkem se nakonec přenesly až do soukromé roviny. Oba aktéři nebyli schopni konstruktivní ústní komunikace, vyřizování účtů se odehrávalo především písemně. Například výtku starosty na zápis kontrolního výboru ohledně nedodržení formálních náležitostí zaslal Kubáček předsedovi kontrolního výboru Gábrlíkovi a ostatním členům poštou (viz Příloha č. 2). Jejich otevřené a neskrývané nepřátelství rozdělilo občany obce Grygova na dva nesmiřitelné tábory. Projevy nechutí a nevěle mezi sousedy sice mohly navenek pro nezúčastněné působit někdy až komicky, pro zúčastněné tomu však bylo zcela naopak. O hloubce a závažnosti sporů Hlaváče a Kubáčka vypovídá mimořádné číslo Grygovských novin z roku 2009 (viz Příloha č. 4) a reakce opozice v dokumentu nazvaném Několik vysvětlení (viz Příloha č. 5).

4.4.3. Komunální volby v Grygově na období 2010 -2014

Další komunální volby proběhly v obci Grygov 15. – 16.10.2010. Předchozí čtyřleté období utřídilo vztahy mezi občany, mezi jednotlivými zastupiteli obce, a výsledkem bylo vytvoření kandidátních listin 4 seskupení. SNK – ZKUSÍME TO LÉPE, Sdružení nezávislých kandidátů, Společně pro Grygov a Sdružení nezávislých kandidátů – Grygov 2010, přičemž každá ze stran navrhla 9, převážně nezávislých kandidátů. Zastoupení mužů/žen se oproti volbám v minulosti změnil na poměr 26:10 a průměrný věk se naopak snížil na 42,64, přesto byl opět mírně nad průměr všech obyvatel obce – viz Tabulka č. 11.

Tabulka č. 11: Kandidáti do obecního zastupitelstva v Grygově v roce 2010

Kandidátní listina	Kandidát	Věk	Hlasy		Politická přísluš.
SNK - ZKUSÍME TO LÉPE	Aust Jiří Ing.	37	498	12,64%	BEZPP
SNK - ZKUSÍME TO LÉPE	Bartoněk Roman	35	363	9,21%	BEZPP
Sdruž.nezáv.kand.	Bařinová Ilona	51	54	8,41%	BEZPP
SNK - ZKUSÍME TO LÉPE	Buček Tomáš	39	345	8,76%	BEZPP

Sdruž.nezáv.kand.	Buchtová Eva	45	57	8,87%	BEZPP
Společně pro Grygov	Čápková Jana	45	103	7,23%	BEZPP
Společně pro Grygov	Dubcová Martina	35	87	6,10%	BEZPP
Sdruž.nezáv.kand.-Grygov 2010	Gábrlík Jiří Ing.	50	212	15,27%	BEZPP
Sdruž.nezáv.kand.	Gengela Tomáš	29	64	9,96%	BEZPP
Sdruž.nezáv.kand.-Grygov 2010	Harazin Milan	53	121	8,71%	BEZPP
Společně pro Grygov	Hegrová Marcela	60	133	9,33%	BEZPP
Společně pro Grygov	Himmler Radim Mgr.	34	211	14,81%	BEZPP
Sdruž.nezáv.kand.	Himmlerová Kristýna Mgr.	26	70	10,90%	BEZPP
Sdruž.nezáv.kand.-Grygov 2010	Hlaváč Otakar	58	185	13,32%	ODS
Společně pro Grygov	Holčák Vlastimil	38	89	6,25%	BEZPP
Společně pro Grygov	Horák Pavel Ing.	46	300	21,06%	KDU-ČSL
Sdruž.nezáv.kand.	Hudek Jaromír PaedDr.	59	113	17,60%	BEZPP
SNK - ZKUSÍME TO LÉPE	Chramosta Petr	41	493	12,51%	BEZPP
SNK - ZKUSÍME TO LÉPE	Kopečný Martin Ing.	30	445	11,30%	BEZPP
Sdruž.nezáv.kand.-Grygov 2010	Kotlánová Irena	35	158	11,38%	BEZPP
Sdruž.nezáv.kand.-Grygov 2010	Koutný Jaromír	37	133	9,58%	BEZPP
SNK - ZKUSÍME TO LÉPE	Kubáček Tomáš Ing.	40	562	14,27%	BEZPP
Sdruž.nezáv.kand.-Grygov 2010	Kuchařík Martin	33	108	7,78%	BEZPP
Sdruž.nezáv.kand.-Grygov 2010	Lengál Svatopluk	48	180	12,96%	BEZPP
Sdruž.nezáv.kand.	Máčala Pavel	33	39	6,07%	BEZPP

Společně pro Grygov	Skopalíková Božena	67	235	16,50%	BEZPP
Sdruž.nezáv.kand.-Grygov 2010	Skopalová Jitka JUDr.	47	187	13,47%	BEZPP
SNK - ZKUSÍME TO LÉPE	Skula Milan Ing. MBA	43	460	11,68%	BEZPP
Sdruž.nezáv.kand.	Slepánek Vojtěch Ing.	47	82	12,77%	BEZPP
Společně pro Grygov	Suchánková Dominika	40	119	8,35%	BEZPP
Sdruž.nezáv.kand.-Grygov 2010	Svetko Tomáš Ing.	43	104	7,49%	ODS
Sdruž.nezáv.kand.	Škárek Martin	21	53	8,25%	BEZPP
Sdruž.nezáv.kand.	Špás Pavel Ing.	52	110	17,13%	BEZPP
Společně pro Grygov	Válek Martin MVDr.	41	147	10,32%	BEZPP
SNK - ZKUSÍME TO LÉPE	Vašo Vladimír	52	368	9,34%	BEZPP
SNK - ZKUSÍME TO LÉPE	Zavadil Roman	45	404	10,25%	BEZPP

Zdroj: tabulka vlastní dle údajů ČSÚ dostupné z: <http://www.volby.cz>

Ještě před zahájením volební kampaně byly kandidující strany dohodnuty na budoucích koalicích. V podstatě se jednalo o dvě soupeřící seskupení, která současně sestavila dvě kandidátní listiny se svými sympatizanty mezi občany obce. Seskupení NEZÁVISLÝCH KANDIDÁTŮ sestavilo kandidátní listiny pod názvem Sdružení nezávislých kandidátů a Sdružení nezávislých kandidátů – Grygov 2010, seskupení ZKUSÍME TO LÉPE sestavilo kandidátní listiny SNK – ZKUSÍME TO LÉPE a Společně pro Grygov. Tento rafinovaný politický tah a současně lépe postavený volební program, zaměřený cíleně na sociální skupiny starších obyvatel a pak především na mladé rodiny, zaujímající širší voličskou základnu, zajistilo seskupení ZKUSÍME TO LÉPE a spřátelenému Společně pro Grygov vítězství a rozhodující podíl mandátů – viz Tabulka č. 12.

Tabulka č. 12: Výsledky voleb do obecního zastupitelstva v Grygově v roce 2010

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
	3 938	53,27%		
SNK - ZKUSÍME TO LÉPE	3 938	53,27%	9	5
Sdružení nezávislých kandidátů	642	8,69%	9	0
Společně pro Grygov	1 424	19,26%	9	2
Sdruž.nezáv.kand.-Grygov 2010	1 388	18,78%	9	2

Zdroj: tabulka vlastní na základě údajů ČSÚ dostupných z: <http://www.volby.cz>

Strana Sdružení nezávislých kandidátů nezískala žádný mandát a Sdružení nezávislých kandidátů – Grygov 2010 získala pouze 2 mandáty. Politická pozice tohoto seskupení se dostala do symbolické roviny. Zvolení zastupitelé (viz Tabulka č. 13) se mohli aktivně účastnit rozhodování v obci, ale váha jejich hlasu již byla zanedbatelná.

Tabulka č. 13: Výsledně zvolení členové zastupitelstva obce Grygov v roce 2010

Kandidátní listina	Kandidát	Věk	Hlasy		Politická přísluš.
			562	14,27%	
SNK - ZKUSÍME TO LÉPE	Kubáček Tomáš Ing.	40	562	14,27%	BEZPP
SNK - ZKUSÍME TO LÉPE	Aust Jiří Ing.	37	498	12,64%	BEZPP
SNK - ZKUSÍME TO LÉPE	Chramosta Petr	41	493	12,51%	BEZPP
SNK - ZKUSÍME TO LÉPE	Skula Milan Ing. MBA	43	460	11,68%	BEZPP
SNK - ZKUSÍME TO LÉPE	Kopečný Martin Ing.	30	445	11,30%	BEZPP
Společně pro Grygov	Horák Pavel Ing.	46	300	21,06%	KDU-ČSL
Společně pro Grygov	Skopalíková Božena	67	235	16,50%	BEZPP
Sdruž.nezáv.kand.-Grygov 2010	Gábrlík Jiří Ing.	50	212	15,27%	BEZPP
Sdruž.nezáv.kand.-Grygov 2010	Skopalová Jitka JUDr.	47	187	13,47%	BEZPP

Zdroj: tabulka vlastní dle údajů ČSÚ dostupné z: <http://www.volby.cz>

Období 2006-2010 prověřilo vzájemné vztahy zastupitelstva na profesní i osobní úrovni. Výsledky a hlavně voličská účast je dostatečně vypovídající o vyhocené situaci, která v obci vládla. Čtyři roky praxe na postu starosty obce, čtyři roky na společném bojišti s bývalým starostou, byly pro Ing. Kubáčka výzvou a příležitostí, které beze zbytku využil ve volbách do zastupitelstva obce v roce 2010.

Další volební období se již nevyznačovalo soutěživým prostředím, neboť váha hlasů opozice nemohla zvrátit rozhodnutí zastupitelstva obce sestávajícího z většinové strany. Hlasování opozice se tím dostalo do akademické roviny.

4.4.4. Komunální volby v Grygově na období 2014 - 2018

Zatím posledních komunálních voleb 2014 – 2018 se zúčastnila pouze dvě politická seskupení - Zkusíme to lépe v čele s Ing. Tomášem Kubáčkem, v personálně téměř nezměněném obsazení a s volebním programem, zahrnujícím výčet aktivit, které jsou v běhu a je třeba je dokončit, a Společně pro Grygov v obměněné sestavě již bez Boženy Skopalíkové.

ZKUSÍME TO LÉPE sestavila kandidátní listinu s 9 navrženými kandidáty, stranicky sympatizující seskupení SPOLEČNĚ pro GRYGOV navrhla 5, převážně nezávislých kandidátů. Zastoupení mužů/žen se poměrem 13:2 změnilo v neprospěch žen, průměrný věk se mírně snížil na 42,14, přesto byl mírně nad průměr všech obyvatel obce – viz Tabulka č. 14. Snižující se průměrný věk kandidátů naznačuje pro politickou participaci v obci poměrně příznivý trend generační obměny. Obecně platí, že voliči více důvěřují kandidátům, kteří nespádají do výrazně nízké a vysoké věkové skupiny. Z pohledu v současné době aktuální diskuze o rovnosti reprezentace pohlaví v politice lze považovat za méně pozitivní podíl žen uvedených na kandidátce a následně zvolených do zastupitelstva.

Tabulka č. 14: Kandidáti do obecního zastupitelstva v Grygově v roce 2014

Kandidátní listina	Kandidát	Věk	Hlasy		Politická přísluš.
ZKUSÍME TO LÉPE	Aust Jiří Ing. Ph.D.	41	513	12.16%	BEZPP

ZKUSÍME TO LÉPE	Bartoněk Roman	39	418	9.91%	BEZPP
ZKUSÍME TO LÉPE	Buček Tomáš	43	437	10.36%	BEZPP
ZKUSÍME TO LÉPE	Čápková Jana	49	439	10.41%	BEZPP
SPOLEČNĚ pro GRÝGOV	Himmler Radim Mgr.	38	248	16.40%	BEZPP
SPOLEČNĚ pro GRÝGOV	Holčák Vlastimil	42	121	8.00%	BEZPP
SPOLEČNĚ pro GRÝGOV	Horák Pavel Ing.	50	207	13.69%	KDU-ČSL
ZKUSÍME TO LÉPE	Chramosta Petr	45	415	9.84%	BEZPP
ZKUSÍME TO LÉPE	Kopečný Martin Ing.	34	469	11.12%	BEZPP
SPOLEČNĚ pro GRÝGOV	Krátký Michal Mgr.	38	158	10.44%	BEZPP
ZKUSÍME TO LÉPE	Kubáček Tomáš Ing.	44	536	12.71%	BEZPP
SPOLEČNĚ pro GRÝGOV	Mutinová Ludmila Ing.	38	221	14.61%	BEZPP
ZKUSÍME TO LÉPE	Nevěřil Miroslav Ing.	42	492	11.66%	BEZPP
ZKUSÍME TO LÉPE	Skula Milan Ing. MBA	47	497	11.78%	BEZPP
SPOLEČNĚ pro GRÝGOV	Slaviček Ondřej	24	110	7.27%	BEZPP
SPOLEČNĚ pro GRÝGOV	Svetko Tomáš Ing.	47	182	12.03%	BEZPP
SPOLEČNĚ pro GRÝGOV	Tomek Jiří	56	118	7.80%	BEZPP
SPOLEČNĚ pro GRÝGOV	Zavadil Roman	49	147	9.72%	BEZPP

Zdroj: tabulka vlastní dle údajů ČSÚ dostupné z: <http://www.volby.cz>

Seskupení ZKUSÍME TO LÉPE tak potvrdila svůj postupně narůstající politický vliv na lokální úrovni. Post starosty na další, již třetí období obhájil Ing. Tomáš Kubáček. Třetí volební období na obci působí také místostarosta Petr Chramosta, člen Ing. Jiří Aust a druhé volební období člen Ing. Milan Skula.

Tabulka č. 15: Výsledky voleb do obecního zastupitelstva v Grygově v roce 2014

Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
	absolutní	relativní		
SPOLEČNĚ pro GRYGOV	1512	26.40	9	2
ZKUSÍME TO LÉPE	4216	73.60	9	7

Zdroj: tabulka vlastní na základě údajů ČSÚ dostupných z: <http://www.volby.cz>

Podle počtu získaných mandátů (viz Tabulka č. 15) lze již dopředu vytušit výsledek v podstatě jakéhokoliv rozhodování o chodu obce, neboť váha hlasů seskupení SPOLEČNĚ pro GRYGOV nikdy nemůže změnit výsledek hlasování, ani v případě, kdy se polovina zastupitelů druhého seskupení hlasování zdrží. Zvolení členové – viz Tabulka č. 16.

Tabulka č. 16: Výsledně zvolení členové zastupitelstva obce Grygov v roce 2014

Kandidátní listina	Kandidát	Věk	Hlasy		Politická přísluš.
			absolutní	relativní	
SPOLEČNĚ pro GRYGOV	Himmler Radim Mgr.	38	248	16.40%	BEZPP
SPOLEČNĚ pro GRYGOV	Mutinová Ludmila Ing.	38	221	14.61%	BEZPP
ZKUSÍME TO LÉPE	Kubáček Tomáš Ing.	44	536	12.71%	BEZPP
ZKUSÍME TO LÉPE	Aust Jiří Ing. Ph.D.	41	513	12.16%	BEZPP
ZKUSÍME TO LÉPE	Chramosta Petr	45	415	9.84%	BEZPP
ZKUSÍME TO LÉPE	Skula Milan Ing. MBA	47	497	11.78%	BEZPP
ZKUSÍME TO LÉPE	Čápková Jana	49	439	10.41%	BEZPP
ZKUSÍME TO LÉPE	Nevěřil Miroslav Ing.	42	492	11.66%	BEZPP
ZKUSÍME TO LÉPE	Bartoněk Roman	39	418	9.91%	BEZPP

Zdroj: tabulka vlastní dle údajů ČSÚ dostupné z: <http://www.volby.cz>

ZKUSÍME TO LÉPE a SPOLEČNĚ pro GRYGOV jsou vzájemně sympatizující seskupení, které tzv. „nešly proti sobě“, pořád se však jedná o kandidáty dvou stran. Je

třeba mít stále na paměti, že se jedná o komunální politiku na lokální úrovni malé obce, a že je tu ještě rovina lidská, která na vesnici má mnohem větší váhu, než politické ambice jakéhokoliv kandidáta.

Pro úplnost a k dokreslení uvádím, že ve volbách v roce 2014 v rámci státu, zásluhou úspěchu ve velkých městech, vyhrálo ANO. Na úrovni malých obcí, jednoznačně zvítězili lidovci a sdružení nezávislých kandidátů. Sdružení nezávislých byla povětšinou sestavena z lidí, kteří dříve působili v politických stranách, z nichž z různých důvodů odešli. Tito lidé mají určitou místní historii a spoluobčanům jsou dobře známé jejich názory a pohledy na vedení a řízení daných měst a obcí.

Z údajů v Tabulce č. 17 je zřejmé, že volební účast vykazuje po vyhocených volbách v roce 2010 výrazně klesající tendenci. Z nízké volební účasti v roce 2014 je už zřejmá nesoutěživost systému. O 9 mandátů se ucházelo 14 kandidátů uvedených na dvou kandidátních listinách, ideově a programově spřátelených občanů, kteří vzájemně politicky již nijak nesoutěží.

Tabulka č. 17: Volební účast při komunálních volbách v Grygově

	2002	2006	2010	2014
Voliči v seznamu	1142	1154	1197	1215
Volební účast	57,88%	65,16%	71,68%	55,39%

Zdroj: tabulka vlastní na základě údajů ČSÚ dostupných z: <http://www.volby.cz>

4.5. Lokální konfliktní linie

V obci existovala a existuje řada témat, která štěpí místní obyvatele. Lokální konfliktní - štěpící linie, jejich podoba a intenzita, je ovlivněna mnoha faktory, na které venkovské komunity velmi citlivě reagují. Jedná se zejména o využití obecních budov, způsob dopravy (v obci je pouze vlakové spojení), jablkem sváru byly také dotace na obědy pro důchodce, při rekonstrukci komunikací v obci se jednalo o spor ohledně poměru velikosti zeleně a parkovacích ostrůvků před domy, způsoby odvodnění před domy, umístění nádob na tříděný odpad, pozemky a jejich zcizování, jehož počátky

zasahují hluboko do historie, a mnoho dalších, až po zcela aktuální spor o umístění energobloku v těsné blízkosti zástavby.

Zdrojem politického napětí v obci se stal také spor mezi starousedlíky a přistěhovalci, velmi typický pro obce v zázemí větších měst (zde Olomouc). Dle bývalého starosty však výstavba nových domů byla zásadní pro rozvoj obce, přivedla mladé, ekonomicky aktivní rodiny s chutí podílet se na životě obce, podněcující místní komunitní kulturní vyžití, vzrostl počet obyvatel, počet dětí, to vše se promítlo do příznivé věkové struktury obce.

Klíčovým, roky trvajícím, se jeví rozpor, který představoval a přes jeho současnou politickou neaktivitu dosud představuje, bývalý starosta obce a člen zastupitelstva Otakar Hlaváč. Některým občanům vadil jeho způsob vedení obce, pro jiné byl nepřijatelný způsob jeho komunikace. Výrazná osobnost lokální politické scény. Za neméně klíčový moment však lze považovat rozhodnutí Tomáše Kubáčka, člověka nesvázaného historickými vazbami na obec Grygov, vstoupit do komunální politiky. Detailně promyšlenou taktikou, chytrým navázáním kontaktů mimo okruh Hlaváčových příznivců, pečlivě nastudovaným prostředím obce a tak trochu konspiračním způsobem se připravil na volby v roce 2006, v kterých sice velmi těsně, nicméně zvítězil. Následovaly čtyři roky, kdy mezi členy zastupitelstva panovala napjatá atmosféra, neustálé neshody, vzájemné napadání a obviňování z nehospodárného a špatného vedení obce v minulém období, nevěle či neschopnost nalézt společnou řeč se promítla do všech rozhodnutí o obecních záležitostech. Hlaváč se svými stranickými příznivci písemně reagoval na každé Kubáčkovy nedodržení Jednacího řádu zastupitelstva obce Grygov. Poukazoval na Kubáčkovu nedostatečnou znalost příslušné legislativy a nezkušenost ve vedoucí pozici obce (viz Příloha č. 3, která ilustrativně dokládá snahu Hlaváčovy opoziční strany o sjednání nápravy v konkrétních situacích). Významnou roli zde hrály osobní vztahy a sympatie s názory některé ze stran.

Ani seskupení ZKUSÍME TO LÉPE, navenek deklarujícímu politickou stabilitu ve vedení obce a soudržnost se sympatizujícím sdružením Společně pro Grygov, se později nevyhnuly vnitřní názorové rozpory. Byly jedním z důvodů, proč v novém volebním období Božena Skopalíková, vykonávající osm let funkci místostarostky obce, již

nekandidovala. Po uplynutí dvou volebních období, které se nesly v duchu neustálého vzájemného osočování a veřejného napadání opozičních lídrů, sdružení Nezávislých na snahu ovlivňovat chod obce definitivně rezignovalo. Mnohaletý boj mezi znesvářenými stranami o pozice v zastupitelstvu obce tak zdánlivě skončil.

V komunální politice lze mezi formy participace zařadit i účast na zasedáních zastupitelstva. Ta je v obci minimální, na jednotlivá jednání přijde zpravidla jen několik občanů. Jedním z důvodů je, že obecní zastupitelstvo při projednávání nedodržuje vždy standardní postup. Zastupitelé se totiž scházeli ještě před konáním zasedání bez veřejnosti. Opoziční seskupení si tak připravovala taktický postup pro projednávání na veřejném zasedání na soukromých schůzkách. Nepřípravenost na jednotlivá jednání, nedoložení podkladů k projednávaným tématům se pak zdánlivě jevila jako neschopnost vedení obce, ve skutečnosti se však jednalo o záměr a taktický postup proti opozici. Takové chování představitelů obce způsobilo, že vnímavější občané již neměli potřebu se zúčastňovat zasedání zastupitelstva, neboť toto mělo již pouze formální charakter. Zásadní rozhodnutí byla totiž učiněna na tzv. přípravném jednání a zainteresovaní byli o výsledku a podobě rozhodnutí už jen informováni.

Zajímavé je zjištění, že mnoho sporů má základy v původní osobní rovině a o jejich původu ví už jen starší generace. Takové konflikty ale do určité míry přetrvávají, předávají se v rámci rodin a generací a patří jaksí ke specifickému koloritu obce. Zcela jinou polohu v hierarchii sporů mají konflikty, které se až na výjimky týkají všech obyvatel. V takových případech se umí obyvatelé semknout a „táhnout za jeden provaz“. To bylo v případě projektů, které si museli na veřejném zasedání zainteresovaní před místními obyvateli obhájit. Jednalo se například o zřízení plavebního kanálu, vybudování kompostárny na bioodpad z blízké Olomouce, zcizování nemovitostí realitním spekulantem nebo již výše zmiňovaném projektu umístění bioelektrárny na výrobu elektrické a tepelné energie z biomasy. Zde už nešlo o individuální projevy nesouhlasu na zasedání zastupitelstva, ale o společný občanský odpor vyjádřený hojnou účastí na veřejném zasedání.

5. Shrnutí a diskuse

Jednotlivé analýzy voleb do zastupitelstva obce v sledovaných obdobích mapovaly kandidáty, poté zvolené zastupitele. Dotazovaní respondenti shodně vypověděli, která seskupení vytvořila opozici a při rozhodování záležitostí ohledně hospodaření nebo rozvoje obce se buď zdržela hlasování nebo hlasovala proti. Také z rozhovorů s místními obyvateli je patrný náznak existence konfliktů. Dle názoru konkrétních aktérů je však většina ryze osobního charakteru. Vyhrocené vztahy mezi bývalým a současným starostou znemožňovaly klidný průběh zasedání zastupitelstva. Že se nejednalo o konfliktní linii založenou na ideologickém rozporu, potvrzují výpovědi některých respondentů a bývalých politických aktérů. Vyplývá to i ze skutečnosti, že obě volební seskupení vytvořené bývalým starostou se rozpadla a žádný z kandidátů nepokračoval v kandidatuře do obecních voleb v roce 2014.

Politická hra se hraje ve větších obcích, kde se všichni tak dobře neznají. Ale v menších, mezi které se Grygov řadí, se lidé posuzují podle toho, jak se chovají na veřejnosti, k lidem, jak jsou ochotni pomoci, jak se staví k práci.

Vše v obci je výrazně ovlivněno historickými, přátelskými, rodinnými a jinými vazbami. Je třeba rozlišit angažovanost nových občanů, nezatížených minulými vazbami na kohokoli, a starousedlíků, kteří v obci ty rodinné a vztahové vazby, do určité míry až klanové a kmotrovské, mají, protože jejich rodiny tu žijí již více generací.

Noví občané si Grygov vybrali jako místo k životu. A ať už na venkově hledají příznivější podmínky, zdravý způsob života, klid nebo je k tomu vedly nižší náklady na bydlení, dá se předpokládat, že budou chtít do toho, jaký život v obci bude, zasahovat a mluvit. Do budoucna představují pro obec velký volební potenciál.

V posledních volbách se projevilo, že starší generace už nemá chuť se angažovat, chce mít klid, většina řekne – ať to teď dělají ti mladí, ti na to mají sílu a čas, já už jsem své udělal. Některé odradila stará známá pravda, že „není na světě člověk ten, aby se zavděčil lidem všem“.

Za určitý tmelící prvek obyvatel obce bylo možné považovat obecní zpravodaj, který v průběhu let několikrát změnil název. Informoval obyvatele o dění v obci, plánovaných i provedených investicích, budoucích záměrech, zajímavostech, kulturních a společenských akcích. Do určité míry odrážel politickou situaci v obci. Vydáváním zpravodaje naplňovala samospráva jeden ze svých důležitých úkolů, kterým je komunikace s obyvateli. Občané si sice mohli příslušné informace vyhledat například na úřední desce či webových stránkách, obecní zpravodaj však byl pro čtenáře díky tématům, znalosti lokality a popisovaných problémů přitažlivější variantou. Mohli také posuzovat kroky a rozhodnutí volených zástupců a sledovat, nakolik plní svá programová prohlášení. Nejrychlejší odezvou na zpravodaj byla skutečnost, že o přinesených zprávách lidé veřejně mluvili a diskutovali. Dodané informace je například motivovali k návštěvě obecního úřadu s konkrétním problémem či k účasti na jednáních obecního zastupitelstva. Poměrně nešťastným se nakonec jeví Kubáčkovo zneužití obecního zpravodaje k negativnímu prezentování Hlaváče (mimořádné číslo místních novin je Přílohou č. 4). Dnešní vedení obce nemá snahu poskytovat touto formou objektivní a vyvážené informace občanům o obci a získávat tak zpětnou vazbu. Grygovské noviny dnes nevychází v žádné formě.

6. Závěr

Český a moravský venkov, stejně tak obec Grygov, prošel za posledních 25 let výraznou proměnou. Dnes už nemluvíme o venkovu jako o zaostalém prostoru, ale jako o místě, kam se přestěhovala řada obyvatel a změnila zažitý řád dosavadního fungování venkova.

V obcích, zejména těch menších, se žádná velká politika nedá dělat – každá obec má jinou strukturu obyvatel, jinou úroveň infrastruktury, služeb apod., volení zástupci by měli (samozřejmě realita je jiná) především hledět na konkrétní potřeby lidí, poslouchat jejich názory atd. Politické strany tu většinou nefungují. Čím déle od revoluce, tím více se projevuje, zejména v poslední době, že kandidují různé místní spolky a sdružení vytvořená účelově pro volby. Je to dáno také tím, že tradiční politické strany se v poslední době neukazují v příliš dobrém světle, proto lidi hledají novou a hlavně jinou a nepolitickou variantu. Občan, který se zúčastní jako kandidát, jde do voleb dobrovolně, pokud je lidmi z obce zvolen, tito mu věří a za svůj hlas od něj něco očekávají.

Práce na lokální úrovni není snadná. Každý státní orgán nebo soukromý podnikatel, pokud chce fungovat řádně, má tým odborníků na to či ono, ale obce, zejména ty menší, je nemají, a mnohdy nemají ani peníze na to, aby si je zaplatily. Tady je pak přínosné, když jsou v zastupitelstvu obce lidé, kteří z hlediska své odbornosti, praxe, kontaktů atd. mají možnost tento handicap suplovat.

Neochota kandidovat je dána také dobou – přílišný shon, stres, dlouhé hodiny ve svém zaměstnání, pak další úvazek na obecním úřadě, to většinu lidí neláká. A uvolnit se dnes pro výkon funkce může znamenat následně v lepším případě těžké dohánění profesních zkušeností v zaměstnání, v horším to znamená přijít o práci – zákon nezákón.

Pro mnoho lidí (kandidátů i voličů), je obecně důležité, pod čí „hlavičkou“ kandiduje. Některé nabídky ke spolupráci nejde přijmout, a určité kandidáty ze stejného důvodu nelze volit. Neznamená to nesouhlas s programem, ten mají všechna seskupení podobný, protože všichni ví, co v obci ještě chybí a co je třeba udělat, ale je to např.

konkrétní osobnost na předním místě kandidátky – i když na dalších místech by bylo třeba několik volitelných lidí. Skutečnost, že se ztotožňují, případně rovnou přátelí, s osobou subjektivně nepřijatelnou, je činí automaticky nevolitelnými. To byl také důvod, proč mnoho občanů nešlo volit. Ne proto, že by jim bylo jedno, co v obci bude, ale proto, že neměli koho volit, neměli na výběr.

7. Seznam použitých zdrojů

1. BALÍK, S., *Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky*, Praha: Grada Publishing, a.s., 2009, ISBN 978-80-247-2908-4
2. BALÍK, S., *Okresy na severu. Komunální politika v okresech Šumperk a Jeseník v letech 1989-2006*. Brno: CDK, ISBN 978-80-7325-174-1.
3. ČAPEK, K., *Spisy. Hovory s T.G.Masarykem*, Praha: Československý spisovatel, 1990, ISBN 80-202-0170-X
4. ČMEJREK, J. a kol., *Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR*, Davle: Kernberg Publishing a Praha: Alfa Nakladatelství, 2009, ISBN 978-80-87168-10-3
5. ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPIK, J., *Demokracie v lokálním politickém prostoru*, České Budějovice: Grada Publishing, a.s., 2010, ISBN 978-80-247-3061-5
6. ILLNER, M., *Velikost obcí, efektivita jejich správy a lokální demokracie*, České Budějovice: Grada Publishing, a.s., 2010, ISBN 978-80-247-3061-5
7. KLÍMA, M., *Volby a politické strany v moderních demokraciích*, Praha: RADIX, spol. s r.o., 1998, ISBN 80-86031-13-6
8. MASARYK, T.G., *Demokratism v politice*, Praha: Melantrich, 1990, ISBN 80-7023-036-3
9. VAJDOVÁ, Z., ČERMÁK, D., ILLNER, M., *Autonomie a spolupráce: důsledky ustavení obecního zřízení v roce 1990*, Praha: Sociologický ústav Akademie věd České republiky, 2006, ISBN 80-7330-086-9
10. VODIČKA, K., CABADA, L., *Politický systém České republiky*, Praha: Portál, s.r.o., 2003, 2007, ISBN 978-80-7367-337-6

Internetové zdroje

11. BUBENÍČEK, Václav, KUBÁLEK, Michal. *Konfliktní linie v malých obcích*, Acta Politologica [online]. No. 3, Vol. 2, r. 2010, str. 42 [cit. 2014-07-15]. Internetový recenzovaný časopis vydává Univerzita Karlova v Praze, Katedra politologie Institutu politologických studií Fakulty sociálních věd, ISSN 1803-8220. Dostupné z: <http://acpo.vedeckecasopisy.cz/publicFiles/00085.pdf>

12. Český statistický úřad: Krajská správa ČSÚ v Olomouci [online]. © ČSÚ, 2014, aktualizováno 13. 1. 2014 [cit. 2014-07-17]. Dostupné z: http://www.czso.cz/xm/redakce.nsf/i/charakteristika:_kraje

13. HENRIE, Mark. *Alexis de Tocqueville a úskalí demokracie* [online]. 1.12.1995 [cit. 2014-09-07]. Dostupné z: <http://www.obcinst.cz/alexis-de-tocqueville-a-uskali-demokracie/>

14. HLOUŠEK, V., KOPEČEK, L. Konfliktní linie v současné české a slovenské politice: mezi stabilitou a změnou [online]. Working Paper č. 10, r. 2005, str. 6 [cit. 2015-01-29]. Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity v Brně. Dostupné z: http://www.iips.cz/userfiles/file/wp_10_konfliktni_linie.pdf

15. *Komunitní plánování. III. Deliberativní demokracie* [online]. [cit. 2014-07-10]. Dostupné z: <http://www.komunitniplanovani.estranky.cz/clanky/zakladni-pojmoslovi/iii.-deliberativni-demokracie.html>

16. NOSÁL, Igor. *Politická kultura a lokální politika v České republice*, Cahiers du CEFRES [online]. No. 16, str. 23 [cit. 2014-07-14]. Dostupné z: http://www.cefres.cz/IMG/pdf/no-sal_1999_politicka_kultura_ceska_

17. *Občanská společnost. Účast na rozhodování* [online]. [cit. 2014-07-11]. Dostupné z: <http://obcan.ecn.cz/index.shtml?apc=uj--1->

18. *Participativní demokracie v 5 bodech* [online]. Evropská unie, 2011, no. CESE-2011-10-CS [cit. 2014-07-10]. ISBN 978-92-830-1702-8. Dostupné z: <http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/pd-in-5-points-cs.pdf>
19. *Recenze Petra Jüptnera*. Acta Politologica. No. 1, Vol. 1, r. 2009, Internetový recenzovaný časopis vydává Univerzita Karlova v Praze, Katedra politologie Institutu politologických studií Fakulty sociálních věd, ISSN 1803-8220. Dostupné z <http://acpo.vedeckecasopisy.cz/publicFiles/00039.pdf>
20. RYŠAVÝ, Dan. *První generace lokálních a regionálních politických lídrů* [online]. Sociální studia. Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity, 1-2-/2007, str. 115-130 [cit. 2014-07-14]. ISSN 1214-813X. Dostupné z: <http://socstudia.fss.muni.cz/dokumenty/080305113128.pdf>
21. Seznam politických strana a hnutí. Portál ministerstva vnitra České republiky [online]. aktualizováno 11.9.2014 [cit. 2014-09-11]. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/seznam-politickyh-stran/SearchResult.aspx?type=1&status=1>
22. SÝKOROVÁ, Dana. *Rodina a obec ve střední Evropě, ze sociologických výkumů* [online]. [cit. 2014-07-17]. Dostupné z: http://sreview.soc.cas.cz/uploads/4d6aa416b387bba2cc2b0ec3d131f3190fa908ef_211_207SYKOR.pdf
23. SZTWIERTNIA, Radomír. *Analýza lokální reprezentace v malých obcích, Sblížení politikou – výchova k aktivnímu občanství a lokální demokracii* [online]. CZ.1.07/3.1.00/37.0272 [cit. 2014-07-14]. Dostupné z: <http://www.sblizenipolitikou.cz/system/resources/BAhbBlshOgZmSSJMMjAxNC8wMS8yMy8xM18wNF8wN180NjhfQW5hbF96YV9sb2tfbG5fcmVwcmV6ZW50YWNlX3ZfbWFsX2NoX29iY19jaC5wZGYGOgZFVA/Anal%C3%BDza%20lok%C3%A1ln%C3%AD%20reprezentace%20v%20mal%C3%BDch%20obc%C3%ADch.pdf>
24. Webové stránky obce Grygov. Historie obce. [online]. [cit. 2014-07-17]. Dostupné z: <http://www.grygov.cz/grygov/historie-obce/>

25. Webové stránky <http://www.volby.cz>

26. ZNOJ, Milan. *Deliberativní – a co dál?* [online]. No. 4/2005 [cit. 2014-07-10].
Dostupné z: <http://www.obcinst.cz/alexis-de-tocqueville-a-uskali-demokracie/>

Ostatní zdroje

27. Kronika obce Grygov

8. Přílohy

Seznam příloh

Příloha č. 1: Otevřený dopis odeslaný starostovi Ing. Kubáčkovi

Příloha č. 2: Odpověď na zprávu kontrolního výboru

Příloha č. 3: Mimořádné zasedání zastupitelstva

Příloha č. 4: Grygovské noviny – mimořádné číslo

Příloha č. 5: Několik vysvětlení

Příloha č. 6: Záznamový arch rozhovoru

Příloha č. 7: Grafy k rozhovorům

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Hlavní konfliktní linie transformace

Tabulka č. 2: Statistika a pohyb obyvatelstva obce Grygov

Tabulka č. 3: Výsledky voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR v Grygově

Tabulka č. 4: Kandidáti do obecního zastupitelstva v Grygově v roce 2002

Tabulka č. 5: Výsledky voleb do obecního zastupitelstva v Grygově v roce 2002

Tabulka č. 6: Výsledně zvolení členové zastupitelstva obce Grygov v roce 2002

Tabulka č. 7: Kandidáti do obecního zastupitelstva v Grygově v roce 2006

Tabulka č. 8: Výsledky voleb do obecního zastupitelstva v Grygově v roce 2006

Tabulka č. 9: Zvolení členové zastupitelstva obce Grygov v roce 2006

Tabulka č. 10: Výsledně rozdělené funkce v zastupitelstvu obce Grygov v roce 2006

Tabulka č. 11: Kandidáti do obecního zastupitelstva v Grygově v roce 2010

Tabulka č. 12: Výsledky voleb do obecního zastupitelstva v Grygově v roce 2010

Tabulka č. 13: Výsledně zvolení členové zastupitelstva obce Grygov v roce 2010

Tabulka č. 14: Kandidáti do obecního zastupitelstva v Grygově v roce 2014

Tabulka č. 15: Výsledky voleb do obecního zastupitelstva v Grycově v roce 2014

Tabulka č. 16: Výsledně zvolení členové zastupitelstva obce Grygov v roce 2014

Tabulka č. 17: Volební účast při komunálních volbách v Grygově

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Mikroregion Království

Otevřený dopis starostovi obce Grygov Ing. Kubáčkovi

**Na vědomí: - členům zastupitelstva zvoleným za „Zkusíme to lépe“ (Petr Chramosta, Vladimír Vašo, Ing. Jiří Aust) a KDU ČSL (Božena Skopalíková)
- všem občanům obce Grygov**

Pane starosto,

s velkým znepokojením jsme se z veřejných sdělovacích prostředků dne 3.a 4.5. t.r. dověděli, že se obec Grygov dohodla s městem Olomoucí a v Grygově bude vybudována kompostárna, kde budou likvidovány odpady z města Olomouce.

Předchozím zastupitelstvům obce trvalo mnoho let, než neúnavnou prací, jednáními a dokonce i soudní cestou dosáhla toho, aby bylo zastaveno skládkování olomouckých odpadů v Grygově, aby skládka byla rekultivována a nadále nehyzdila a neznečišťovala obec a neohrožovala její občany.

Všichni, kdo mají zdravý rozum a mají rádi svou obec, sebe a svou rodinu, uzavření skládky přivítali.

Znovuotevření skládky v jakékoli podobě nás vrací o více jak 30 roků zpět, znevažuje a ničí práci předchozích zastupitelů, a co je nejhorší – ohrožuje další spokojený, klidný a zdravý život v naší obci.

Dovolujeme si Vám připomenout Váš předvolební program, Vaše předvolební heslo a Vaše sliby občanům! Toto má být Vámi proklamované „Zkusíme to lépe“? Ale pro koho!

Vaše konstatování, že obec Grygov nemá momentálně zásadní připomínky ke zřízení kompostárny, nás velmi znepokojilo! Kdo Vám dal mandát takovýto, byť předběžný souhlas, dát?!

Případné výhody, spočívající nanejvýš v možnosti uložit obecní odpad na skládku nebo odebírat kompost v obci, kde má téměř každý na zahradě svůj vlastní, jsou příliš nicotné ve srovnání s velkou cenou, kterou všichni zaplatíme za nevýhody kompostárny – zápach, znečištění okolí obce, zvýšení dopravy, tím hlučnosti, otřesů, prašnosti, snížení bezpečnosti na silnicích v důsledku zvýšeného provozu velkých nákladních aut, nemožnost kontrolovat denně, co se na skládku, a nejen na ni, vysype a zahrabe. Zkušenosti z minula by nás měly dostatečně varovat! Je rozdíl ukládat odpad z obce o 1400 obyvatelích a z města o 100 000 obyvatelích!!

Vyzýváme Vás, abyste Vy a členové Vaší povolební koalice odložili stranou osobní zájmy a ambice, abyste zapomněli na osobní sympatie či antipatie, a jednali výhradně v zájmu této obce a jejích občanů! A stavba kompostárny mezi ně určitě nepatří!

Jsme si vědomi toho, že jako opozice s menšinovým počtem mandátů nemáme možnost ovlivnit výsledek hlasování ve věci kompostárny, proto doufáme, že při Vašem rozhodování zvítězí zdravý rozum, odpovědnost za budoucnost této obce a za život nás i našich dětí, a že svým rozhodnutím prokážete, že jste své předvolební sliby myslel Vy i členové Vaší povolební koalice vážně!

V Grygově dne 7.5.2007

Členové zastupitelstva obce Grygov:

JUDr. Jitka Skopalová

Ing. Jiří Gábrlík

Otakar Hlaváč

PaedDr. Jaromír Hudek

Starosta obce

Obecní úřad Grygov, Šrámkova 19, Grygov, PSČ 783 73, Tel: 585 393 262, Fax: 585 393 304, e-mail: obec@grygov.cz,
<http://www.grygov.cz>

Dne 18.8.2008

Ing. Jiří Gábrlík
 předseda Kontrolního výboru zastupitelstva obce Grygov

Kopie: členové kontrolního výboru
 Eva Buchtová, Otakar Hlaváč, PaedDr. Jaromír Hudek, MUDr. Zlatuše Kovářová, Svatopluk Lengál,
 Hana Michlová, JUDr. Jitka Skopalová

Věc: Odpověď na zprávu kontrolního výboru ze dne 8.8.2008

Vážený pane předsedo,

reaguji na zápis kontrolního výboru, který byl doručen na OÚ dne 8.8.2008, tzn. několik hodin před veřejným zasedáním zastupitelstva obce Grygov.

Mrzí mne, že musím opět volit psanou formu komunikace, ale jinak to v současné době není možné, vzhledem k velké časové zaneprázdněnosti členů kontrolního výboru (a zároveň zastupitelů), kteří se opakovaně nemohou zúčastňovat veřejných jednání zastupitelstva.

Sděluji Vám, že výše zmíněný zápis kontrolního výboru nemohl být projednán na veřejném zasedání zastupitelstva obce dne 8.8.2008. Zastupitelstvo neschválilo jeho zařazení na program jednání. Důvodem byla (kromě opravdu velice pozdního doručení na OÚ) též skutečnost, že zápis neobsahuje náležitosti uvedené v zákoně č. 128/2000 Sb. o obcích, a to konkrétně v § 117 - 119. Zápis hovoří o kontrole a údajných chybných krocích starosty obce. Se mnou však výsledek kontroly ani zápis nikdy neprojednával, a nebyl tedy ani mnou podepsán (opět dle zákona o obcích). Zastupitelstvo obce jej tedy odmítlo oprávněně.

Když pomineme skutečnost, že zápis obsahuje nepřesné, nepravdivé a účelové informace, porušuje dokonce i jednací řád zastupitelstva a zákon o obcích. Údajné porušování zákona starostou Vám vadí, vlastní porušování zákona je Vám však lhostejné. Je třeba měřit všem stejným metrem. Druhému i sobě.

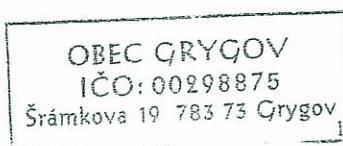
Abychom uvedené skutečnosti napravili a já mohl zápis kontrolního výboru zařadit na program zářiového veřejného zasedání zastupitelstva obce, žádám Vás, pane inženýre, abyste stanovil termín, kdy se mnou zápis projednáte.

Tento dopis spolu se zápisem z veřejného zasedání zastupitelstva dne 8.8.2008 a zákonem o obcích posílám všem členům kontrolního výboru, kteří byli schváleni zastupitelstvem obce.

Jsem toho názoru, že přidělená dotace ve výši 21,5 milionů Kč na opravy komunikací by nás v obci neměla rozdělovat, ale spojovat.

S pozdravem

Ing. Tomáš Kubáček
 starosta obce

Přílohy: 1x Zákon č.128/2000 Sb. o obcích, 1x Zápis z veřejného zasedání

Ing. Tomáš Kubáček
Starosta obce Grygov

Věc: Mimořádné zasedání zastupitelstva obce dne 28.1.2009

Protože do dnešního dne nám nebyly doručeny (ani domů ani do schránek na OÚ) podklady pro jednání mimořádného zasedání ZO, sdělujeme Vám, že zasedání nepovažujeme za řádně svolané a v souladu s ust. § 92 zák. o obcích v platném znění a v souladu s článkem 4 Jednacího řádu zastupitelstva obce Grygov žádáme, aby zasedání zastupitelstva bylo svoláno řádně a v souladu s platnou právní úpravou a Jednacím řádem a jednání dne 28.1.2009 bylo zrušeno.

Pokud nám nebudou řádně a včas doručovány podklady na jednání ZO, nemůžeme se na jednání řádně připravit a takového jednání se nebudeme účastnit.

Sdělujeme Vám, že z výše uvedených důvodů se mimořádného zasedání zastupitelstva dne 28.1.2009 nezúčastníme. Současně žádáme, aby toto naše vyjádření bylo součástí jakéhokoli písemného výstupu z jednání dne 28.1.2009.

V Grygově dne 27.1.2009, 15.00 hod.

Členové zastupitelstva obce Grygov:

JUDr. Jitka Skopalová

Otakar Hlaváč

PaedDr. Jaromír Hudek

Ing. Jiří Gábrlík

Oficiální internetové stránky obce www.grygov.cz

Vážení spoluobčané, milí sousedé!

Setkáváme se na stránkách grygovských novin poprvé v tomto roce, přeji Vám v něm vše nejlepší a ať se Vám vše daří. Ve vedení obce jsme si, po nástupu na úřad v listopadu 2006, dali předsevzetí, že Vás nebudeme zbytečně obtěžovat půtkami mezi zastupiteli ani jejich názorovými střety. Chtěli jsme hlavně podávat

informace o tom, co se děje, jaké projekty se připravují, zkrátka o práci na úřadě. V souvislosti s nedávnými spisovatelskými aktivitami zastupitele Otakara Hlaváče staršího však musím toto předsevzetí porušit, za což se Vám omlouvám. V jeho účelových textech se objevuje řada nepřesností, polopравd či vyložených nesmyslů. Rozhodl jsem se uvést věci na pravou míru tím, že se zmíním o zá-

sadních skutečnostech a souvislostech (některých docela zapomenutých), abychom si objasnili, o co mezi námi, zastupiteli, vlastně jde. V budoucnu však rozhodně nechci, aby se takovéto informace v obecních novinách objevovaly pravidelně, určitě nesklouzneme k tiskovinám typu „Močidlo“ ze začátku devadesátých let.

Začalo to mimořádným auditem hospodaření obce

Provedení auditu schválilo zastupitelstvo obce na svém veřejném zasedání dne 25.6.2007.

Jeho smyslem bylo prověřit hospodaření obce v minulých obdobích s důrazem na

prodej obecního majetku, pohledávky obce a finanční fondy.

Výsledky auditu poukázaly mimo jiné na neoprávněnost prodeje pozemků v majetku obce panu Přemyslu Hlaváčovi a ne-

oprávněnost schválení finanční sbírky na grygovskou zvonkohru.

Prodej pozemků obce Přemyslu Hlaváčovi

Obec Grygov zakoupila v červnu 1996 pozemky o výměře 5.614 m² v Podlesí, od firmy Cement Hranice a.s., za účelem realizace stavby plynovodní větve a vodovodního řádu do části obce „statek“. Nechala parcelu úředně rozdělit na několik částí, 5 z nich prodala v srpnu 1998 Přemyslu Hlaváčovi a část podél silnice s věcným břemenem si ponechala. Za oddělovací plány obec zaplatila jistě nemalý peníz, stejně tak zaplatila zpracování znaleckého posudku. Prodejní cena 5 pozemků (4.307 m²) činila 5,- Kč/m², celkem 21.535,- Kč. Cena neobsahovala náklady obce na úřední rozdělení pozemku ani cenu znaleckého posudku a byla o 50% nižší než cena stanovená znalecem. Je třeba zdůraznit, že prodej i cenu schválilo tehdejší zastupitelstvo na mimořádné neveřejné pracovní poradě. Prodej asi spěchal, na podzim toho roku totiž byly volby. Pomineme-li skutečnost neoprávněného rozhodnutí o prodeji, obec z celé transakce vyšla se ztrátou, protože

kupujícímu nepřeúčtovala ani vzniklé náklady, jak je zvykem.

Podívejme se na celý prodej z jiného úhlu. V případě chystané změny územního plánu by tyto pozemky byly zařazeny do zóny výstavby rodinných domků a staly se stavebními. Svědčí o tom seznam žádostí o změnu územního plánu. Takřka přes noc se cena pozemků z 21.000,- Kč může závratně zvýšit na 2 až 4 miliony Kč, to znamená stonásobně či vícenásobně! Cena stavebního pozemku v obcích podobného významu jako je Grygov se dnes pohybuje v rozpětí 800,- až 1.200,- Kč za metr čtverečný. Záleží na tom, zda již bude či nebude postavena v Podlesí kanalizace. Taková prodejní cena se už vyplatí, ne? Zisk by však inkasoval nový soukromý majitel, NIKOLIV obec. Smysl slovního spojení „starat se o obecní majetek s péčí řádného hospodáře“, který používá zákon, lze v tomto případě chápat poněkud dvojsmyslně.

Můžete namítnout, že pozemky jsou na výstavbu rodinných domků příliš malé. Ale i to bylo řádně domyšleno. Když se na obecním úřadě v roce 2007 objevily aktuální mapové podklady pro komplexní pozemkovou úpravu, obsahovaly prodloužení zmíněných pozemků do prostoru lesa. Nic nebylo ponecháno náhodě, parcely k výstavbě RD se připravovaly.

Zajímavý je rovněž vztah těchto pozemků k vybudování a následnému zrušení chodníku pro obyvatele místní části v Podlesí. Chodník vybuďovala, na své náklady, firma spojená s těžbou šterkopísku v lokalitě Krčmaň v době zahájení těžby, jako bezpečnostní opatření pro občany. Po několika letech byl chodník zrušen, dle dostupných informací „na žádost tehdejšího vedení obce“. Otázkou zůstává proč, když provoz ještě trvá. V době rušení chodníku byl majitelem pozemku stále Přemysl Hlaváč.

Z mého pohledu i péče o vlastní pozemky vypadá poněkud jinak.

Soudní spor obce s Přemyslem Hlaváčem

Dle závěrů auditu se vedení obce dvakrát neúspěšně pokusilo dohodnout s Přemyslem Hlaváčem na vrácení pozemků zpět obci s tím, že obec mu vrátí zaplacenou kupní cenu. Poté byla podána k Okresní-

mu soudu žaloba na určení vlastnického práva. Okresní soud svým rozsudkem rozhodl, že majitelem pozemků je obec Grygov. Po odvolání Přemysla Hlaváče celý případ projednal Krajský soud a vrá-

til věc zpět okresnímu soudu. Další jednání očekáváme během několika měsíců, budeme Vás o něm informovat.

Finanční sbírka na grygovskou zvonkohru

Ti z Vás, kteří nevíte, co to zvonkohra vlastně je, zajděte si do blízkého Brodku u Přerova. Na požádání Vám ji i možná rozehrají. Něco podobného mělo být zbudováno v prostoru našeho parku. Protože finanční náklady na pořízení zvonkohry nejsou malé, vznikl nápad uspořádat sbírku na její vybudování. Zastupitelstvo obce schválilo tuto sbírku dne 14. dubna 1999. Proč ne? Dopustilo se však opět malé nepřesnosti. K hlasování a schválení došlo, jak už bylo tenkrát zvykem, na po-

radě zastupitelstva a nikoliv na veřejném zasedání. Právoplatnost této sbírky je tak zpochybněna. Navíc při dohledávání materiálů o jejím schválení, které příslušelo Okresnímu úřadu Olomouc, nebyly žádné nalezeny. Ani na obecním úřadě, ani na úřadě krajském, který agendu okresních úřadů převzal. Těžko mohu posoudit, zda vůbec existovaly nebo se ztratily. S určitostí Vám však mohu sdělit, že na účtě zvonkohry je částka 155.000,- Kč, která nebude použita na stavbu zvonkohry, ne-

bot' většina stávajícího zastupitelstva ji odmítla, na jiný účel není použitelná a vrátit dárčům ji nemůžeme, jelikož neznáme dárce všechny. Není vyloučeno, že ji nakonec budeme muset odevzdat krajskému úřadu jako peníze na nepovolenou sbírku.

Zda rozhodování na neveřejných zasedáních bylo opakovanou chybou, nebo snad přílišnou suverenitou aktérů děje, posuďte sami.

Styl práce opozičních zastupitelů v tomto volebním období

Po volbách v roce 2006 bylo jasné, že spolupráce mezi jednotlivými skupinami zastupitelů nebude jednoduchá. Skutečnost však předčila veškerá očekávání. Po volbě starosty se zastupitelé Nezávislých demokratů Vladimíra Železného dobrovolně odebrali do opozice, věnovali

se spíše práci v kontrolním výboru a neúčastnili se žádných pracovních porad členů zastupitelstva. Z tohoto důvodu musí být rozprava nad jednotlivými body programu zbytečně obsáhlá a prodlužuje to veřejná zasedání. Opoziční zastupitelé v mnoha případech na sebe nechtějí vzít

odpovědnost v rozhodování a proto se hlasování zdržují. Domnívám se, že zastupitel, zástupce voličů, by měl mít názor vyhraněný, ať už v kladném nebo záporném smyslu. Upřímně řečeno, od zkušených matadorů bych jasný názor očekával.

Projekty a dotace

Obci Grygov byla přiznána dotace z Regionálního operačního programu (evropské fondy) ve výši 21,5 milionu Kč na realizaci projektu „Obnova a modernizace místních a účelových komunikací obce Grygov“. Do projektu jsou zahrnuty ulice Masarykova náves, Komenského, U Parku, 8. května, Libušina a K Nádraží.

Jako další byla obci přiznána dotace z Regionálního operačního programu (evropské fondy) ve výši 6,9 milionu Kč na realizaci projektu „Sportovní rekreační areál Grygov“. Projekt řeší rekonstrukci budovy šaten a výstavbu nových sportovišť v areálu u fotbalového hřiště.

V souběhu s těmito projekty řešíme i dostavbu kanalizace a nezapomínáme na dokončení rekonstrukce budovy základní školy a úpravu mateřské školy. Vše v celkové hodnotě přes 70 milionů Kč. Ne všechny žádosti o dotace však končí kladným výsledkem. Dnes i v minulosti.

Projekt „Obnova komunikací“ a odvolání Přemysla Hlaváče

- realizace projektu byla schválena na veřejném zasedání zastupitelstva obce dne 27.2.2008
- následně byla podána žádost o dotaci do Regionálního operačního programu
- dne 16.7.2008 byla obci přiznána dotace na tento projekt ve výši 21,5 milionu Kč
- dne 28.8.2008 proběhla veřejná schůzka vedení obce a projektanta stavby s občany v místní sokolovně, ze strany občanů bylo na místě podáno několik desítek návrhů na změny v projektu, drtivá většina z nich byla do projektu zapracována. Schůzka tedy měla smysl, všichni jsme se mohli vyjádřit.
- mezitím na webových stránkách obce byl stále zveřejněn plán projektu, několik občanů se k němu vyjádřilo, změny byly zapracovány
- k projektu se vyjádřil i dopravní inspektorát, vzniklá bezpečnostní opatření byla zařazena do projektu
- dne 21.11.2008 bylo vydáno stavební povolení

- dne 5.12.2008 (v pátek odpoledne) podává Přemysl Hlaváč odvolání ke stavebnímu úřadu. Podává ho přesto, že se mohl v průběhu zpracování projektové dokumentace vyjádřit jako ostatní občané. Navíc jeho otec, Otakar Hlaváč, zastupitel, o projektu věděl již déle než 9 měsíců. Informační schůzka s občany proběhla před více než 3 měsíci. Tehdy ještě bylo možné projekt změnit. Během stavebního řízení už nikoliv. Platné stavební povolení potřebujeme co nejdříve k podpisu smlouvy o dotaci! Smysl a účel odvolání se nabízí sám...
- při ústním jednání Přemysla Hlaváče s místostarostou Chramostou pan Hlaváč požadoval ukončení soudního sporu o neoprávněně nabyté pozemky jako podmínku stažení odvolání. Prostě něco za něco. V případě protahování stavebního řízení však o dotaci můžeme přijít...
- současně podali odvolání k zastupitelstvu obce i občané bydlící za hospodou u kapličky. Kdo je k tomu přesvědčil, vědí oni sami.

- na veřejném zasedání zastupitelstva dne 17.12.2008 Otakar Hlaváč svou osobní angažovanost v odvolání popřel a předal předem napsané prohlášení, že nechce být s celou záležitostí odvolání jakkoliv spojován. Což je takřka nemožné, protože se s ním již osobně spojil sám. Text prohlášení je k dispozici na OÚ.
- odvoláním se zabýval krajský úřad a stavební řízení bylo zastaveno. Čas však běžel dál.
- dne 26. ledna 2009 krajský úřad odvolání Přemysla Hlaváče definitivně zamítl a shledal jej nedůvodným
- stavební povolení nabude právní moci po 15 dnech. Doufejme, že vše dobře dopadne!
- máme před sebou ještě další projekty a další stavební řízení. Víme, že to nebude jednoduché, ale jsme připraveni podobným tlakům i nadále čelit.

Soudní spor obce s Josefem Šmoldasem

Vleký soudní spor neustále trvá, již více než 10 let. Pro ty z Vás, kteří nevíte, o co v něm jde, uvádím, že Josef Šmoldas (občan Krčmaně) žaluje obec Grygov o částku 341.000,- Kč s příslušenstvím, jako náhradu za ztrátu v podnikání, která mu vznikla jednostranným uzavřením místní účelové komunikace v blízkosti jeho

obydli Otakarem Hlaváčem, jakožto zastupcem obce Grygov. Pro úplnost je nutné říci, že v roce 1992 tutéž komunikaci jednostranně uzavřel on sám. Proč se spor vleče tak dlouho a o co v něm ještě jde, vědí nejlépe oba jeho aktéři. Smutné je, že v případě prohry v soudní při by naše obec zaplatila částku, včetně úroků

k dnešnímu dni, okolo tři čtvrtě milionu korun. Nemluvě o nákladech na právní zastoupení obce, které jen v posledních dvou letech přesáhly 100.000,- Kč. Minulé jednání bylo odročeno, termín dalšího zatím neznáme.

Mateřská školka

Budova mateřské školky ve Šrámkově ulici byla postavena v roce 1983 s kapacitou 60 dětí ve dvou odděleních. Grygovští občané na její stavbě odpracovali tisíce brigádnických hodin v Akci Z, aby jejich děti mohly být do školky přijaty. Z těchto důvodů jsou občané na tu „svoji“ školku hrdí. O to větší bylo překvapení, když v roce 1999 tehdejší starosta Otakar Hlaváč jednostranně rozhodl o tom, že během rekonstrukce budovy obecního úřadu budou všechny děti přemístěny do jednoho oddělení a v uvolněném podlaží budovy budou dočasně (zhruba na jeden rok) sídlit kanceláře obecního úřadu. Úřad s naprosto

odlišným pracovním režimem, kam denně přijde spousta lidí, z toho mnoho cizích, měl svým způsobem zasáhnout do bezpečnosti našich dětí? Jelikož starosta, který s nikým nic předem neprojednal, stále trval na svém a nepřipouštěl diskuzi, zvedla se vlna odporu občanů. Byla podána řádná petice a občané dosáhli toho, že obecní úřad se po dobu rekonstrukce přestěhoval do budovy Domu služeb. Napadají Vás také slova „politická zvůle“? Dalším milníkem v historii školky se v roce 2006 stala rekonstrukce staré budovy základní školy za 15 milionů Kč, kam byl přesunut provoz mateřské školky a výva-

řovna. Kapacita školky se rázem zmenšila z původních 60 na 34 dětí, což je skoro o polovinu! Děti se v té době rodilo sice méně, ale v obci již probíhala výstavba v ulicích Zahradní a K Nádraží. S příchodem mladých lidí se tedy nárůst dětí dal očekávat, zvláště, když další výstavba se plánovala. Z nepochopitelných důvodů tehdejší zastupitelstvo rozhodlo, jak se ukázalo, špatně. Problémy s nízkou kapacitou školky se nyní budou řešit daleko složitěji a nákladněji.

Co možná nevíte – nebo si už nepamätujete

Volby 1990

Bylo zvoleno 11 zastupitelů, Otakar Hlaváč mezi nimi nefiguroval. Kandidoval za Občanské fórum a stal se 1. náhradníkem.

Volby 1994

Bylo zvoleno 7 členů zastupitelstva. Ani mezi nimi Otakar Hlaváč nebyl. Kandidoval za Sdružení nezávislých kandidátů – Nezávislí patrioti Grygova. Do zastupitelstva se dostal teprve, když ještě před volbou starosty mu uvolnili svůj mandát 2 zvolení zastupitelé z jeho volebního seskupení. A tak byl zvolen starostou.

Volby 1998

Bylo zvoleno 9 členů zastupitelstva. Sdružení nezávislých kandidátů získalo 6 mandátů, díky preferenčním hlasům, ani tentokrát Otakaru Hlaváčovi nepatřilo první místo. Starostou se však opět stal.

Volby 2002

Bylo zvoleno 9 členů zastupitelstva. Z toho 6 členů ze seskupení Nezávislí. Z šesti získaných mandátů preferenční hlasy Otakara Hlaváče odsunuly až na páté místo, post starosty získal opět.

Volby 2006

Bylo zvoleno 9 členů zastupitelstva. Nezávislí demokraté Vladimíra Železného získali 4 mandáty a výše jmenovaný Otakar Hlaváč skončil na třetím místě (z těchto čtyř). Seskupení ZKUSÍME TO LÉPE získalo taktéž 4 mandáty, KDU-ČSL jeden mandát. Nastalo složité povolební vyjednávání. Málo se ví o tom, že KDU-ČSL a seskupení Zkusíme to lépe navrhovali na starostu obce muže s nejvyšším počtem získaných hlasů ve volbách (a to ne poprvé), pana Ing. Gábrlíka. Nebyl to tedy tah proti všem, jak se často doslechne, ale záleželo pouze a jenom na jeho rozhodnutí. Jeho tvrdá podmínka, že v čele obce by měl být především Otakar Hlaváč a pak teprve on a pan Ing. Kubáček, byla pro navrhovatele nepřijatelná. Návrh Nezávislých demokratů (Vladimíra Železného) nezvolit vedení obce a opakovat volby byl rovněž nepřijatelný, protože náklady voleb by obec hradila ze svých prostředků. Skutečnou volbu vedení obce z 31. října 2006 v sokolovně si asi všichni pamätujete.

Pokud jste ve čtení dokázali dojet až sem, nad zápisem ze zasedání zastupitelstva dne 19. října 1994 si můžete udělat představu o tom, jak v minulosti dokázal Otakar Hlaváč na zasedání zastupitelstva „konstruktivně pracovat“.

Že neumí prohrávat, s tím jsme se už za dva roky smířili. Že však jako starší a zkušený politik, ani po dvou letech, není ochotný a schopný spolupráce s mladšími kolegy, to je opravdu velká škoda, především pro naši obec, v níž všichni společně žijeme. Dvanáct let ve funkci starosty ho utvrdilo v tom, že pouze jeho názory jsou správné a proti názorům ostatních je třeba se rázně postavit, protože jsou pro něj nepřijatelné.

Poznal jsem, že funkce starosty je velmi zajímavá, ale i náročná na čas a odbornost. Po přečtení dnešních novin však zjistíte, že nejtěžší při jejím výkonu je umění odolávat pokušení.

Přeji Vám hezký den!

Váš Ing. Tomáš Kubáček, starosta obce

Z á p i s

ze zasedání obecního zastupitelstva dne 19.10.1994

Přítomni: dle prezenční listiny

Zasedání obec.zastupitelstva zahájil zástupce starosty JUDr. Josef Žídek, který byl pověřen starostou vedením schůze. Přítomna byla nadpoloviční většina členů OZ.

Určení zapisovatelky: Věra Velímová

Ověřovatelé zápisu z jednání: Jaromír Hanák, Bohumil Vojáček
- schváleno nadpoloviční většinou členů OZ.

JUDr.Žídek přečetl program jednání, o kterém nechal hlasovat. Toto hlasování bylo zmařeno členem OZ p.Hlaváčem, následně došlo mezi vedením obce a členy zastup.Otakarem Hlaváčem a Jaroslavem Škarabelou ke slovní konfrontaci, k níž se připojili někteří přítomní občané. Zástupce starosty JUDr.Žídek pověřený řízením schůze postupně vyzval ke klidu, napomenul členy zastupitelstva p.Hlaváče a p.Škarabelu za nepřístojné chování, za křik a rušení schůze. Poté napomenul p.Jindřicha Hrbáčka, který rovněž rušil schůzi křikem, a když bylo napomínání bezvýsledné, jmenované vykázal z místnosti. Vykázaní občané odmítli místnost opustit a pokračovali v rušení schůze a zástupce starosta JUDr. Žídek z důvodu zmaření schůze tuto ukončil.

Zapsala: Velímová

Ověřovatelé zápisu: Jaromír Hanák, Bohumil Vojáček

Jaromír Hanák
starosta obce

NĚKOLIK VYSVĚTLENÍ

Vážení spoluobčané,

na čtené Vaše dotazy k našemu článku z ledna 2009, co se to děje, či spíše neděje v naší obci, a zvláště pak v reakci na Mimořádné vydání Grygovských NOVIN – Únor 2009 (z redakční dílny: Ing. Tomáš Kubáček – tk-, Petr Chramosta –pch-, Božena Skoplíková –bs-), jsme nuceni podat několik málo vysvětlení. Využíváme této příležitosti, neboť nám nebyl dán prostor v obecním zpravodaji.

V našem článku „Co se nám povedlo“ jsme chtěli Vás, spoluobčany, pouze informovat o tom, že naše předvolební priority nejsou v současné době prioritami nového vedení. Nikoho jsme v článku nejmenovali, neuráželi. Náš článek byl naprosto neosobní na rozdíl od reakce, která následovala.

Kdo se stal po volbách 2006 úhlavním nepřítelem dnešního vedení je všem naprosto známo. Je to přece ten, který byl pro někoho „nepřijatelný“, ten kdo naši obec vedl se svými spolupracovníky po 12 let asi naprosto špatně, je to ten, kterému bylo věnováno celé mimořádné vydání pana starosty Kubáčka a jeho kolegů. Takovou čest na 4 stranách obecních novin, placených z prostředků nás spoluobčanů, nedostal opravdu ani významný rodák obce Mons. Šrámek.

Starosta obce zneužil obecní noviny pro své osobní cíle, kdy na oficiálních stránkách obce uvedl nepravdivé a neúplné informace.

Že nás, opoziční zastupitele, ale i Vás, občany, dnešní vedení obce informuje polovičatě, zaujatě a nepravdivě, to lze snadno prokázat nejen z uvedeného zpravodaje. Mnohé informace, týkající se naší obce, jsou dokonce tajeny i před námi čtyřmi zastupiteli.

To, že druhá polovina budovy školy je neopravena, připravená rekonstrukce kanalizace v ul. 8. Května a Masarykova naves doposud nezačala a v ul. Komenského je již více jak rok po zbudování hlavní stoky „Boží dopuštění“ , to snad vidíte všichni.

Rodiče, jejichž děti nebyly přijaty do MŠ, můžeme jen vyzvat, aby své stížnosti posílali přímo starostovi a všem těm, kteří o prioritách obce dnes svými pěti hlasy rozhodují. Budova mateřské školy vedle Obecního úřadu je již více jak dva roky prázdná, je devastována různými nerozváženostmi, jako bylo ubytování mládeže z Holandska (dodnes rozbitá okna), nezajištěním potřebné, alespoň nejmenší údržby obecního majetku a dnes totálně poškozena opravdu pozoruhodným rozhodnutím místostarosty, kdy bylo dokonce před zimou kompletně vypuštěno celé ústřední topení, aby se opět jako v roce 2007 neprotopilo zbytečně téměř 100 tis. Kč. Že tím dojde k naprostému poškození všech čerpadel, radiátorů a obou plynových kotlů, které stály v roce 1995 více jak 2 mil. Kč, to asi nikoho nezajímá.. V budově v roce 2006 před stěhováním byla v rámci hygienických předpisů nevyhovující pouze vyvařovna, učebny pro děti nevykazovaly zásadní závady. Proč tam nemohou být dnes přechodně předškolní děti, když se povídá, že jich máme v obci tolik, to nevíme.

Jak starosta obce uvádí: „Všechno začalo mimořádným auditem“

Tento audit za několik desítek tisíc korun nechal starosta se svou koalicí (odhlasováno 5:4) zpracovat tak, aby mohl nás dřívější zastupitele a především pak Otakara Hlaváče veřejně pomluvit z údajné zpronevěry obecních prostředků. Žádná zpronevěra se však neprokázala, Policie ČR a Státní zastupitelství celý vykonstruovaný případ nového vedení obce odložilo a

starosta přes veškeré písemné výzvy a usnesení zastupitelstva dodnes fotokopii výroku Policie ČR z března 2008 odmítl zveřejnit. Proti pomluvě hold není obrany i když se odehrává na oficiálních internetových stránkách obce a i v obecním zpravodaji.

Stejně je tomu i s vykonstruovaným případem prodeje obecních pozemků panu Přemyslu Hlaváčovi. Záměr obce prodat předmětný pozemek obce byl vyvěšen v roce 1998 na úřední desce, k prodeji se přihlásil pouze jeden uchazeč. Zastupitelstvo obce mu prodej pozemku schválilo za cenu v tu dobu obvyklou, což prokazuje zápis z jednání, na kterém jsou podepsáni všichni členové zastupitelstva. Obdobné sousední pozemky v této lokalitě byly v tu dobu prodávány i jiným zájemcům za cenu naprosto stejnou. Na základě tohoto usnesení byla uzavřena platná kupní smlouva, která byla řádně zavkládována na Katastrálním úřadě. Celý spor po deseti letech vyvolalo dnešní vedení obce, které se de facto soudí za obecní peníze samo s Obcí Grygov (samo se sebou), když tvrdí, že zasedání zastupitelstva při schvalování prodeje bylo neveřejné. Žalobce má v rukou i důkazné materiály (jak vlastně zasedání před deseti lety bylo či nebylo svoláno) – kupující vlastní pouze kupní smlouvu, a tak bude zajímavé, jak opětovně okresní soud celou věc rozřeší, když krajský soud celý případ zrušil a vrátil zpět k novému projednání a rozhodnutí.

Je opravdu pozoruhodné, jak p. Kubáček dnes, po deseti letech, umí účelově určovat hodnotu uvedených pozemků.

Pozemky u Přefy o rozloze 10 000 m² v podnikatelské zóně, komplexně zasíťované inženýrskými sítěmi, byly „dobrým hospodářem“ - obcí Grygov prodány v roce 2008 italské firmě Severe s.r.o. za cenu 300 Kč/m². Ptáme se proč tímto byla obec poškozena, když podle cenových úvah starosty měla tedy obdržet o více jak 7 mil. Kč, než ve skutečnosti dostala? My jsme pro tento prodej v zastupitelstvu nehlasovali.

Ke sbírce na zvonkohru jen doplňujeme celou skutečnost. Vybrané finanční prostředky ve výši cca 158 tis. nikdo nezpronevěřil, jsou na běžném bankovním účtu obce. Obec též vlastní všechny uzavřené darovací smlouvy (soutpis všech dárců), na základě kterých dárci peníze na zvonkohru účelově věnovali. Pokud dnes po deseti letech vedení obce tvrdí, že tento projekt není jeho prioritou, měla by obec projednat jejich vrácení známým dárcům nebo projednat využití prostředků na účel jiný.

Jako řádně zvolení členové zastupitelstva a členové kontrolního výboru jsme v uplynulých měsících předali starostovi několik zápisů o provedených kontrolách, které byly zaměřeny na chod obce, její samostatnou a přenesenou působnost. Na tyto zápisy starosta nikterak nereagoval žádným opatřením, a zápisy zůstaly bez odezvy. Z toho plyne, že názor čtyř opozičních zastupitelů, jak nám bylo volebním výsledkem přisouzeno, není pro většinovou část – koalici dnes nikterak důležitý.

Již 13.6.2007 jsme zápisem starostu upozornili dle našeho názoru na špatné hospodaření obce v rozporu se zákonem o obcích, na který nám starosta neodpověděl.

Součástí závěrečného účtu obce Grygov za rok 2007 byla Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření – účetní audit, který provedli pracovníci Krajského úřadu OK. Výsledek přezkoumání byl **s výhradou**, když obec porušila některá ustanovení platných zákonů. Jedním z nich bylo porušení zákoníku práce tím že vedení obce s pracovníky na veřejné práce uzavíralo odlišné pracovní smlouvy, kdy jeden pracovník dostával za stejnou práci hodinovou mzdu 50,- Kč a druhý 100,- Kč !

Zápisem ze dne 21.11.2007 jsme starostu obce a zastupitele opětovně upozornili, že veřejná zakázka pro výběr zhotovitele kanalizace v ul. Komenského byla zadána v rozporu se zákonem 137/2006 Sb. o zadávání VZ protože nebyla zadána transparentním způsobem. V

zadávací dokumentaci bylo zadavatelem zadáno, že předmětem zakázky je zbudování celé kanalizace v ul. Komenského dle projektové dokumentace, nikoliv jen objektu SO – 01 – stoka, jak je uvedeno ve smlouvě. Nedílnou součástí smlouvy o dílo nebyl položkový rozpočet (nebyl KV předložen), z kterého by bylo patrné, o jaký rozsah prací se jedná! Ke smlouvě nebyl uzavřen žádný dodatek! Podepsaným protokolem ze dne 21.11.2007 byla stavba kanalizace v ul. Komenského v termínu předána zhotovitelem objednateli, obci Grygov bez vad a nedodělků.

Stavba byla dle našeho názoru provedena v rozporu projektové dokumentace a platného stavebního povolení. Ze smlouvy o dílo a z protokolu o odevzdání a převzetí díla není patrné, které části stavby a které položky dle položkového rozpočtu (změna rozsahu a trasy stavby) byly či nebyly ve skutečnosti provedeny a v celkové ceně dle smlouvy zhotoviteli zaplaceny! **Do dnešního dne není stavba zkolaudována, domovní přípojky a domovní stoky přes komunikaci nejsou dle našeho názoru kompletně dokončeny.**

Zápisem ze dne 8.8.2008 jsme vedení obce a zastupitelstvo upozornili na chybné zadání výběrového řízení na zhotovitele projektové dokumentace pro „Obnova místních a účelových komunikací obce Grygov“. Výběr zhotovitele byl uskutečněn na základě špatně a netransparentně formulované výzvy třem předem vybraným uchazečům. Ve výzvě nebyl vůbec uveden rozsah zadání pro zpracování nabídky projektové dokumentace. Následně byla uzavřena smlouva o dílo s vybraným uchazečem firmou Spolia invest s.r.o. ze dne 19.8.2008, která neobsahuje v plném rozsahu předmět smlouvy, neuvádí, které komunikace mají být projektem vůbec řešeny a v jakém rozsahu. Smlouva neúplně uvádí nekonkrétní vedlejší náklady, které mají být objednatelem-obcí hrazeny. Dokumentace pro stavební povolení byla zhotovitelem firmou Spolia invest s.r.o. zpracována v hodnotě cca 500 tis. Kč. Tato vůbec neřeší otázky geologického průzkumu podloží stávajících komunikací, neřeší v plném rozsahu ulici Masarykova náves, neřeší související objekty (kanalizace, VO, zeleň, neřeší výpočet statické dopravy v jednotlivých ulicích - parkování, neřeší případné přeložky IS, atd.).

KV upozornil Zastupitelstvo obce Grygov, že takto zadaná veřejná zakázka pod názvem „Obnova místních komunikací a účelových komunikací obce Grygov“, která má být podpořena finančními prostředky z dotace ROP ve výši cca 21,5 mil. Kč, byla vedením obce od samého začátku zadána netransparentně a chybně. Zpracovaná a předaná dokumentace pro stavební povolení je dle názoru KV neúplná.

Starosta svou mimořádnou a obdivuhodnou manipulací o podaném odvolání na vydané stavební povolení na obnovu komunikací od Přemysla Hlaváče účelově zkreslil celou situaci, že podaným odvoláním může obec Grygov přijít o přislíbenou dotaci. Tím záměrně špiní jméno syna bývalého starosty obce.

Starosta však zcela úmyslně neuvedl že obec zásadním způsobem pochybila, když v podkladech k žádosti o vydání stavebního povolení neuvedla jako účastníka řízení pana P. Hlaváče a ostatní vlastníky sousedních pozemků a staveb. Opomenutý účastník řízení P. Hlaváč se proto odvoláním oprávněně zákonným způsobem bránil a hlásil o svá práva.

A mohli bychom i dále pokračovat. Možná, že to není pro některé tak důležité. Důležitější je, že v rozporu se zákonem o obcích a jednacím řádem nás opoziční zastupitele starosta na jednání zastupitelstva zve bez předání potřebných podkladů k jednání. Pokud bude p. Kubáček nám opozičním zastupitelům předkládat neúplné a cenzurované podklady a to záměrně cca 20 hod před jednáním zastupitelstva, nemůže očekávat, že opoziční zastupitelé budou přijímat nesmyslná rozhodnutí a

usnesení. Mandát jsme získali od voličů, ne od p. Kubáčka. To je příklad ze strany starosty o konstruktivní spolupráci v zastupitelstvu.

Zářným příkladem je i poslední mimořádné zasedání zastupitelstva, které se konalo dne 28.1.2009, dle našeho názoru v rozporu se zákonem a jednácím řádem, a proto bez naší účasti.

Výsledkem je, že na tomto jednání 5 členů zastupitelstva - koalice schválilo společnost, která bude řídit výběrové řízení na veřejnou zakázku „Obnova místních a účelových komunikací obce Grygov“ a to dnes na základě nově zpracovaného rozpočtu za více jak 30 mil. Kč! Jak bylo toto výběrové řízení vypsané bude jistě předmětem dalších diskusí.

O prodeji obecních pozemků v lokalitě „Zahradní“ za cenu 400,- Kč/m² se nechceme předčasně vyjadřovat. Žadatel o odprodej je všeobecně znám z dostupných zdrojů. Jeho představitelé jsou stejní jako ti, kteří odkoupili všechny budovy ve Škodově ulici v Přerově. Je také pozoruhodné, že na oficiálních internetových stránkách naší obce Grygov je již vedením obce vyvěšen reklamní leták, který nabízí pozemky na stavební místa v ceně 1200,-Kč/m², které dodnes jsou ve vlastnictví obce.

Pokud jste dokázali tento list dočíst až sem, uděláte si jistě sami úsudek, jak dokáže p. Kubáček, Váš starosta, společně s koalicí konstruktivně komunikovat s opozičními zastupiteli.

Máme za to, že obecní noviny pana Kubáčka se ani tak netýkají dění v obci, jako osoby dřívějšího starosty.

Na konec bychom připomněli tuto maličkost: Tak jako p. Kubáček byl v roce 2006 zvolen starostou obce zákonným způsobem, tak byl zvolen zákonným způsobem starostou obce i Otakar Hlaváč dokonce po tři volební období (1994, 1998, 2002).

Závěrem bychom Vám občanům chtěli sdělit, že na další hysterické reakce již nebudeme reagovat. Pokud máte zájem, přijďte na veřejné zasedání zastupitelstva.

Březen 2009.

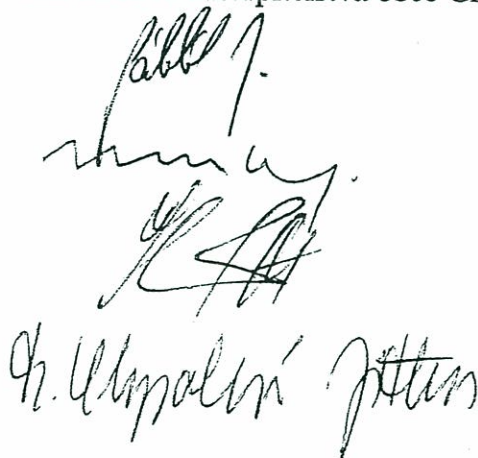
Podepsaní, řádně zvolení Vaši členové zastupitelstva obce Grygov:

Ing. Jiří Gábrlík

PaedDr. Jaromír Hudek

Otakar Hlaváč

JUDr. Jitka Skopalová

ZÁZNAMOVÝ ARCH ROZHOVORU

Datum: ..... Jméno: ..... Místo: .....

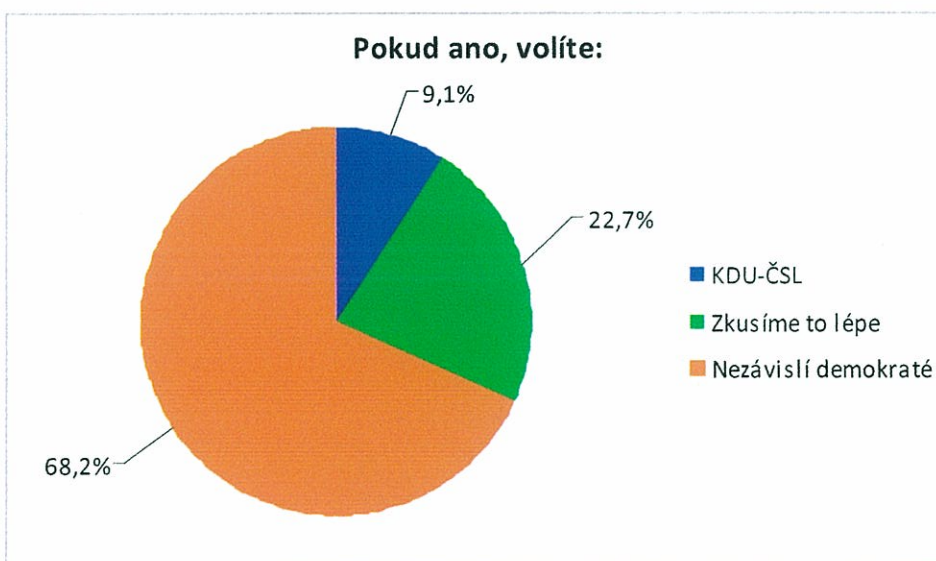
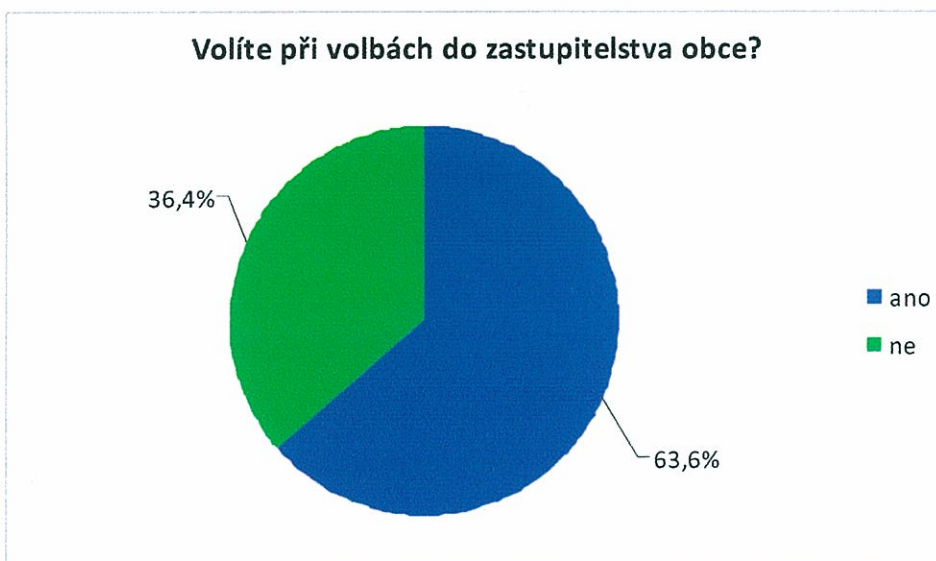
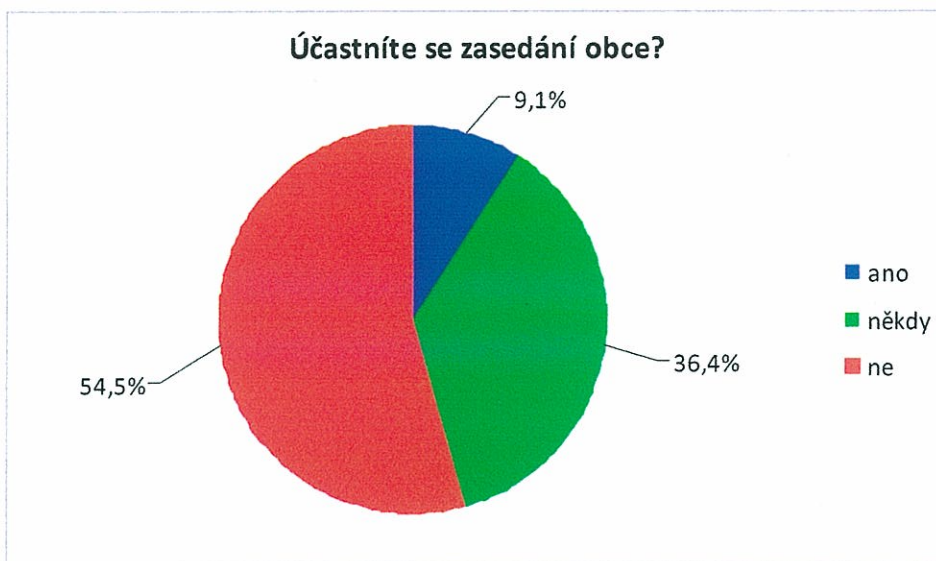
1. Účastníte se zasedání obce?
  - ano
  - ne
  - někdy
2. Volíte při volbách do zastupitelstva obce?
  - ano/ne
3. Pokud ano, volíte:
  - KDU-ČSL
  - Zkusíme to lépe
  - Nezávislé demokraty
4. Z jakého důvodu jste se rozhodl(a) pro volbu této strany?
  - ztotožňuji se s programem této strany
  - znám kandidáta této strany
  - z důvodu boje v předvolební kampani
  - byla pro mě menším zlem
  - jiný důvod
5. Jakou stranu byste nikdy nevolil(a)? _____
6. Proč byste tuto stranu nikdy nevolil(a)?
  - neztotožňuji se s jejím programem
  - kvůli lídrům strany
  - jsem nespokojen s vedením obce v uplynulém volebním období
  - jiný důvod
7. Považujete účast ve volbách do obecního zastupitelstva za důležitou?

Stupnice 1 – 5, kdy 1 = velmi důležité, 5 = nepodstatné

--	--	--	--	--

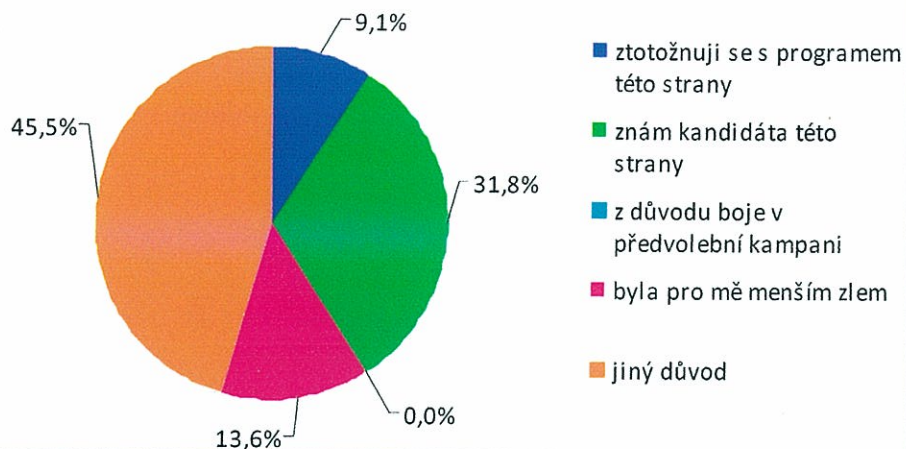
8. Jste spokojen(a) s politickou situací v obci?
9. Byl(a) jste spokojen(a) s vedením obce v uplynulém volebním období 2010-2014?
  - ano/ne
10. Kdyby došlo ke konfliktu mezi vlastním názorem zastupitele/ky, názorem stranické skupiny a v zastupitelstvu a názory voličů, jak by podle vás měl(a) člen(ka) zastupitelstva hlasovat?
  - měl(a) by hlasovat podle vlastního přesvědčení
  - měl(a) by hlasovat podle mínění voličů
  - měl(a) by hlasovat situačně případ od případu
11. Zúčastnil jste se v r 2014 voleb do zastupitelstva obce?
  - ano/ne
12. Pokud ano, jaké vás k tomu vedly motivy?
  - cítil jsem to jako občanskou povinnost
  - aby mou neúčastí nezískaly jiné politické strany
  - chtěl jsem podpořit vybranou stranu
  - jiný důvod
13. Jaká jste věková skupina?
  - 18-35
  - 36-50
  - 51-65
  - 65 <
14. Nejvyšší dosažené vzdělání?
  - základní
  - vyučen(a) bez maturity
  - vyučen(a) s maturitou
  - středoškolské s maturitou
  - vyšší odborné
  - vysokoškolské

15. Jaké je vaše sociální postavení?
- student
- důchodce
- na rodičovské dovolené
- nezaměstnaný
- zaměstnanec
- OSVČ
- podnikatel
16. Dojíždíte za prací mimo Grygov?
ano/ne
17. Jste tzv. „místní“ nebo jste se přistěhoval? _____
18. Bydlíte?
- ve vlastním rodinném domě
- v rodinném domě rodičů
- v panelovém domě
- v činžovním domě
- v pronájmu
19. Angažujete se v zájmové činnosti obce?
ano/ne
20. Z účastníujete se společenských akcí v obci?
ano/ne
21. Pokud „ano“, kterých? _____
22. Vnímáte v obci témata, která by štěpila obyvatelstvo?
ano/ne
23. Pokud „ano“, která to jsou? _____
-
-

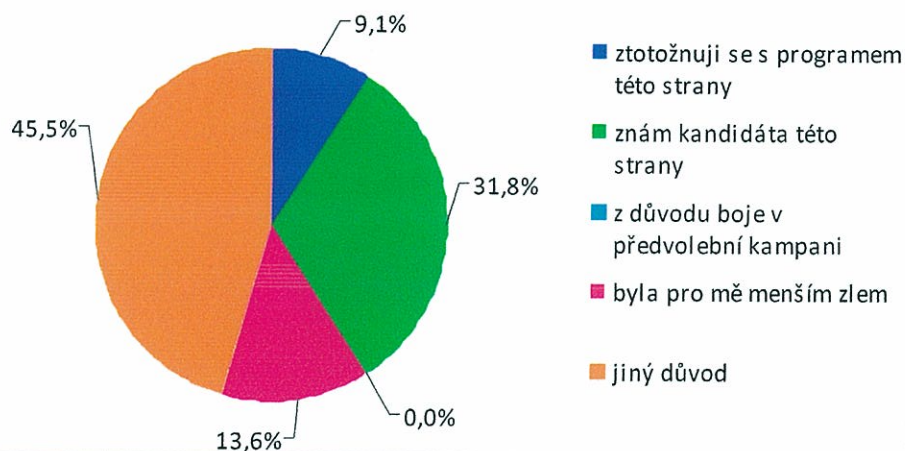

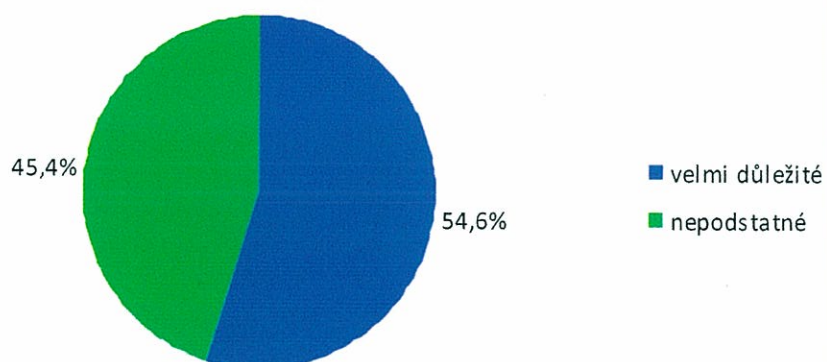
Z jakého důvodu jste se rozhodl(a) pro volbu této strany?

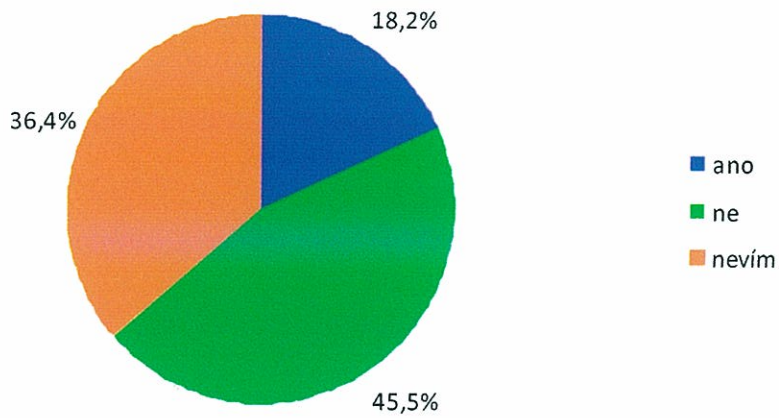
Z jakého důvodu jste se rozhodl(a) pro volbu této strany?

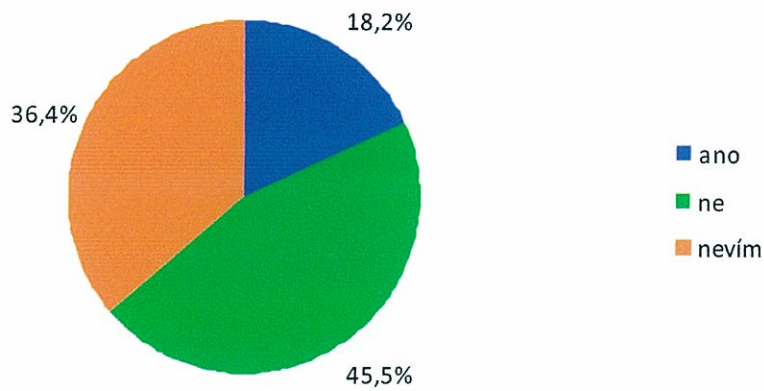
Považujete účast ve volbách do obecního zastupitelstva za důležitou?

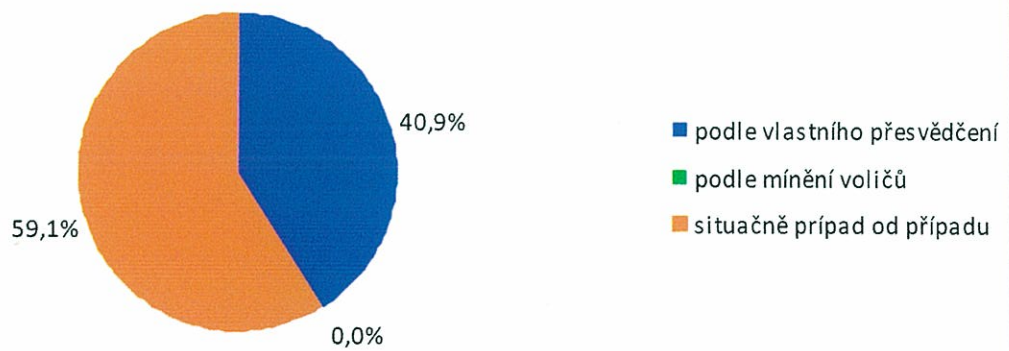
Jste spokojen(a) s politickou situací v obci?

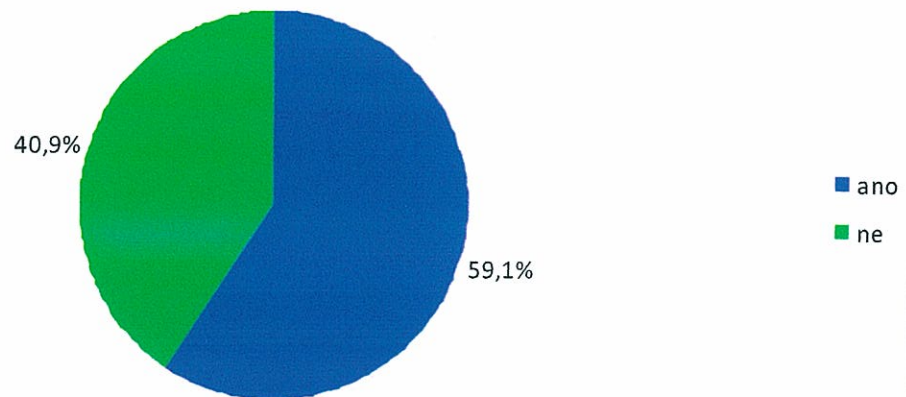
Byl(a) jste spokojen(a) s vedením obce v uplynulém volebním období 2010-2014?

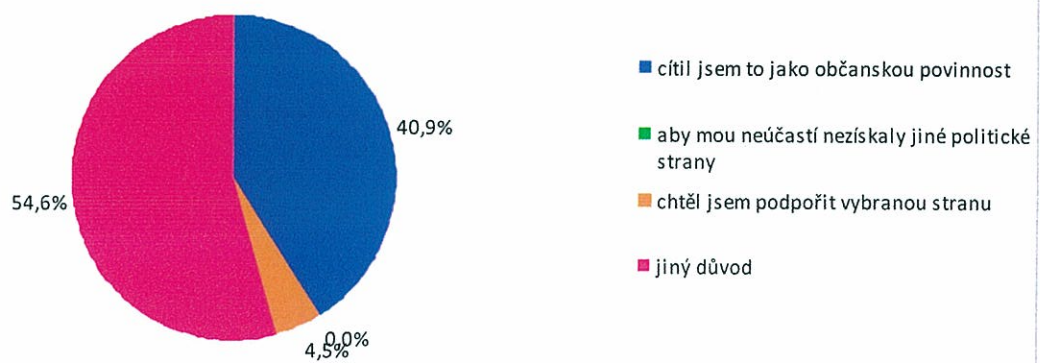
Kdyby došlo ke konfliktu mezi vlastním názorem zastupitele/ky, názorem stranické skupiny v zastupitelstvu a názory voličů, jak by podle vás měl(a) člen(ka) zastupitelstva hlásťovat?

Zúčastnil jste se v r. 2014 voleb do zastupitelstva obce?

Pokud ano, jaké vás k tomu vedly motivy?

Jaká jste věková skupina?

